Győr-Moson-Sopron vármegye

foglalkoztatási stratégia és akcióterv

Felülvizsgálat

Készítette:
az INNOBOND Tanácsadó és Szolgáltató Kft.
a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat megbízásából

Győr, 2023. október 20.

Tartalom

Vezetői összefoglaló 4
1. Bevezetés 5
1.1 Előzmények, indíttatás, mandátum 5
1.2 Tervezési folyamat bemutatása 7
1.3 Stratégiai (szakmapolitikai) háttér, illeszkedés 7
1.4 TOP Plusz projekt végrehajtásának koordinálása 9
2. Stratégiai keret 12
2.1 Jövőkép, küldetés (Jövőkép, stratégiai területek, prioritások) 12
2.2 Célrendszer, eredmények 15
P 1. prioritás – Versenyképes humánerőforrás-állomány Győr-Moson-Sopron vármegyében 15
P 2. prioritás – Növekedjen Győr-Moson-Sopron vármegye munkaerő-bázisa, a foglalkoztatásba bevonhatók száma 17
P 3. prioritás – A kommunikáció és az információáramlás javulása, eredményes mentorálás 19
2.3 Helyzetelemzés (földrajzi, gazdasági, foglalkoztatási helyzet bemutatása) 20
2.4 Célcsoport demográfiai, szociális, egészségügyi jellemzőinek bemutatása 52
2.5 Primer kutatás eredményei 60
2.6 Következtetések (helyzetértékelés, SWOT) 61
3. Intézkedések bemutatása 63
3.1 A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat, mint konzorcium vezető által ellátott tevékenységek 63
3.2 A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal tevékenységei 68
4. Támogatási kérelem megvalósításának szervezeti kerete 70
4.1 Konzorcium bemutatása 70
4.2 Projektmenedzsment bemutatása 74
4.3 Partnerség bemutatása 76
5. Horizontális elvek érvényesülése 81
6. Pénzügyi terv 84
6. Részletes cselekvési terv 100
7. Nyilvánosság biztosítása, kommunikációs tevékenység 104

Vezetői összefoglaló

A jelen foglalkoztatási stratégia (továbbiakban stratégia) Győr-Moson-Sopron vármegye területére vonatkozik, kidolgozására a TOP_Plusz 3.1.1-21-GM1-2022-00001 azonosító számú „Vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések Győr-Moson-Sopron vármegyében" című projektben foglaltakkal és a vonatkozó pályázati felhívás feltételeivel összhangban került sor. A stratégia a megye gazdasági, foglalkoztatási, demográfiai helyzetének feltárására épül, és igazodik a képzés és kiemelten a szakképzés helyzetéhez, valamint az intézményi környezethez.

A STRATÉGIA JÖVŐKÉPE:

Győr-Moson-Sopron vármegye egy „innovatív, fenntartható, egészséges megye", amit dinamikus, innovatív gazdaságával, magasan képzett humánerőforrásával, határon átnyúló kapcsolatrendszerével természeti és kulturális fejlesztéseivel, az értékek megőrzésével kíván elérni.

A jövőképhez igazodva **a stratégia célrendszere** az alábbiak szerint épül fel:

- **P1: Versenyképes humánerőforrás-állomány Győr-Moson-Sopron vármegyében**
  - ✓ A képzések illeszkedjenek a munkaerőpiac igényeihez
  - ✓ Növekedjen a fókuszált pályaorientáció szerepe és hatékonysága
  - ✓ Erősödjön a partneri együttműködés a munkaerő-piaci (az állami, az önkormányzati, a nonprofit és a forprofit) szereplők között
- **P2: Növekedjen Győr-Moson-Sopron vármegye munkaerő bázisa, a foglalkoztatásba bevonhatók száma**
  - ✓ Mérséklődjön a megyéből történő munkaerő-kiáramlás és növekedjen a munkaerő-beáramlás
  - ✓ Növekedjen a potenciális munkaerő-bázis, azaz az elsődleges munkaerő-piacra potenciálisan be- és visszalépők köre
- **P3: A kommunikáció és az információáramlás javulása, eredményes kommunikáció**
  - ✓ Rendszeres és koordinált információáramlás, kommunikáció
  - ✓ A programban résztvevők segítése

Fentiek alapján jelen középtávú stratégia 4 problémakörre keresi a megoldást:

- a munkavállalók munkaerőpiacra történő belépése, visszalépése;
- ezzel összefüggésben a pályaorientáció/mentori tanácsadás;
- a munkaerő-piaci szereplők együttműködése,
- az önfoglalkoztatóvá válás támogatási rendszerének erősítése és a vállalkozói ismeretek megszerzése jelentik a fókuszpontokat.

1. Bevezetés

1.1 Előzmények, indíttatás, mandátum

A jelen foglalkoztatási stratégia (továbbiakban stratégia) Győr-Moson-Sopron vármegye területére vonatkozik, kidolgozására a TOP_Plusz 3.1.1-21-GM1-2022-00001 azonosító számú „Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések Győr-Moson-Sopron megyében" elnevezésű projektben foglaltakkal és a vonatkozó pályázati felhívás feltételeivel összhangban került sor. A stratégia a megye gazdasági, foglalkoztatási, demográfiai helyzetének feltárására épül, és igazodik a képzés és kiemelten a szakképzés helyzetéhez, valamint az intézményi környezethez. A stratégia a helyzetelemzés alapján azonosított gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási célokhoz kapcsolódik, középpontjában a foglalkoztatás bővítése, és ezen belül kiemelten az inaktív népesség foglalkoztathatóságának javítása áll, a foglalkoztatáspolitika kormányzati szintű terveivel összhangban. Tartalmi oldalról a jelen stratégia kialakításának és megvalósításának sarokköve a foglalkoztatás bővítésében érintett kormányzati, kormányhivatali és önkormányzati szervekkel, köztestületekkel, valamint gazdasági és civil szervezetekkel folytatott együttműködés és az érintett partnerek foglalkoztatási célú tevékenységeinek egymásra épülése, szinergiája.

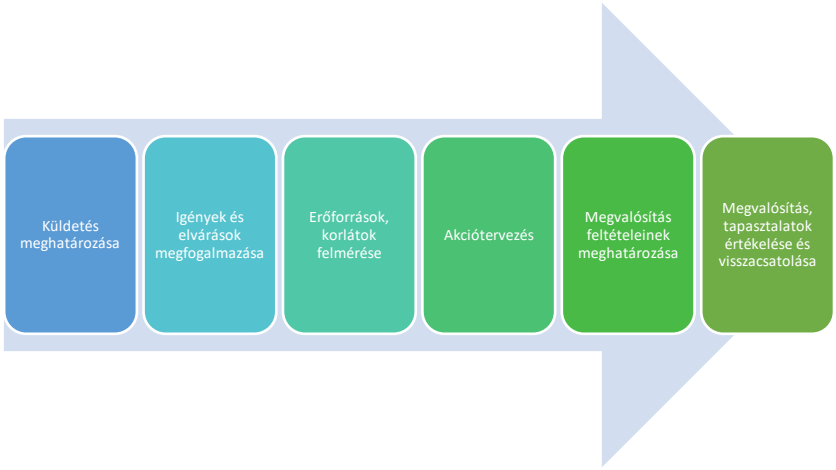
A stratégia kialakításakor figyelemmel voltunk az országot általában jellemző és a tágabb térség gazdasági és munkaerőpiaci tendenciáira is. Az egységes európai gazdasági térben a gazdaság szerveződése egyre kevésbé van tekintettel a közigazgatási határokra és az országhatárokra, a gazdasági együttműködések egyre inkább vertikális, ágazati alapon, és egyre kevésbé horizontális, földrajzi szempontok szerint jönnek létre. A gazdaság szerveződését leképezi a munkaerőpiac szerveződése, ami azt jelenti, hogy a munkaerőpiac sem keresleti, sem kínálati oldalról nem a közigazgatási, vagy országhatárokhoz igazodva szerveződik. Az egységes európai piac, az átjárható ország- és megyehatárok mellett a gazdasági és a munkaerőpiaci folyamatokat nem indokolt egy adott közigazgatási területre szűkítve vizsgálni, a tényleges lehetőségek feltárásához figyelembe kell venni a tágabb földrajzi és gazdasági térségben zajló folyamatokat is.
Győr-Moson-Sopron vármegye esetében kiemelt figyelemmel kell lenni a szomszédos megyék, valamint az országhatáron túli területek gazdaságára és – elsősorban Ausztria és Szlovákia határ menti régióiban működő – munkáltatóira, vagyis a tágabb gazdasági környezet munkaerőpiaci elszívó hatására. Akár az ingázás, akár a munkaviszony létesítése céljából történő lakhelyváltás jelentősen befolyásolhatja jelen stratégia megvalósíthatóságát, illetve a megvalósítás eredményességét.

Mindezek alapján a jelen középtávú stratégia 4 problémakörre keresi a megoldást:

- a munkavállalók munkaerőpiacra történő belépése, visszalépése;
- ezzel összefüggésben a pályaorientáció/mentori tanácsadás;
- a munkaerő-piaci szereplők együttműködése,
- az önfoglalkoztatóvá válás támogatási rendszerének erősítése és a vállalkozói ismeretek megszerzése jelentik a fókuszpontokat.

A stratégia kialakításának, elfogadásának és megújításának menete

A stratégia kialakításának első lépése a helyzetkép alapján a „jövőkép” azonosítása, más szóval a stratégia átfogó céljának meghatározása, és a kormányzati szakpolitikai stratégiákhoz illesztése, elhelyezése a nemzeti és uniós fejlesztési stratégiák rendszerében. Ezzel párhuzamosan kerül sor a foglalkoztatás bővítésében érintett és érdekelt partnerek meghatározására, majd a partnerek igényeinek és elvárásainak szervezeti céljainak azonosítására, azaz az átfogó stratégiai célok operatív célokra bontására, majd a jövőkép eléréséhez szükséges (rendelkezésre álló és hiányzó) erőforrások felmérésére, a korlátok azonosítására. A vármegyei foglalkoztatási helyzet javításában jelenleg érintett partnerek erőforrásainak és elvárásainak felmérése az újabb partnerek azonosítása és együttműködésre ösztönzése miatt is fontos. Ezt követően kerül sor a stratégia megvalósítását szolgáló akciótervezésre, a konkrét tevékenységek megtervezésére, és a megvalósítás kereteinek és feltételeinek meghatározására, majd a megvalósításra. Fontos azonban hangsúlyozni, hogy a folyamat során nem új stratégia készül, hanem a 2017-ben megalkotott, majd 2019-ben és 2021-ben felülvizsgált dokumentum ismételt felülvizsgálata, megújítása történik az aktuális trendek, helyzetelemzések alapján.

1. ábra: A stratégiaalkotás és megvalósítás folyamata

A felülvizsgált stratégia időtávja 5 év (2022-2027), amely kellően hosszú idő ahhoz, hogy a tervezett intézkedések eredményei, hatásai láthatóvá váljanak. Ezzel együtt a stratégia megvalósítóinak fogékonynak kell lenniük a körülmények változásaira, ezért a megvalósítás tapasztalatai és az esetlegesen jelen stratégia alkotásakor nem prognosztizálható és szakpolitikát érintő változások figyelembevételével szükséges a stratégia megvalósításának folyamatos értékelése és a tapasztalatok visszacsatolása alapján a stratégia, valamint a hozzá kapcsolódó akcióterv, valamint a munkaprogram felülvizsgálata és kockázatelemzésen is alapuló módosítása. A tervezés során a készítők figyelembe vették a pályázati felhívás mellékletében szereplő módszertani útmutatót. A stratégia jövőbeni módosításai szintén a fenti lépések szerint történnek, a következő felülvizsgálat 2024-ben valósul meg várhatóan.

1.2 Tervezési folyamat bemutatása

A stratégia előkészítési tevékenysége során a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat azonosította a projektbe bevonható szereplők körét és előzetes egyeztetéseket folytatott a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályával. Szakmai megbeszéléseket szervezett és bonyolított le a bevonni kívánt szervezetekkel a pontos szakmai tartalmának és az egyes partnerek által ellátandó tevékenységek meghatározása érdekében. A konzorciumi vezető konzultált az együttműködésbe bevonni tervezett szervezetek vezetőivel.

A támogatási kérelemben tervezett mérföldkövekkel összhangban a projekt előkészítési fázisában az alábbi tevékenységek valósultak meg:

- Projekt koncepció kialakítása: a projekt céljainak, tevékenységeinek, területi hatályának meghatározása a konzorciumi tagokkal közösen;
- Konzorciumi partnerség és paktum partnerség építés: a paktum partnerségbe bevonandó helyi, releváns szervezetek felkeresése, összefogása;
- Projekt-előkészítő tanulmány
- Célcsoport interjúk
- A projektben résztvevők közötti „belső" kommunikáció, a projektpartnerség kiterjesztése, valamint a projekt szélesebb nyilvánosság felé való tudatosítása érdekében történő kommunikáció.

Jelen stratégiában foglaltak építenek a TOP-5.1.1-15-GM1-2016-00001 kódszámú „Megyei szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések Győr-Moson-Sopron megyében" című projekt megvalósítása során szerzett tapasztalatokra, valamint az abban kialakított együttműködésekre.

A stratégia a paktumban meghatározott célcsoportokkal foglalkozik az alábbiak szerint:

1. célcsoport: inaktívak
2. célcsoport: 50 év feletti, legalább 30 napja folyamatosan regisztrált álláskereső
3. célcsoport: Alacsony iskolai végzettségű ISCED 1-2, szakképzettséggel nem rendelkező regisztrált álláskeresők

1.3 Stratégiai (szakmapolitikai) háttér, illeszkedés

A fentiekben meghatározott stratégiai célok összhangban állnak **az uniós Partnerségi Megállapodás**[1] 4. szakpolitikai célkitűzése, a Szociális Európa célkitűzésben foglalt alábbi beavatkozásokkal:

- A munkaerőpiac helyreállítása, a munkában maradás segítése, álláskeresők és inaktívak munkába állásának segítése és foglalkoztathatóságuk javítása aktív munkaerőpiaci

[1] Magyarország Partnerségi Megállapodása a 2021–2027-es fejlesztési időszakra

programokkal, a munka-magánélet egyensúly kialakításának támogatása a korai nevelés feltételrendszerének bővítésével.

- A hátrányos helyzetű személyek (köztük kiemelten a megváltozott munkaképességűek, az egyedülálló, illetve gyermeküket egyedül nevelő szülők, valamint a romák) társadalmi és foglalkoztatottsági helyzetének javítása.
- A foglalkoztatás feltételeinek javítása, az atipikus foglalkoztatási formák ösztönzése, a munkahelyi egészség és biztonság erősítése.
- Az állampolgárok alkalmazkodóképességének, digitális készségeinek erősítése, a munkaerő fejlesztése.

Az aktuális kormányzati stratégiai dokumentumok közül a **2022. évi Nemzeti Reform Programban** találhatók a stratégia beágyazottságát szemléltető megállapítások, amennyiben hangsúlyos célként jelenik meg a vállalatok munkahelyteremtő képességének fokozása és egyes hátrányosabb helyzetű célcsoportok foglalkoztathatóságának növelése, különös tekintettel a munkanélküliek, elmaradott térségben élők, képzetlen munkavállalók, fiatalok és nők csoportjaira. A Program a támogató környezet kialakításának fontos eszközei között említi a nyílt munkaerőpiacon való elhelyezkedést elősegítő aktív munkaerőpiaci eszközök erősítését, a közfoglalkoztatásból a versenyszférába való kivezetés előmozdítását az aktiváló elemek erősítésével, ösztönzők bevezetésével, illetve a közfoglalkoztatás célzásának javítását.

Mivel a jelen stratégia esetében kiemelten a hátrányos helyzetű célcsoportokról van szó, fontos még megemlíteni a 2030-as időtávra szóló kormányzati **Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030**-at is, ami hátrányos helyzetű személyek társadalmi integrációját segítő intézkedéseket fogalmaz meg. A dokumentum rögzíti, hogy a foglalkoztatás területén folyamatos fejlesztések valósultak meg az elmúlt évtizedben, melynek eredményeképpen óriási foglalkoztatás-bővülés valósult meg Magyarországon. Ugyanakkor – ezzel párhuzamosan - jelentős munkaerőpiaci tartalékok állnak még rendelkezésre a megváltozott munkaképességű és a roma származású emberek körében. Az ő foglalkoztatásba való minél nagyobb arányú bevonása kapcsán további célzott fejlesztésekre van szükség.

Jelen stratégiában foglaltak illeszkednek a **Magyar KKV Stratégia 2019-2030** kormányzati dokumentum VI. pillérjéhez, melynek célja a szükséges tudás, a vállalkozói kultúra erősítése, melynek értelmében a munkaerő képzettségének növelése, kompetenciáinak fejlesztése mellett arra is szükség van, hogy a KKV-k vonzó munkalehetőségeket kínáljanak, ezáltal (megfelelő képzettségű) munkaerő megszerző és megtartó képességük javuljon, és a képzett munkaerőért való versengésben a mostaninál jobb pozícióból induljanak a nagyvállalatokkal szemben. Ezt segítheti a munkakörülmények javítása és a munkahelyi egészség fejlesztése, a cégek munkaerőforrás menedzselési képességének erősítése, a bérek emelésének elősegítése, ill. a rugalmas, családbarát foglalkoztatási formák ösztönzése is.

A Magyar Kormány által kiadott **Program a Versenyképesebb Magyarországért** című dokumentumban nevesített „Inaktívak, munkanélküliek és közfoglalkoztatottak munkaerőpiaci bekapcsolása” akció kapcsolódási pontot jelen stratégiához. Az akció megfogalmazza, hogy egyfelől az állástalálás, másfelől a potenciális munkavállalók felkutatását könnyítené, ha online

állásportál(ok)on elérhetővé válhatnának a dolgozni vágyó inaktívak, munkanélküliek és közfoglalkoztatottak álláskeresés szempontjából releváns adatai (például: végzettség, korábbi munkatapasztalat, elérhetőség), mely által a jelenlegi feszes munkaerőpiaci környezetben a leendő munkáltatók könnyebben elérhetnék a foglalkoztatható munkaerőtartalékokat.

A stratégia céljai a fentieken túl illeszkednek **Győr-Moson-Sopron vármegye 2021-2027-es tervezési időszakára vonatkozó Területfejlesztési Stratégiai Program,** mint területi dokumentum 5.4-es, „Társadalmi felzárkózási fejlesztések, társadalmi különbségek és egyenlőtlenségek csökkentése, a társadalmi kohézió erősítése, a rászoruló személyek támogatása" című intézkedésében foglaltakhoz, melyek értelmében fontos a foglalkoztathatóság növelése, az alacsony képzettségűek tanulási lehetőségeinek biztosítása, a foglalkoztatási szempontból különösen hátrányos foglalkoztatásba ágyazott képzése a hátrányos helyzetű személyek vállalkozóvá válásának és munkalehetőségeinek bővítése, a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatási helyzetének javítása, és a közfoglalkoztatottak nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedési esélyeinek növelése

A stratégia kapcsolódik a Széchenyi Terv Plusz fejlesztési program operatív programjaihoz, különösen a Gazdaságfejlesztési és Innovációs, valamint Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz – kormányzati - operatív programokhoz, az alábbiak szerint:

- **a GINOP Plusz 3., „Fenntartható munkaerőpiac" prioritási tengely** keretében, a foglalkoztatáshoz és az aktiválási intézkedésekhez való hozzáférés javítása révén minden álláskereső és különösen a fiatalok számára – elsősorban az ifjúsági garancia végrehajtása révén –, továbbá a tartósan munkanélküliek, a munkaerőpiacon jelen lévő hátrányos helyzetű csoportok, az inaktív személyek számára, valamint az önfoglalkoztatás és a szociális gazdaság előmozdítása vonatkozásában. Továbbá a munkavállalók, vállalkozások és vállalkozók megváltozott körülményekhez való alkalmazkodásának, az aktív és egészséges idősödésnek, valamint az egészséges, az egészségügyi kockázatokat megfelelően kezelő és az igényekhez megfelelően igazodó munkakörnyezetnek az előmozdításához, mint célkitűzéshez.
- **a GINOP Plusz 4., „Ifjúsági garancia" prioritási tengely** keretében, a foglalkoztatáshoz és az aktiválási intézkedésekhez való hozzáférés javításával minden álláskereső és különösen a fiatalok számára – elsősorban az ifjúsági garancia végrehajtása révén –, továbbá a tartósan munkanélküliek, a munkaerőpiacon jelen lévő hátrányos helyzetű csoportok, valamint az inaktív személyek számára az önfoglalkoztatás és a szociális gazdaság előmozdítása révén.
- **az EFOP Plusz 3., „Társadalmi felzárkózási fejlesztések" prioritás** tengely keretében, az aktív korú népesség munkaerőpiaci esélyeinek és foglalkoztatásának javítása – valós piaci igény kielégítésére alapozott komplex (képzést, foglalkoztatást és termelést egyaránt magába foglaló) humán és infrastrukturális fejlesztéseket megvalósító – modellprogramok indításával.

1.4 TOP Plusz projekt végrehajtásának koordinálása

Tagok és forrás arányok	Feladatok
Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata (19 százalék forrás arány)	• Tervdokumentumok készítése, stratégia módosítása és társadalmasítása • Foglalkoztatási helyzetelemzések, kutatások, monitoring jelentések készítése • Paktum koordinációs iroda működtetése, paktum koordinátor foglalkoztatása, paktum ülések szervezése, paktum tagok képzése, munkaprogram összeállítása, paktum honlap készítése • Nyilvánosság szervezése és biztosítása • Reziliens gazdaságot és (adaptív és flexilbilis) foglalkoztatást elősegítő tevékenységek szervezése, foglalkoztatók felkészítése, a munkavállalók és lehetséges munkaadók közötti kapcsolat erősítését ösztönző tevékenységek, jövőbeli foglalkoztatási lehetőségek felderítése, együttműködések kialakítása, a munkaerőpiaci elhelyezkedéshez szükséges közösségi és szociális szolgáltatások nyújtása, inaktívak felkutatása
Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal (81 százalék forrás arány)	• Munkaerőpiaci alkalmazkodás támogatása • Bértámogatás • Foglalkoztatást elősegítő szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos támogatások biztosítása • Vállalkozóvá válást segítő támogatás • Foglalkoztatás-egészségügyi támogatás • A kormányhivatalok foglalkoztatási és munkaerőpiaci feladatokat ellátó szervezeti egységeinél, valamint a kormányhivatalok 5 járási hivatalának és a foglalkoztatási és munkaerőpiaci feladatokat ellátó szervezeti egységeinél a projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos tevékenységek és szolgáltatások elérhetővé tétele • Megvalósításához szükséges szakmai, módszertani és informatikai fejlesztések

A projekt „A" és „B" főtevékenységei összhangjának bemutatása

A vármegyei önkormányzat az A. főtevékenység keretében külső szolgáltató igénybevételével elkészítette a Győr-Moson-Sopron Megye Foglalkoztatási Paktum Projektelőkészítő Tanulmányát és a jelen Győr-Moson-Sopron Megye Foglalkoztatási Stratégiája című dokumentumokat. A dokumentumokban megfogalmazott irányvonalak, a pályázati felhívásban meghatározott célcsoportok támogatása a B. főtevékenység keretében a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatalon keresztül biztosított.

- Egyrészt a célcsoport közvetlen támogatására a projekt összköltségvetésének 62,6%-a azaz 1 584 109 850 Ft összeg került elkülönítésre az alábbi célokra:
    - Munkaerőpiaci alkalmazkodás támogatása
    - Bértámogatás
    - Foglalkoztatást elősegítő szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos támogatások
    - Mobilitási támogatás (lakhatási és utazási támogatás)
    - Vállalkozóvá válást elősegítő támogatás
    - Foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás
- Másrészt a B főtevékenység keretében a Kormányhivatalban a célcsoportok regisztrációjával, képzésével, valamint a célcsoportokra fordított támogatások, munkaerőpiaci szolgáltatások

kifizetésével, elszámolásával foglalkoztatott munkatársak személyi jellegű ráfordításai. Ezen túlmenően a munkavégzéshez szükséges eszközök beszerzésének fedezete, valamint az iroda működésének költségei is biztosította válnak.

2. Stratégiai keret

2.1 Jövőkép, küldetés (Jövőkép, stratégiai területek, prioritások)

A stratégia jövőképe:

Győr-Moson-Sopron vármegye egy „innovatív, fenntartható, egészséges megye”, amit dinamikus, innovatív gazdaságával, magasan képzett humánerőforrásával, határon átnyúló kapcsolatrendszerével természeti és kulturális fejlesztéseivel, az értékek megőrzésével kíván elérni.

A vármegye jövőképének 2030-ig meghatározó eleme a gazdaság erősítése (kiemelten: járműipar, gépipar, élelmiszergazdaság, turizmus) és a versenyképesség növelése folyamatos fejlesztéssel, innovációval, a KKV-szektor erősítésével. A gazdaság fejlesztése magával vonzza a munkaerőállomány minőségi fejlesztésének, valamint a humánerőforrás gyarapításának igényét, az innováció-orientált ágazatok és a magasan képzett munkaerőállomány szinergikus együttműködését. Mindezekből következik, hogy a vármegye hosszú távú fejlesztési stratégiájának egyik átfogó célja a gazdaságszerkezet folyamatos megújítását szolgáló humánerőforrás-fejlesztés.

Mindezek alapján a jelen középtávú stratégia 5 problémakörre keresi a megoldást:

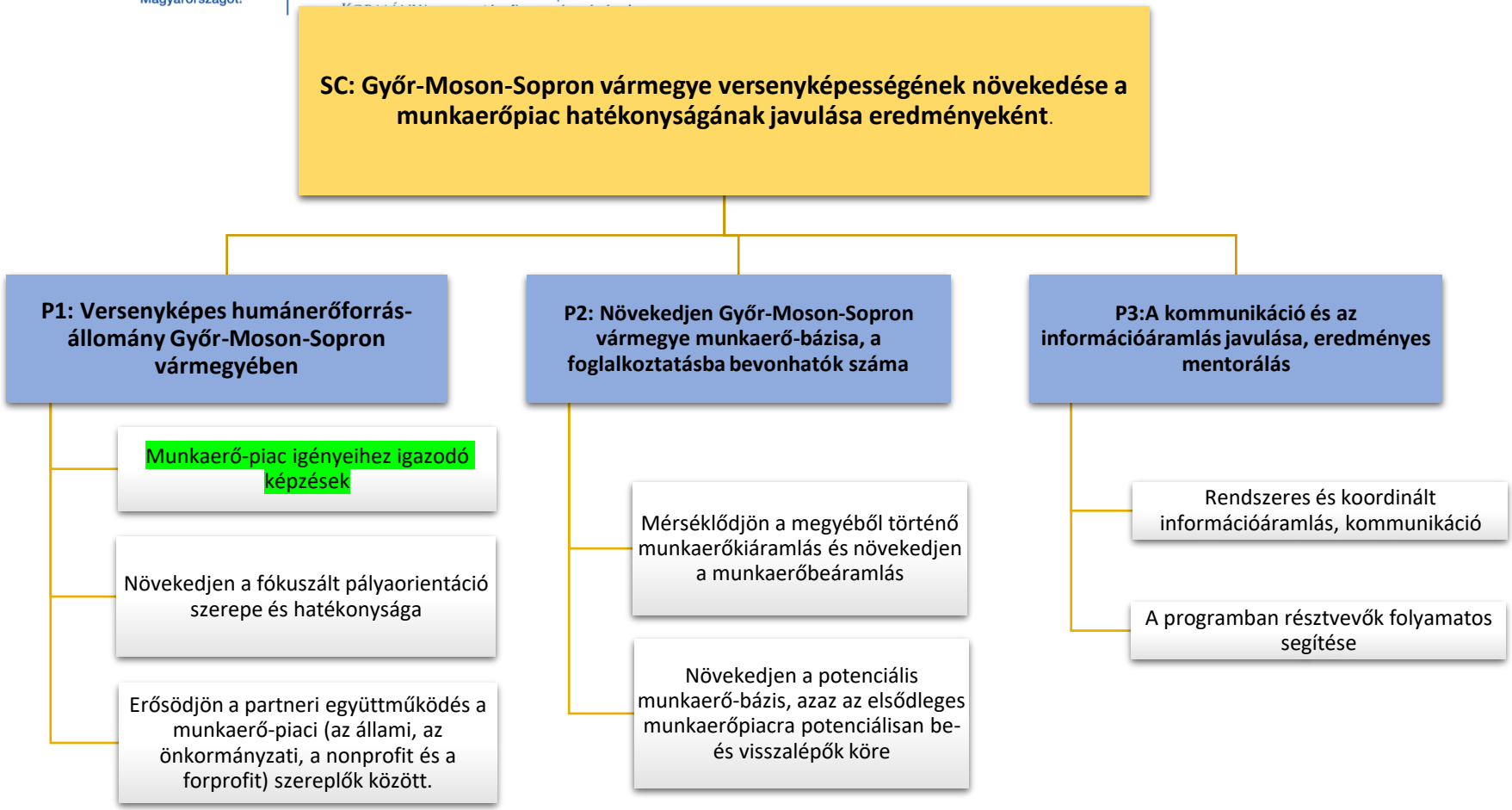
1. A munkaerő-piaci igényekhez illeszkedő képzési kínálat hiányosságai
   - a szakképzés csak részben felel meg az ágazati és ipai igényeknek (ld. hiányszakmák);
   - a (jó) szakemberek száma alacsony a képzésben;
   - a gyakorlati oktatóhelyek több problémája megoldásra vár;
   - gyakoriak a kapacitásbeli problémák;
   - több részterületen jellemző az alulmotiváltság;
   - az információáramlás nem elégséges;
   - az érintettek közti együttműködés nem megfelelő.
2. A pályaorientációval kapcsolatos problémák
   - jellemzőek a kapacitásbeli problémák;
   - az életpálya modellek száma alacsony;
   - az információáramlás nem elégséges;
   - az érintettek közti együttműködés nem megfelelő.
3. A munkaerő-piaci szereplők együttműködésének problémái
   - a képzők és a vállalkozók kapcsolatai / a vállalkozók közti kapcsolatok több területen nem elégségesek;
   - a vállalkozói (érdek)képviseleti szervezetek szerepe sok területen nem egyértelmű, illetve nem kellően ismert;
   - a több szektoros helyi és vármegyei szintű együttműködés nem kielégítő;
   - az információáramlás nem elégséges;
   - gyakoriak a kommunikációs problémák;
   - a média szerepe, lehetőségei nem eléggé kihasználtak.
4. A munkaerő-mobilitás, munkaerőáramlás problémái
   - a szakember-hiány a bővülés gátja;
   - erős a munkaerő-elvándorlás;
   - a földrajzi, illetve a szakmák közti munkaerő-mobilitás nem kielégítő;
   - elégtelen az Y-generációra történő specializálódás;

- szerények az ösztönzés, támogatás formái (lakhatás, munkakörülmények stb.);
- az információáramlás nem megfelelő.

5. Az elsődleges munkaerő-piacra történő belépés / visszalépés problémái
   - jellemzőek a potenciális munkaerőtartalék bevonásának nehézségei (iskolából lemorzsolódók, nem dolgozók, nem tanulók, nem regisztráltak – hol vannak és ki tud róluk?);
   - az alternatív (atipikus) foglalkoztatási formák alkalmazása szerény;
   - a családbarát munkahelyek száma alacsony;
   - problémás a közfoglalkoztatottak visszatérési lehetősége az elsődleges munkaerőpiacra;
   - a „láthatatlan" munkanélküliek helyzete megoldatlan;
   - az érintettek közti együttműködés nem megfelelő;
   - az érzékenyítés továbbra is nehézkes

A stratégia e jövőkép megvalósításához szolgál egységes keretként, egyesítve a megye munkaerőpiaci helyzetének javítását szolgáló különböző lehetőségeket: a megyén belüli foglalkoztatási lehetőségek bővítését és a helyi potenciális munkaerő foglalkoztathatóságának javítását, a munkaerő-tartalék mobilizálását reintegrációját, a munkavállalók fejlesztését, valamint az önfoglalkoztatóvá válás támogatását, illetve a rugalmas alkalmazkodóképesség erősítését mind munkáltatói, mind munkavállalói oldalról.

A jövőkép megvalósításának kulcselemei az **általános célból következő stratégiai célok (prioritások), amelyekre az operatív célok** épülnek:

2. ábra: Stratégiai célrendszer

A stratégiai területek azonosítása a munkaerőpiaci helyzetre vonatkozó specifikus elemzések, valamint a jelen stratégia keretében elkészített SWOT-elemzés alapján történt. A stratégia megvalósítását szolgáló célokat, kezdeményezéseket ezen előzmények alapján fogalmaztuk meg.

2.2 Célrendszer, eredmények

P 1. prioritás – Versenyképes humánerőforrás-állomány Győr-Moson-Sopron vármegyében

A prioritás indoklása és célja:
A fejlett országok tapasztalatai egyértelműen igazolják a humánerőforrások meghatározó szerepét mind a gazdasági növekedésben, mind a versenyképesség javulásában. Ez azt is jelenti, hogy megfelelő, a munkaerőpiac igényeihez igazodó képzésekre van szükség, ami ugyancsak feltételezi a releváns társadalmi-gazdasági szereplők partneri együttműködését.

Átfogó célok/intézkedések és beavatkozások:

1.1 Munkaerő-piac igényeihez igazodó képzések: Az elmúlt évek munkaerőpiaci változásai nyomán kialakult igények miatt fontos, hogy megyei szinten megfelelő rálátásunk legyen a KKV és nagyvállalati szektor munkaerőt, munkavállalói készségeket, kompetenciákat érintő igényeire. Az ismeretek tükrében alakítható ki és működtethető a piac igényeit kielégítő képzési rendszer.

A cél eléréséhez javasolt beavatkozások, eszközök:
- *folyamatos felmérések végzése, adatbázisok kialakítása,*
- *mentorprogram kidolgozásának segítése és működtetése a munkáltatói és a munkavállalói oldalon egyaránt*
- *munkaerő-toborzás segítése*
- *vállalkozói oldal motiválása a munkavállalói képzettségi szint növelésére*
- *a kkv-k számára elérhető képzési lehetőségek (pl. duális képzés, felnőttképzési támogatások) figyelemmel kísérése és folyamatos kiajánlása az érintettek felé*

A vármegyei foglalkoztatási paktum által nyújtott szolgáltatások fejlesztése:

- *foglalkoztatást elősegítő tevékenységek,*
- *paktum szervezet által készített féléves előrejelzések, negyedéves gyorsjelentések készítése,*
- *munkáltatói képzési igények folyamatos monitorozás, a kompetencia alapú képzési igények aggregálása és közvetítése az érintett szereplők felé,*
- *rendezvények, fórumok, találkozók szervezése, információnyújtási csatornák kiépítése és működtetése*
- *pályázati lehetőségek közvetítése.*

Érintett célcsoportok**:** megyei foglalkoztatók, 30 év feletti inaktívak, 30 év feletti tartós munkanélküliek vagy tartós munkanélküliséggel veszélyeztetett álláskeresők, 50 év feletti álláskeresők, ingázó és elvándorló munkaerő
Partnerek: munkáltatók, kamarák, for-profit és non-profit munkaerőpiaci szolgáltatók, kormányhivatal

1.2 Növekedjen a fókuszált pályaorientáció szerepe és hatékonysága: A munkaképes, de munkaerőpiacról kiszoruló hátrányos helyzetű társadalmi csoportok jelentős munkaerő-tartalékot jelentenek a munkaerőpiacon, ennek megfelelően a foglalkoztathatóság javításával, bértámogatással és egyéb foglalkoztatást elősegítő szolgáltatások biztosításával szükséges az ő munkaerőpiaci reintegrációjuk támogatása.

A cél eléréséhez javasolt beavatkozások, eszközök:
- munkanélküliséggel veszélyeztetett személyek számára megfelelő szakmaszerző és kompetenciafejlesztő képzési programok felmérése, elérhetővé tétele;
- a célcsoport tájékoztatása a képzési lehetőségekről
- fiatal munkavállalók megtartásának érdekében pályaorientációs szolgáltatások megerősítése;
- gyakornoki rendszer minőségfejlesztése, munkáltatók ösztönzése gyakornoki program működtetésére.

***A vármegyei foglalkoztatási paktum által tervezett beavatkozások*:**
- *a kormányhivatal által végzett munkaerőpiaci program előkészítése és megvalósítása;*
- *foglalkoztatás elősegítő tevékenységek megvalósítása*
- *együttműködés a felzárkózási fórummal, a civil szervezetekkel, önkormányzatokkal, szociális szakemberekkel.*

Érintett célcsoportok: megyei foglalkoztatók, szociális gazdaságban érdekelt vállalkozók
Partnerek: munkáltatók, for-profit és non-profit munkaerőpiaci szolgáltatók, képző intézmények, foglalkoztatási célú civil szervezetek, kormányhivatal

1.3 Erősödjön a partneri együttműködés a munkaerő-piaci szereplők között: A paktum együttműködései úgy tudnak a mindennapok részévé válni, ha minél több helyi gazdasági szereplő kapcsolódik be ténylegesen az együttműködésbe. Valós és hosszan tartó változásokat akkor idézhet elő a paktum együttműködési rendszere, ha az nem kizárólag a menedzsment tevékenységén és a finanszírozott kommunikációs eseményekkel valósul meg, hanem a benne érintett szereplők maguk is érdekeltté válnak az együttműködésben.

A cél eléréséhez javasolt beavatkozások, eszközök:
- *rendezvények, kommunikációs események, sajtótájékoztatók stb.*
- *interaktív kommunikációs felületek létrehozása és tartalmak készítése*

***A vármegyei foglalkoztatási paktum által tervezett beavatkozások*:**

- *hatékony, aktív kommunikációs folyamatok generálása és működtetése az érintett szereplők között*

Érintett célcsoportok: megyei foglalkoztatók, vállalkozások
Partnerek: munkáltatók, kamarák, for-profit és non-profit munkaerőpiaci szolgáltatók, képző intézmények, foglalkoztatási célú civil szervezetek, helyi önkormányzatok, kormányhivatal

P 2. prioritás – Növekedjen Győr-Moson-Sopron vármegye munkaerő-bázisa, a foglalkoztatásba bevonhatók száma

A prioritás indoklása és célja: Győr-Moson-Sopron vármegyében speciális munkaerő-piaci probléma a – főként képzett, szakképzett – szakemberek elvándorlása, amit nem képes pótolni a más térségekből esetleg ide érkezők köre. Kiemelten fontos mind a város térségi szerepköre, mind a fenntartható fejlődés szempontjából a megfelelő foglalkoztatottsági szint – ebben a tekintetben elengedhetetlen a gazdaságilag nem aktív emberek aktivizálása, a hátrányos helyzetű célcsoportok segítése, amihez ugyancsak meghatározó a releváns társadalmi-gazdasági szereplők partneri együttműködése.

Átfogó célok/intézkedések és beavatkozások:

2.1 Mérséklődjön a megyéből történő munkaerőkiáramlás és növekedjen a munkaerőbeáramlás: Ahhoz, hogy a jelenlegi folyamatokban némi változás álljon be, alapvetően fontos, hogy legyen lehetőségük az embereknek átgondolniuk saját lehetőségeiket, sőt, új perspektívákat felfedezni önmaguk számára, amelyek segítik őket abban, hogy helyben találjanak munkát, akár teremtsék meg önmaguk számára saját megélhetéseik feltételeit, illetve hozzáférjenek olyan támogatásokhoz, amelyek a munkát nehezebben vállalókat is kimozdítja, megmozdítja, aktivizálja a közeli munkalehetőségek elérésében. Ebben a helyzetben szükséges olyan egyensúlyt teremteni a lehetőségek széles körét megmutató, személyre szabott életpálya tervezési és kapcsolódó humán szolgáltatásokkal, valamint egyéb támogatásokkal, amely együttesen képes szolgálni mind az egyéni, mind a helyi gazdasági, közösségi érdekeket.

A cél eléréséhez javasolt beavatkozások, eszközök:

- *életpálya tervezés, modellek, tanácsadások*
- *egyéb, foglalkoztatást segítő helyi szolgáltatások*

***A vármegyei foglalkoztatási paktum által tervezett beavatkozások*:**

- *a kormányhivatal által végzett munkaerőpiaci program előkészítése és megvalósítása;*
- *foglalkoztatás elősegítő tevékenységek megvalósítása*
- *együttműködés a felzárkózási fórummal, a civil szervezetekkel, önkormányzatokkal, szociális szakemberekkel.*

Érintett célcsoportok**:** 30 év feletti inaktívak, 30 év feletti tartós munkanélküliek vagy tartós munkanélküliséggel veszélyeztetett álláskeresők, 50 év feletti álláskeresők.
Partnerek: munkáltatók, for-profit és non-profit munkaerőpiaci szolgáltatók, képző intézmények, foglalkoztatási célú civil szervezetek, kormányhivatal.

2.2 Növekedjen a potenciális munkaerő-bázis, azaz az elsődleges munkaerőpiacra potenciálisan be- és visszalépők köre: A különböző gazdasági szektorok sérülékenységét figyelembe véve fontos, hogy a munkavállalók egy része képes legyen az önfoglalkoztatóvá válásra, ami egyrészt a tehetséges munkavállalók esetében növeli az innovációs potenciált a régióban, másrészt alternatív munkaerőpiaci lehetőséget teremt az álláskeresők számára. Nagy hangsúlyt kell fektetni a munkavállalók fejlesztésére. Napjainkban a szakmai ismeretek mellett egyre fontosabbá válnak az egyéni- (pl. problémamegoldás), és a szociális skillek (pl. együttműködés), melyet a munkaadók is felismernek. Mindezek mellett a legnagyobb foglalkoztatók, azaz a feldolgozóipar esetében a gyártás átalakulásával a hagyományos munkahelyek megszűnésével egyre inkább előtérbe kerülnek ezek a készségek, melyek fejlesztése elengedhetetlen ahhoz, hogy a vállalkozások és a munkavállalók megfelelően tudjanak alkalmazkodni a változó gazdasági és társadalmi környezethez.

A cél eléréséhez javasolt beavatkozások, eszközök:

- *jelenleg közfoglalkoztatásban lévők nyílt munkaerőpiacra átvezetése a munkavállalói alapkompetenciák és munkavállalói attitűdök fejlesztésével, speciális, személyre szabott (elsősorban pszicho-szociális támogatást nyújtó) munkaerőpiaci szolgáltatásokkal, egyéni fejlesztési tervekre alapozottan, mentorálással;*
- *munkavállalók egyéni- és szociális képességeinek fejlesztése.*
- *az önfoglalkoztatóvá válás támogatási rendszerének erősítése; vállalkozói ismeretek megszerzésének támogatása;*
- *projektötletek gyűjtése az álláskeresők önfoglalkoztatóvá válása érdekében;*
- *pályázati lehetőségek biztosítása.*

***A vármegyei foglalkoztatási paktum által tervezett beavatkozások*:**

- *a kormányhivatal által végzett munkaerőpiaci program előkészítése és megvalósítása;*
- *pályázati lehetőségek közvetítése.*

Érintett célcsoportok: 30 év feletti inaktívak, 30 év feletti tartós munkanélküliek vagy tartós munkanélküliséggel veszélyeztetett álláskeresők, 50 év feletti álláskeresők.

Partnerek: munkáltatók, for-profit és non-profit munkaerőpiaci szolgáltatók, képző intézmények, foglalkoztatási célú civil szervezetek, kormányhivatal.

P 3. prioritás – A kommunikáció és az információáramlás javulása, eredményes mentorálás

A prioritás indoklása és célja:
A foglalkoztatási paktum fontos közéleti, kommunikációs és egyeztetési tér, amely képes és alkalmas lehet arra, hogy jelentős változásokat hozzon a vármegye közéletében és gazdasági életében egyaránt. A prioritás célja, hogy a paktum program minél hatékonyabb eszközökkel és minél szélesebb körben elérje a vármegye munkavállalóit, munkáltatóit, döntéshozóit, és aktív részvételre késztesse őket, a folyamatos változáshoz és gazdasági feltételekhez való alkalmazkodásban és a helyi környezet alakításában egyaránt.

Átfogó célok/intézkedések és beavatkozások:

3.1 Rendszeres és koordinált információáramlás, kommunikáció: A paktum együttműködései úgy tudnak eredményesek és hatékonyak lenni, ha minél több helyi gazdasági szereplő kapcsolódik be ténylegesen az együttműködésbe. Ennek a bekapcsolódásnak a szintjei különbözőek (pl. hírek, események folyamatos nyomon követése, személyes részvétel rendezvényeken, eseményeken, egyeztetéseken, bekapcsolódás konkrét kapcsolódó projektekbe, együttműködésekbe, támogatási programelemek igénybevétele, stb.) A felsoroltakhoz meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik a gazdaság szereplői számára a személyes tapasztalatszerzés és elköteleződés alapjait. Létre kell hozni és működtetni azokat a kommunikációs felületeket, amelyek az információkat terjeszteni képesek, amelynek segítségével aktivizálhatóak további érintettek.

A cél eléréséhez javasolt beavatkozások, eszközök:

- *új együttműködések, hálózatok létrehozása, meglévő együttműködések megerősítése, megújítása a munkaerőpiaci információk hatékony megosztása érdekében*

***A vármegyei foglalkoztatási paktum által tervezett beavatkozások*:**

- *rendezvények, kommunikációs események szervezése*
- *egyéb interaktív kommunikációs felületek és tartalmak (könnyen megosztható kommunikációs, információs tartalmak) készítése*

Érintett célcsoportok: megyei foglalkoztatók, vállalkozások, 30 év feletti inaktívak, 30 év feletti tartós munkanélküliek vagy tartós munkanélküliséggel veszélyeztetett álláskeresők, 50 év feletti álláskeresők.
Partnerek: munkáltatók, for-profit és non-profit munkaerőpiaci szolgáltatók, képző intézmények, foglalkoztatási célú civil szervezetek, kormányhivatal.

3.2 A programban résztvevők folyamatos segítése: A paktum program szolgáltatásait igénybe vevő elsődleges célcsoport mentorálása elengedhetetlen ahhoz, hogy a lehetőségekkel élő személyek a programban maradjanak, majd munkaerő-piaci re-integrációjuk is megtörténhessen, az intézkedés ezt a célt szolgálja.

A cél eléréséhez javasolt beavatkozások, eszközök:

- *munkavállalói mentorprogram,*
- *hatékony kommunikációs csatornák kialakítása és használata*

***A vármegyei foglalkoztatási paktum által tervezett beavatkozások*:**

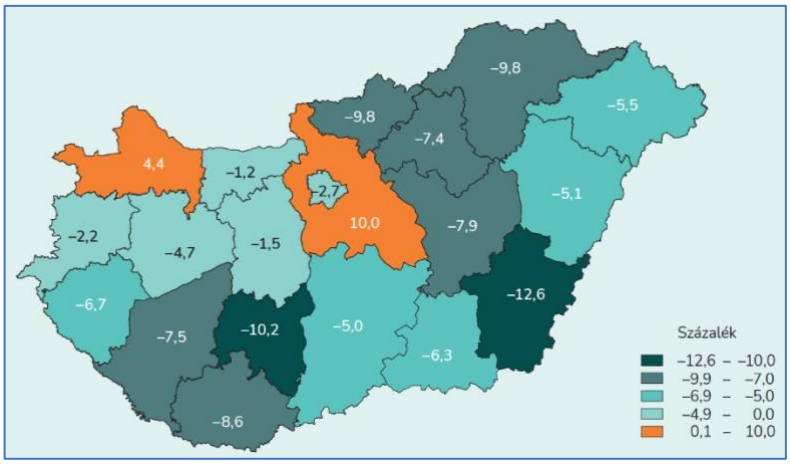
- *a célcsoport folyamatos tájékoztatása;*
- *a programban részt vevő személyek programban tartása mentorálással és folyamatos igényfelmérésekkel*

Érintett célcsoportok: megyei foglalkoztatók, vállalkozások, 30 év feletti inaktívak, 30 év feletti tartós munkanélküliek vagy tartós munkanélküliséggel veszélyeztetett álláskeresők, 50 év feletti álláskeresők.
Partnerek: munkáltatók, for-profit és non-profit munkaerőpiaci szolgáltatók, képző intézmények, foglalkoztatási célú civil szervezetek, kormányhivatal.

2.3 Helyzetelemzés (földrajzi, gazdasági, foglalkoztatási helyzet bemutatása)

Demográfiai jellegzetességek

A megye demográfiai jellege a 2022-es népszámlálás első eredményei alapján

A népesség számának változása a 2011. évi népszámlálás óta vármegyénként (Forrás: Előzetes adatok – A népesség és a lakások száma, KSH)

A legutóbbi 2011. évi népszámlálás óta mindössze két vármegyében Pest (+10%) és Győr-Moson-Sopron (+4,4%) **nőtt**, a többi vármegyében és a fővárosban csökkent **a népesség száma**. Fontos megjegyezni, **hogy a növekedés a belföldi és nemzetközi vándorlási folyamatok eredménye**, GyMS vármegye esetében a 448 ezer főről 468 ezer főre való növekedés 16 ezer fős természetes fogyás és 35 ezer főt meghaladó **odavándorlás eredménye**, így **továbbra is az ország 6. legnépesebb megyéje**. Rá kell mutatni arra, hogy a vármegye megyei jogú városaiban 1,1 százalékpontos csökkenést mutat a népességváltozás értéke, az egyéb városokban 1, a községekben azonban 11,8 százalékpontos növekedést állt be ezen a téren, ami a szuburbanizációs népességvándorlásra is rámutatnak, amellett, hogy a vármegyei betelepülők is **elsősorban a községi szinten** (+ 28 ezer fő szemben az MJV-k és a városok 3-3000 fős nyereségével) jelennek meg a vármegyében. Az ország legsűrűbben lakott térsége Budapest (3 204 fő/km^2), a vármegyék közül pedig Pest (210 fő/km^2), Komárom-Esztergom (133 fő/km^2) és GyMS (111 fő/km^2) emelkedik ki, utóbbinál az elmúlt bő évtized népességnövekedése plusz 5 fő/km^2 értékkel növelte a **helyi népsűrűségi értéket**.

A vármegyei népesség **nemek szerinti megoszlása** némileg kiegyenlítettebbé vált, 0,3 százalékpontos változással a férfi-nő arány 48,7-51,3% megoszlást mutatott a legutóbbi népszámláláskor, ez Fejér vármegyét követően a legkiegyenlítettebb érték. A **népesség főbb korcsoportok szerinti** (0-14, 15-64, 65 és < évesek) **megoszlása, követi az országos trendet**, amennyiben a fiatalabbak aránya kis mértékben nő (GyMS +0,6pont; 14,9% -70 ezer fő), a munkaképes korúak aránya csökken (GyMS - 4%pont; 65,7% - 307 ezer fő) és a 65 éven felüliek (GyMS +3,4%pont; 19,4% - 91 ezer fő) aránya pedig erőteljesebben nő. Számszerűsítve és településkategóriánként GyMS vármegyéről elmondható, hogy a népszámlálások között eltelt 11 évben a 0-14 évesek 6 ezer fős bővülése (+9,4%) sem tudja ellensúlyozni a 65 éves és idősebbek számának 19 ezer főt meghaladó (+26,4%) növekedését. A legnépesebb korcsoport természetesen a 15-64 éveseké, amely 5 ezer fős csökkenést mutat 2011-hez képest (-1,6%). Községi szinten, vélhetően a fiatalabb gyermekes családok ki- illetve odaköltözésével, sokkal kedvezőbb a fiatalok (+22,2%) és a munkaképes korúak számának (+6,5%) növekedése míg az időseké valamivel mérsékeltebb (+25%), összeségében az öregedési index értéke itt mindössze 106, miközben a városi szint jóval határozottabb öregedési pályát futott be a vármegyében. Hasonló folyamatok mindössze Pest és korlátozottan Fejér vármegyében detektálhatóak az országban, más vármegyékben kedvezőtlenebbül alakultak a korcsoportokat érintő változások, a vármegyei társadalom elöregedése. Az **öregedési index** vármegyei értéke 130, az országos átlagnál kedvezőbb (142), a vármegyék rangsorában Pest (105), Szabolcs-Szatmár-Bereg (109) és Borsod-Abaúj-Zemplén (119) és Hajdú-Bihar (126) után az 5. legkedvezőbb. A **lakások száma** Békés kivételével az ország valamennyi vármegyéjében növekedett, a legnagyobb mértékben Győr-Moson-Sopron (+11,1%), Pest (+10,4%) és Somogy vármegyében (+10,2%), előbbi kettőnél odavándorlási, szuburbanizációs és a magas vásárlóerő eredőjeként, míg utóbbinál leginkább a Balatoni régió húzza fel a számokat.

A KSH 2022. évi I-IV. negyedéves megyei statisztikái alapján Győr-Moson-Sopron vármegyében 2022-ben 4243 gyermek jött világra, és 5826 fő hunyt el. Az élveszületések száma 8,6, a halálozásoké 12%-kal kevesebb volt, mint 2021-ben. Utóbbi elsősorban a járvány miatti többlethalálozások magas bázisértékének tulajdonítható. (A járvány előtti utolsó évhez, 2019-hez képest 10%-kal többen haltak meg.). A születések és a halálozások egyenlegeként kialakult természetes fogyás 1583 fővel csökkentette a vármegye lakónépességét, ez a veszteség 19%-kal alacsonyabb volt az előző évinél. A természetes fogyás népességre vetített 3,3 ezrelékes vármegyei értéke az országos átlagnál (4,9 ezrelék) kedvezőbb volt ebben az évben.

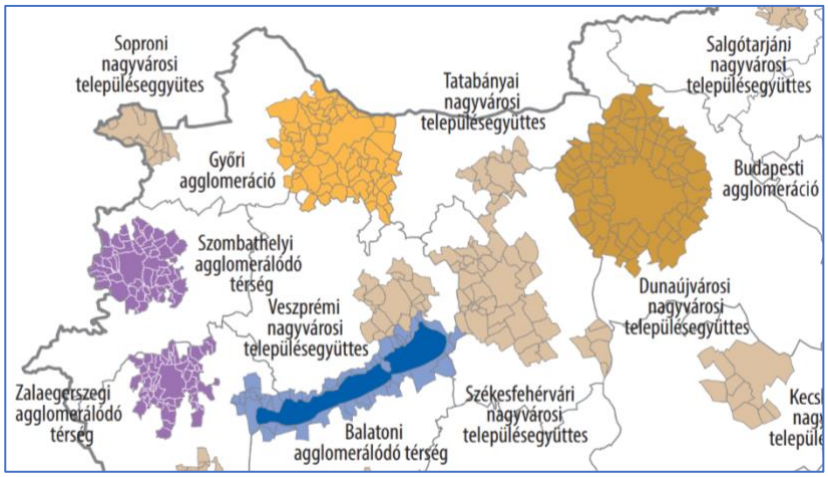
2020 és 2021-ben a vármegye lakónépessége nőtt a megelőző évekhez képest (átlagban 1,2%-kal), ez viszont nem a születések-halálozások egyenlegének (természetes fogyás), hanem az odavándorlással előálló lakosságtöbblet eredménye. A természetes fogyás év eleji népességre vetített értékeivel alapján GYMS a kedvezőbb helyzetű megyék közé tartozik. A járványidőszak hatásaként 2020-ban 15, 2021-ben 7,9%-kal többen haltak meg az előző évi adatnál, továbbá 2021-ben születések és a halálozások egyenlegeként kialakult természetes fogyás vesztesége 37%-kal haladta meg a 2020. évit, 2020-ban 64%-kal a 2019 évit. Az elhunytak száma a koronavírus-járvány harmadik hulláma során, 2021. márciusban és

áprilisban haladta meg a legnagyobb mértékben (79, illetve 55%-kal) a 2020. azonos havi értéket.

Települési jellegzetességek

Győr-Moson-Sopron vármegye 183 településéből 12 rendelkezik városi jogállással ebből Győr, illetve Sopron megyei jogú városok. A megyeszékhely és Sopron a vármegye teljes népességének több, mint 40%-át koncentrálja közel 200 ezer fős lakosságával. Mellettük jelentősebb térszervező szereppel rendelkezik még a közel 35 ezer fős lakosságú Mosonmagyaróvár, a többi 10 ezer fő népességszám alatti kisebb város járási, mikrotérségi központként funkcionál. A vármegye népességének 59%-a él ezekben a városokban. A három térszervező központ város megyén belüli elhelyezkedése nem központi jellegű, ez egyensúlytalanságokat okoz a vármegyei szintű városhálózatban. A belső területek járásközpontjai relatív funkcionális gyengesége, a vármegye déli része városhiányos térsége ennek az adottságnak is köszönhető. Társadalmi-gazdasági fejlettség szempontjából a vármegye általánosságban és országos kitekintésben is kedvező helyzetű, de az elsődleges fejlődési tengelyeitől, illetve a három legnagyobb városától távolabb elhelyezkedő térségei a perifériaképződés folyamatainak kockázatát hordozzák.

A vármegye városai intézményi, szolgáltatási funkciói, valamint foglalkoztatási vonzásuk tükrében minden tekintetben kiemelkedik Győr, amely a vármegye határain túl terjedő igazgatási és szolgáltatási szerepkörén mellett jelentős munkaerővonzó hatást gyakorol; a vidéki városok között a legnagyobb beingázói létszámmal rendelkezve. **Győr foglalkoztatási centrum szerepe az elmúlt két évtizedet tekintve erősödik, a vármegye egészére vetítve is tapasztalható a foglalkoztatás esetében a térbeli centralizáció.** Sopron a vármegye nyugati térségének térszervező központja, viszont munkaerő-vonzási potenciálja tekintetében a közel feleakkora, de dinamikusan fejlődő Mosonmagyaróvárhoz hasonló, foglalkoztatási vonzáskörzete kiterjedése és a beingázás volumenében. Kiemelhető még Csorna és Kapuvár térszervező funkciói, azonban ezek a belső perifériához sorolható településekre gyakorolt vonzása gyenge. A **Győri agglomeráció** a KSH 2014. évi (és a 2022. népszámlálás eredményeivel a közeljövőben felülvizsgálandó) lehatárolása alapján jelenleg 68 településből áll, a vármegye népességének több mint felét lefedve. Terjeszkedési irányai a fő közlekedési folyosók (M1/1, M85/85, 14-es, 81-83-as főutak) szerint szerveződnek. A várostérség övezetes jelleggel differenciálódik, Győr közvetlen településgyűrűje népességnövekedése folyamatos és dinamikus, (lakóövezetek, magas népsűrűség). A külső övezetben a kisebb térségi központok (Lébény, Pannonhalma, Tét) is az agglomeráció részévé váltak. Az lakóhelyi szuburbanizáció dominál, kevés település foglalkoztatási potenciálja tekinthető átlagon felülinek (pl. Kunsziget, Győrladamér). A

Soproni nagyvárosi településegyüttest 12 település csoportja, agglomerálódási irányát a 85-ös főút tengelye jelöli ki. Az országhatár menti fekvése speciális, központi szerepe a határon túli térség szempontjából is értelmezhető néhány funkcióban (pl. közlekedés), mint ahogy **Pozsony** szuburbanizációs hatása is érvényesül a vármegye területén (Rajka).

Gazdasági szervezetek

A vármegyében a KSH 2022. év végi adatai alapján, a korábbi időszakokhoz hasonlóan, a 85 ezer vállalkozás nagyobb részét (65 ezret) önálló vállalkozóként, kisebb részét (20 ezret) társas vállalkozásként regisztrálták. Az előbbiek száma érdemben nem változott (-0,1%), az utóbbiaké viszont 0,8%-kal nőtt egy év alatt. A vállalkozásdemográfiai folyamatokat a KATA szabályainak módosítása, illetve az év második felében kedvezőtlenné váló gazdasági kilátások egyaránt befolyásolták. A társas vállalkozások meghatározó részét (78%-át) kitevő korlátolt felelősségű társaságok száma 3,4%-kal emelkedett, a 19%-át képviselő betéti társaságoké 8,0%-kal fogyott. A 176 részvénytársaság száma nem változott egy év alatt. A társas vállalkozások 91%-a legfeljebb 9 főt foglalkoztatott, a 249 fő felettiekből 54 volt a vármegyében. 2022-ben a társas vállalkozások 7 %-a került csődeljárás, kényszertörlés, végelszámolás vagy felszámolási eljárás alá, 1,7 %-ponttal nagyobb részük, mint egy évvel korábban. 2022. december végén 3,7 ezer **egyéni vállalkozás** szüneteltette a tevékenységét, számuk 13%-kal csökkent, az összes egyéni vállalkozáson belüli arányuk (12,4%) pedig 1,5 %-ponttal lett kisebb az egy évvel korábbinál. Ezer lakosra a vármegyében 175 regisztrált vállalkozás jutott, az országosnál alacsonyabb vállalkozási kedv az egy évvel korábbihoz képest kismértékben csökkent.

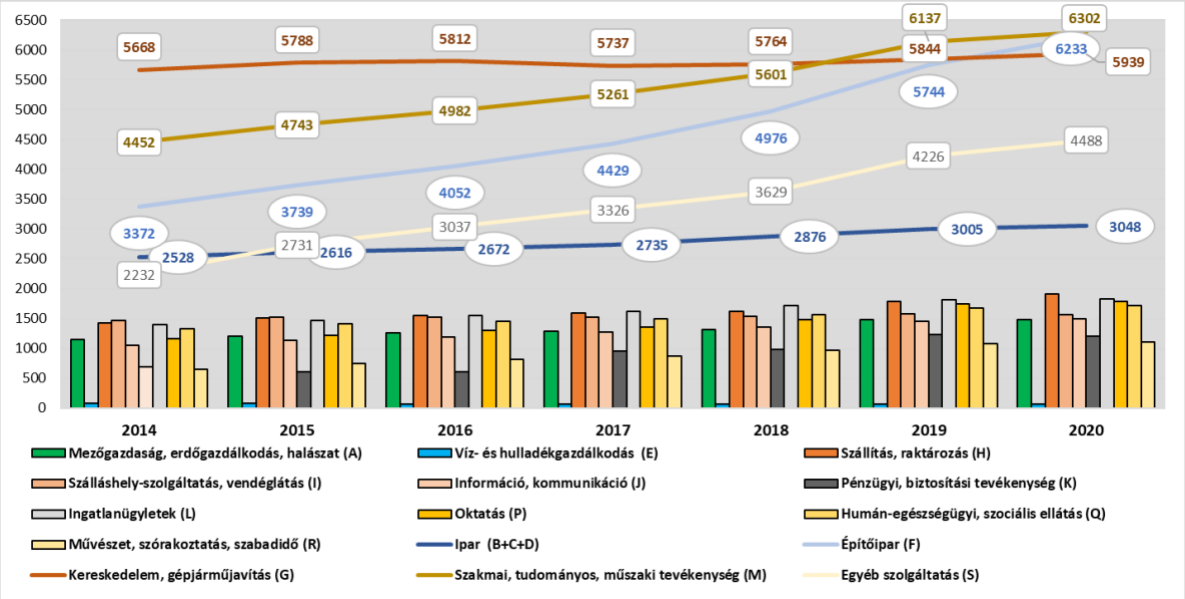
Gazdasági szervezetek 2022-ben, a társasági adóbevallás adatai alapján

A gazdasági teljesítmény szempontjából meghatározó, (speciális célú tőkefinanszírozó, illetve a nemzetközi számviteli standardok szerint elszámoló vállalatok nélküli) Győr-Moson-Sopron vármegyei székhelyű társas vállalkozások társaságiadó-bevallási adatainak összesítése alapján (2022.07.30-i állapot) a következő kép rajzolható fel a vármegye vállalkozásairól.

A 2021. évi gazdasági tevékenységéről 13.223 gazdálkodó megyei társaság nyújtott be társaságiadó-bevallást, az előző évinél mintegy 1.100-zal kevesebben. Az „egyszerűsített" adózás térnyerése **a 0 és 9 fő közötti foglalkoztatott** létszámú mikrovállalkozásoknál jelentkezett, hisz a csökkenés közel 85%-át, 927 darabot ők adták amellett, hogy a bevallások döntőrésze, mintegy 88,3%-a (11.679 db) is általuk került benyújtásra. Az egy évvel korábbihoz képest a **10-49 főt alkalmazó kisvállalkozások** száma 7,6%-kal (-73 db) csökkent, részarányuk a tavalyival azonosan 6,7%-ot képviselt. Ennél jóval nagyobb nagyságrendben (-105 db) esett vissza a máshová nem sorolható egyéb vállalkozói kategóriába tartozók száma (jellemzően vállalkozói tevékenységet is végző alapítványok, egyesületek, ügyvédi irodák), ezzel 2,9%-os aránnyal bírtak. Ugyanakkor kissé emelkedett a nagyobb gazdasági súllyal rendelkező **50-249 főt alkalmazó középvállalkozások** darabszáma (+7 db). A **250 főnél nagyobb** létszámmal működő 50 adózó tartotta 0,4%-os részarányát (+2 db).

Nemzetgazdasági ágazatonkénti megoszlást tekintve a korábbi évekhez hasonlóan a társaságok mintegy egyötöde (20,5%) a **kereskedelem, gépjárműjavítás** ágazatában

működött. Ezt követi a **szakmai, tudományos, műszaki tevékenység** 12,6%-os, majd az **építőipar** 12,3%-os részaránnyal. Meghatározó súllyal bírt még az ingatlanügyletek (10,7%), valamint a feldolgozóipar (8,9%) is. A többi szektor pedig a fennmaradó 35,0%-on osztozott. A megelőző évek tekintetében a fentieket alátámasztja a KSH működő vállalkozásokra vonatkozó alábbi adatsora, amelyben az első három nemzetgazdasági ágazatként azonosítottak kisebb amplitúdójú helycseréi is megfigyelhetőek:

Vállalkozásdemográfia (működő vállalkozások száma) nemzetgazdasági ág szerint, GYMS vármegye, KSH, EU SBS vállalkozások szerkezeti statisztikai módszertana szerinti adatok alapján (2014-2020)

Ipari termelés

Győr-Moson-Sopron vármegye **a hazai ipar egyik központja**. A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások telephely szerinti adatai alapján 2022-ben a termelés értéke 5633 Mrd forintot ért el. Ennél csak Pest vármegyében és Budapesten volt nagyobb a kibocsátás, és az **országos termelés tizede koncentrálódott a vármegyében**. Az **egy lakosra jutó termelési érték** is itt volt az egyik legmagasabb, az **országos átlag több mint kétszerese**. A termelés 2022. évi volumene 4,8%-kal meghaladta az egy évvel korábbit, elmaradva az országos értéktől (+5,6%). A vármegyében a **Covid19-járvány hatására 2020**-ban jelentősen (12%-kal) visszaesett az ipari teljesítmény, az azt **megelőző szintet továbbra sem érte még el a termelés.** A legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások székhely szerinti adatai alapján a termelés értéke (5469 milliárd forint) összehasonlító áron 4,5%-kal meghaladta az előző évit. A növekedést az alapozta meg, hogy **a vármegye ipari kibocsátásának 71%-át jelentő járműgyártás az alkatrészellátási problémák enyhülésével a második félévben dinamizálódott**. Ennek az ágazatnak jelentőségét jól mutatja, hogy **a vármegye a járműipar országos teljesítményének közel harmadát adta**. A **kisebb súlyú feldolgozóipari területek többségében is nőtt** a termelés volumene. A járműgyártás javuló eredményeivel párhuzamosan az ipari értékesítés 85%-át adó export is fellendült, a kivitel volumene 6,4, a belföldi eladásoké 5,9%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest.

Építőipar

A vármegyei székhelyű, legalább 5 főt foglalkoztató építőipari vállalkozások 2022. évi termelési értéke 158 Mrd forint volt, ami alapján, összehasonlító áron, az országos 1,2%-os növekedéssel szemben ugyanennyivel elmaradt az egy évvel korábbitól. A kibocsátás az országos 3,4%-át adta, az egy lakosra jutó 328 ezer forintnyi termelési érték a hazai átlag 69%-át érte el. A termelés visszaesését a kibocsátás közel kétharmadát adó épületépítések 2,1%-os volumencsökkenése eredményezte, miközben az egyéb építmények építése 0,5%-kal nőtt. A vármegyei építőipari szervezetek 2022-ben 95,4 milliárd forint értékű új szerződést kötöttek, volumenében 15%-kal kevesebbet, mint az előző év azonos időszakában, míg országosan 3,5%-os csökkenés következett be, de az év végi szerződésállomány volumene is 40%-kal elmaradt az egy évvel korábbitól, a rövidtávú kilátások egyértelműen kedvezőtlenebbek lettek.

Lakásépítés

Bár Győr-Moson-Sopron megye pozitív mérlegű, lakosságnyereséget felmutatni képes odavándorlási célterület, magasabb vásárlóerejű lakossággal, ám a 2020. évi rekordmagas értékhez képest 2021-ben már számottevően visszaesett, de 2022-ben is csak elenyésző mértékben emelkedett a lakásépítési kedv: 2,2%-kal (országosan 3,2%-kal) nőtt az épített lakások száma az előző évi alacsony bázishoz képest. Összesen 1,9 ezer lakást vettek használatba, 23%-uk Győrben, 28%-uk a többi városban, 49%-uk községekben épült. A növekvő megyei tendencia mögött a kisebb településeken regisztrált építésikedv-élénkülés (vélelmezhetően a falusi CSOK hatásával) húzódott meg, melyet a győri visszaesés nagyrészt ellensúlyozott. Az épített lakások tízezer lakosra jutó száma (38,8) az országos átlag (21,2) 1,8-szerese volt, amivel Győr-Moson-Sopron a vármegyék és a főváros alkotta rangsor élén szerepelt. Az új lakások 59%-ának természetes személyek, 41%-ának vállalkozások voltak az építtetői. Az utóbbiak lakásberuházásai visszaestek, a természetes személyeknél jelentős élénkülés történt. A vármegyei folyamatok fő tényezője a családiház-építések számottevő növekedése volt, amit a többlakásos épületben használatba vett lakásoknál megfigyelt visszaesés nagymértékben visszafogott. A 2020-as sokéves mélypont óta második éve emelkedett a jövőre vonatkozó lakásépítési kedv, a 2022-ben kiadott lakásépítési engedélyek és egyszerű bejelentések alapján építendő lakások száma (2,7 ezer) 19%-kal nőtt az előző évihez mérten, a pandémia előtti, 2019. évitől viszont még 15%-kal elmaradt. Mindezek mellett a népességarányos lakásépítések számát tekintve a vármegye továbbra is kimagasló pozíciót tudhat magáénak az utóbbi években.

Turizmus főbb mutatói

A vármegyében található kereskedelmi szálláshelyeken 2022-ben 1 millió 187 ezer vendégéjszakát töltöttek a vendégek. A vendégéjszakában mért vendégforgalom 44%-kal meghaladta az előző évit, aminek értékére kedvezőtlenül hatottak a Covid19-járvány idején bevezetett intézkedések. A főváros és a vármegyék körében itt következett be az egyik legjelentősebb bővülés. **A vendégéjszakák** többségét (55%-át) a **belföldi vendégek töltötték a szálláshelyeken**, ezek száma 31%-kal nőtt. A külföldivendég-éjszakák száma 1,6-szerese volt a 2021. évi értéknek. A külföldi vendégek hármas rangsora Németország, Csehország és Ausztria.

Mezőgazdaság

A vármegye adottságainak köszönhetően fontos szereplője a magyarországi mezőgazdasági termelésnek és az erdőgazdálkodásnak. Kiváló adottságai vannak a mezőgazdasági és erdészeti biomassza termelésnek, amely a helyi energiamix diverzifikálását szolgálhatja. Ugyanakkor a mezőgazdaságban foglalkoztatottak aránya 4-5% körül alakul, működő vállalkozások között pedig alig haladja meg részaránya a 3%-ot. Növénytermesztése és állattenyésztése vonatkozásában a KSH 2022-es összesítése alapján:

- 2022-ben Győr-Moson-Sopron vármegyében a **búza** kiterjedése (53,0 ezer hektár) 7,8, a **kukoricáé** (37,4 ezer hektár) egytizedével zsugorodott 2021-hez képest. Búzából (286,2 ezer tonna) az előző évinél 11, kukoricából (190,3 ezer tonna) az aszály miatt négytizedével kevesebb termett. Az **olajos magvúak** közül a szántó majdnem egytizedén művelt **repce** területe (19,8 ezer hektár) 2,6, termésmennyisége (48 ezer tonna) ennél nagyobb mértékben, 22%-kal csökkent az egy évvel korábbihoz képest. A szántó kisebb részén művelt **napraforgó** kiterjedése (15,7 ezer hektár) és termése (39,2 ezer tonna) a repcével azonos irányban és közel hasonló mértékben (3,5, illetve 15%-kal) esett vissza. Lucernából az előző évinél 13%-kal nagyobb területen (8,9 ezer hektáron) 4,1%-kal több szénát (42,4 ezer tonnát) gyűjtöttek be. Bács-Kiskun és Hajdú-Bihar után a legtöbb **lucernaszénát** itt kaszálták. A cukorrépa- és a szántóföldi burgonya-termesztés 2022-ben visszaszorult a vármegyében. A rozst, a tritikálét és a zabot leszámítva a főbb szántóföldi kultúrák termésátlagai alulmúlták az előző évit. **A lucerna egy hektárra jutó termésmennyisége (4,8 tonna) ebben a vármegyében volt a legnagyobb**, **de a burgonya, a cukorrépa és a repce kitételével a többi növényé is a területi rangsor élmezőnyében található.**
- Győr-Moson-Sopron vármegyében 2022. december 1-jére a **szarvasmarhák** és a **juhok** száma nőtt, a **sertések**é és a **tyúkok**é csökkent az előző év azonos időpontjához képest. Az év végi szarvasmarhalétszám (63,1 ezer) 3,2%-kal felülmúlta az egy évvel korábbit. Az állomány 44%-át kitevő tehenek száma ennél nagyobb mértékben, 11%-kal gyarapodott. **A száz hektár mezőgazdasági területre jutó szarvasmarhák száma (28) ebben a vármegyében volt a legnagyobb**, a mutató nagysága a hazai átlag (17) 1,6-szeresét tette ki. Az állattartók a tél kezdetén a vármegyében 98,1 ezer sertést gondoztak, egyötöddel kevesebbet, mint 2021. december elején. Az anyakoca-állomány (5,7 ezer) is hasonló mértékben, 21%-kal csökkent. A száz hektár mezőgazdasági területre vetített sertések száma (44) 13%-kal alulmúlta az országosat (50). A juhok száma egy év alatt 24%-kal 12,0 ezerre bővült, és az állomány majdnem nyolctizedét kitevő anyajuhoké is ugyanekkora mértékben növekedett. A vármegyében 2021. december 1-jéhez képest 9,7%-kal kevesebb, összesen mintegy 971 ezer tyúkot neveltek. A teljes létszám majdnem hattizedét adó tojóállomány ugyanakkor háromtizeddel bővült.

Keresetek

2022-ben Győr-Moson-Sopron vármegyében a teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete 538 ezer, az adókedvezmény nélkül és közfoglalkoztatottakkal együtt (figyelembe vételük mindössze 1000 forinttal csökkenti a keresetek átlagértékét, így súlyuk minimális) számított havi nettó átlagkereset 358 ezer forint volt. A bruttó és nettó átlagkereset egyaránt 16%-kal múlta felül a 2021. évit, folytatva a korábbi időszakok emelkedő tendenciáját.

A növekedés üteme elmaradt az országostól, egyben a vármegyék és a főváros körében az egyik legalacsonyabb volt. **A keresetek nagysága** azonban 4,3%-kal **meghaladta az országos átlagot** (516 ezer Ft). A bruttó keresetek a versenyszférában 15%-kal, 554 ezer forintra, a költségvetési szférában 18%-kal, 477 ezer forintra emelkedtek. Az átlagkereset a fizikai foglalkozásúaknál 16, a szellemieknél 15%-kal nőtt, ennek eredményeként az előbbiek átlagosan bruttó 460 ezer, az utóbbiak 641 ezer forintot kerestek. A fizikai foglalkozásúak átlagkeresete a vármegyék és a főváros körében az utóbbi három évben GyMS-ban volt a legmagasabb. Ugyanakkor az arányokban különösebb elmozdulás nem érzékelhető, a fizikai foglalkozásúak bruttó átlagkeresete a szellemi foglalkoztatásúak keresetének kb. 72 %-át éri el.

Győr-Moson-Sopron vármegye vidékfejlesztési céljai

A vármegye városi településegyütteseken kívül fekvő térségei vidékiesek, egyrészt a vármegye kisebb súlyú központjainak vonzástérségében elhelyezkedve, másrészt ezektől is távolabb, a városi funkcióknak csak szűk szegmensét hordozó központokkal rendelkezve. A délkeleti-délnyugati vármegyehatár térségében elhelyezkedő, a Rábaköz, a Répce-sík és a Bakonyalja települései a fő vármegyei térszervező központoktól relatíve távol esnek, városaik (Beled, Pannonhalma, Tét) hiányos központi funkciókat koncentrálnak. A jelentősebb, vármegyehatáron túli központok (Szombathely, Pápa) szintén távolabb helyezkednek el, így az említett térségek belső perifériának tekinthetők.

Győr-Moson-Sopron Megye Területfejlesztési Koncepciója 2021-2027 alapján az alábbi vidékfejlesztési vonatkozású cél jelölhető meg, amellett, hogy a koncepció tematikus célja mindegyike hozzájárulhat a helyi vidékfejlesztési tevékenység előrelépéséhez:

Tematikus gazdaságfejlesztési cél - *T1.4. Élelmiszergazdaság fejlesztése* - Cél: az élelmiszergazdaság versenyképességének, hozzáadott értékének és jövedelemtermelő képességének növelése, valamint a klímaváltozás mezőgazdasági termelésre gyakorolt egyre erősödő hatásának csökkentése.

Vidékfejlesztési Program (2014-2020) eredményessége

Magyarország a 2014-2020 időszakban a közösség-vezérelt helyi fejlesztést pedig a LEADER-en keresztül a kötelező minimális 5%-os mértékben, illetve kísérleti jelleggel pár tucat esetben a TOP-on belül alkalmazta. A Vidékfejlesztési Programon belül a területi típusú – decentralizált jellegű – nem ágazati és nem közvetlenül központi irányítású fejlesztési módszer részaránya 5% volt. Ennek ellenére a Vidékfejlesztési Program prioritásainak keretében Győr-Moson-Sopron megyében megvalósult sikeres projektek száma – a TOP-hoz hasonlóan – nagyon jelentős. A LEADER keretén belül a különböző fejlesztési célok, tevékenységek egymástól történő elhatárolási kötelezettsége (a kettős finanszírozás elkerülése érdekében) projekt szinten történik, így LEADER-en belül nyugodtan támogatható vállalkozásfejlesztés, vagy turizmusfejlesztés (mint pl.: a GINOP-ban, vagy a TOP-ban), csupán azt szükséges vizsgálni, hogy az adott projekt részesül-e a LEADER-en kívül más támogatásban, vagy sem. Ez alkalmat nyújt számos olyan cél, vagy célcsoport támogatására, amelyek egyáltalán nem, vagy csekély reális eséllyel juthatnak forráshoz más programokból. A viszonylag alacsony részarány (5%) miatt azonban a 2014-2020 időszakban ez csak nagyon szűk körben teljesülhetett.

Győr-Moson-Sopron vármegyében a Vidékfejlesztési Program 2013 márciusi lekérdezésű eredményei alapján 9.366 hatályos szerződéssel rendelkező támogatott projekt 139,61 Mrd Ft támogatással rendelkezik, melyek közül 7.819 projektnél 43,45 Mrd Ft került eddig kifizetésre.

Magyar Falu Program

Győr-Moson-Sopron vármegyében kedvezményezett településként 6 várost, 4 nagyközséget és 165 községet (vármegye településeinek 95,6%) érintve 2022-ben 209.207 lakost (43,6%) ért el potenciálisan. A Program az 5000 fő lélekszám alatti kistelepülések megerősítését és fejlesztését, a helyi életminőség javítását és a lakosság elvándorlásának megállítását célozza meg különböző pályázati kiírásain, illetve alprogramjain keresztül, melyek: Falusi Csok, Falusi Útalap, Falusi Civil Alap, Kisboltok Támogatása, Vállalkozás újraindítása. A program első kezdeti felében, 2019-2020-ban összesen közel 8,5 milliárd Ft támogatás érkezhetett a megye érintett településeire. A pályázati tematikákból közvetlen helyi vidéki életminőség/foglalkoztatási hatású szolgálati lakás és orvosi szolgálati lakás felújítása, fejlesztése pályázati elem eredményessége: 8 kistelepülésen 232 806 853 Ft támogatás elnyerése 2022-ben.

A vármegye egyetlen LEADER hagyományokat tovább vivő helyi vidékfejlesztési társasága a 2008-ba alakult Alpokalja - Fertő Táj Vidékfejlesztési Egyesület, amely a teljes soproni járást lefedi és kapuvári járásból vannak még tagtelepülései. Hatályos Alpokalja-Fertő táj Helyi Fejlesztési Stratégiája (4.sz. módosított verzió (2022. május)) alapján a vármegyei tájegység (39 település, közel 40.000 lakos) számára az alábbi vidékfejlesztési irányokat fogalmazza meg:

- A helyi gazdaság megerősítése
    - Vidék Minősége védjegy program: mikrovállalkozások indításának és fejlesztésének ösztönzése, kisléptékű élelmiszer feldolgozás és értékesítés, helyi termelési-fogyasztási rendszerek erősítése
    - kerékpáros és aktív turizmus
- A kedvezőtlen társadalmi, demográfiai térségi folyamatainak enyhítése
    - élő közösségi terek és a helyi közösségek együttműködései
    - fiatalok helyben tartása

Nemzetközi térségi együttműködések foglalkoztatási érintettséggel

Győr-Moson-Sopron vármegyében a 2021-2027-es fejlesztési ciklusban kettő Európai Területi Társulás (ETT) működik magyar és szlovákiai tagokkal:

- **Rába-Duna-Vág Korlátolt Felelősségű ETT** - határon átnyúló együttműködések végrehajtása a közlekedési infrastruktúra, az energetikai rendszerek, az *információtechnológia, a gépjárműipar, az idegenforgalom*, az oktatás, a kultúra és egyház, a sport és ifjúság, *közös projektek* programmenedzsmentje, a Duna és mellékfolyóinak fejlesztése, a *logisztika, a kis- és középvállalkozások támogatása, a környezetvédelem és mezőgazdaság*, valamint az egészségügy területein.
- **Arrabona ETT** - határon átnyúló (Győr-Szigetköz-Csallóköz térsége) együttműködések végrehajtása az *ipar-logisztika*, infrastruktúra fejlesztés, energetika és hulladékgazdálkodás, turizmus, egészségügy, *foglalkoztatás, vállalkozásélénkítés*, oktatás, kutatás-fejlesztés, *környezet- és természetvédelem, tájgazdálkodás*, illetve a társadalmi kapcsolatok, sport és területein.

Győr-Moson-Sopron vármegyére ható főbb nemzetközi és hazai folyamatok, trendek bemutatása

Győr országos jelentőségű innovációs folyosó egyik végpontja a Budapest - Tatabánya - Győr vonalon, gazdasági szerepe az M1-es autópálya és Szlovákia, ill. Ausztria irányába való gazdasági tengely miatt szintén hangsúlyos. A vármegyeszékhelynek nagyvárosi,A regionális

központ térségi hatása érzékelhető Vas, Veszprém és Komárom-Esztergom megyében is. A megye gazdasági fejlettségét részben ennek kedvező földrajzi elhelyezkedésének köszönheti, illetve a rendszerváltozás óta felértékelődött nyugati határmenti térségben terül el. Igaz a vármegyében, különösen a közvetlen határmenti térségben a környező bécsi, pozsonyi fővárosi régiók által kiváltott gazdasági és egyéb vonzóerők hatása is egyre erőteljesebben érzékelhető. A fenti térség gazdasági életét nagymértékben befolyásolja elhelyezkedésből adódó logisztikai szerepe, feldolgozóipari irányultsága, a termékek innováció és K+F igénye, szükséges mennyiségű és minőségű munkaerő jelenléte, a gazdasági élet motorjainak számító multinacionális cégekre ható globális és lokális iparági és értékesítési folyamatok.

A KSH heti monitor „Hőtérkép" összefoglalója[2] alapján a magyarországi gazdasági-társadalmi főbb, foglalkoztatáspolitikai kihatással is rendelkező, mutatószámok egy éven belüli változása alapján rövidtávon a következőre szükséges figyelni:

Kihívást jelentő tendenciák	Kedvező tendenciák
• GDP csökkenést vár gazdasági környezet	• termék- és szolgáltatás export növekedés (volumen és érték) fennmaradása
• nemzetgazdasági beruházások értékének csökkenése	• energiafelhasználás csökkenése
• új bejegyzésű vállalkozások számának csökkenése, megszűnt vállalkozások számának növekedése	• ipari termelési volumen növekedés fenntarthatósága
• építőipar termelés volumencsökkenése	• kereskedelmi vendégéjszakák számának növekedése
• nettó reálkereset csökkenés	• 15-74 éves foglalkoztatottság stagnálása, enyhe növekedése
• demográfiai folyamatok (természetes fogyás fennmaradása, elöregedés)	

Technológiai dimenzióban a legfontosabb trend a vármegye gazdasági életében kiemelkedően fontos járműipari átalakulási folyamat mélysége és dinamikája (elektrifikáció, önvezetés fejlődése, robbanómotorgyártás következő évtizedének kihívásai, EU szabályozás változásai, gyártási folyamatok és k+f digitalizációja, ipar 4.0 és robotizáció stb.)

Győr-Moson-Sopron vármegye munkaerőpiaci/gazdasági szempontból összetartozó területi egységei

Győr-Moson-Sopron Megye Területfejlesztési Koncepciója 2021-2027 alapján érvényes aktuális területi felosztás jelent a koncepció területi céljainak kialakításakor rögzített területegységek:

Fenntartható városfejlesztés

- FV1. Győr Megyei Jogú Város
- FV2. Sopron Megyei Jogú Város
- FV3. Mosonmagyaróvár, mint kiemelkedő jelentőségű járásszékhely város

Fejlesztési célterületek

- FT1. Pannonhalma-Sokoró-Bakonyalja fejlesztési térség
- FT2. Alpokalja-Fertő táj fejlesztési térség
- FT3. Szigetköz-Mosoni-sík fejlesztési térség

[2] KSH heti monitor, közzététel: 2023. 03. 22. https://www.ksh.hu/heti-monitor/index.html

- FT4. Kapuvár-Csorna-Tét fejlesztési térség

Speciális településhálózati és társadalmi-gazdasági jellemzők alapján azonosított településcsoportok

Különleges fejlesztési térség	FT1. Győr DK-i agglomerációja, Bakonyalja	FT2. Sopron agglomerációja	FT3.Mosonmagyaróvár vonzáskörzete, Szigetköz	FT4. Kapuvár-Csorna-Tét fejlesztési térség
Agglomerációs települések (2 nagyvárosi településegyüttes – 81 település)	X		X	
Osztrák határ menti települések (21 település)		X		X
Belső perifériák települései (57 település)	X			X
Szigetköz települései (25 település)			X	

A kiemelt fejlesztési területekre vonatkozó fejlesztési célok megjelenése a különleges fejlesztési térségek esetében GyMS Megye Területfejlesztési Koncepció 2021-2027

Győr-Moson-Sopron vármegye foglalkoztatási helyzetének alakulása az elmúlt időszakban

A vármegyei és helyi környezeti sajátosságok figyelembevétele foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési szempontból

Győr-Moson-Sopron Vármegye **Területfejlesztési Program Területi és környezeti hatásvizsgálat**[3] című 2021. évi tervezési alapdokumentum alapján figyelembe veendőek a következők:

- Az 5. prioritás elemei kapcsolódnak leginkább a sérülékeny társadalmi csoportok felzárkózásához. Megfogalmazásra kerül a foglalkoztathatóság növelésének kérdése (beleértve a megváltozott munkaképességű személyeket), a tanulási lehetőségek biztosítása, a vállalkozások segítése, a telepszerű körülmények között élők társadalmi integrációjának, lakhatási kérdésének javítása, vagy a gyermekes családok szegénységének csökkentése.
- A Program prioritásainak vizsgálata rávilágított arra, hogy a kijelölt fejlesztési irányok elősegítik a vármegye gazdaságának diverzifikálódását, javítják a megyében potenciálisan letelepedő és a már ott tevékenykedő cégek számára az üzleti és vonalas infrastruktúra-ellátottságot és az innovációs ökoszisztéma feltételeit. A mezőgazdaság, élelmiszergazdaság komplex fejlesztése egy, a megyében hagyományokkal rendelkező gazdasági ágat és ágazatot kíván továbbfejleszteni, amely bizonyos mértékben hatással van az élelmiszertermelés mellett a város-vidék kapcsolatokra és a vármegye foglalkoztatási viszonyrendszerére is. Emellett arra is alkalmasak a Program célkitűzéseiben foglaltak, hogy csökkentsék a gazdaság válságoknak való kiszolgáltatottságát, tovább növelve például a szolgáltatások jelentőségét a vármegye gazdasági tényezői között.

A vármegye területfejlesztési programjában megjelennek társadalmi prioritások és hozzájuk tartozó intézkedések. A széleskörű társadalmi fejlődést előidéző prioritások és azok

[3] https://www.gyms.hu/data/files/2021/teruletfejlesztes_anyagok/GYMSTFProgram_Teruleti_es_kornyezeti_Hatasvizsgalat_FINAL.pdf

konkretizálására szolgáló intézkedések nagyban függnek a vármegye környezeti, társadalmi és gazdasági folyamataitól egyaránt. Kiemelendő, hogy a vármegye tervezett prioritásait és intézkedéseit megalapozza a Helyzetfeltárásban és a koncepcióban is ismertetett térszerkezeti kettősség, a városi és vidéki térségek eltérő igényei. A társadalmi szempontból jelentős hatást kiváltó tényezők közé sorolható a társadalmi kohézió elősegítése, ahol a helyi közösségi identitás erősítésére szolgáló célok a dominánsok. Ez hozzájárulhat az 5. prioritás megvalósulásához, amely az egészséges, aktív és támogató társadalmat irányozza elő. E prioritásra pedig hatást gyakorolhat a testi-fizikai, lelki-mentális jóllét fejlesztése. A jóllét eléréséhez továbbá a közszolgáltatások fejlesztése is cél, ahol főként azok elérhetőségének javítása kiemelendő. A társadalom kiegyensúlyozott működése és fejlődése érdekében a közösségi, és civil támogató közeg megteremtése és annak fenntartása, javítása is célkitűzés, amely elősegítheti az 5. prioritás egészséges, aktív és támogató társadalom és annak intézkedéseinek megvalósulását. A társadalmi felzárkózásra és a népesség megtartására irányuló célok is hatást gyakorolnak a Program prioritására, amely segítségével javulhatnak a vármegye demográfiai mutatói és csökkenhet a társadalmi kirekesztődés. A társadalmi háttér esetében kiemelt figyelmet kell fordítani a vármegye Programjában megjelenő versenyképes munkaerő (tudás, képzés, oktatás) 2. prioritásra is, ahol a helyi munkaerő-fejlesztés a fő cél. Jelentős hatást kiváltó tényező lehet már a munkaerőpiacra való előzetes felkészítés, azaz a munkába állást segítő fejlesztések szorgalmazása, ahol javítható a munkavállalók lakhatási és/vagy közlekedési lehetőségeinek szélesítése. További, hatást kiváltó tényező lehet, ha a képzések során szorosabb kapcsolatot építenek ki a gazdasági szférával, amely közvetett módon gazdaságélénkítő hatással bír.

Alapvetően a fejlesztések környezeti elemekre gyakorolt hatás alapján leggyakrabban vizsgált csoportjai a következők: infrastrukturális beruházásokból adódó talajfedés, területfoglalás, építési hulladék mennyiségi növekedése; fokozott erőforráshasználat: turisztikai fejlesztések, természeti környezet használata; energiagazdálkodási hatások; vízgazdálkodási intézkedések hatása; hulladékgazdálkodási intézkedések hatása; mezőgazdasági intézkedések hatása. Ezek a paktum fejlesztések következtében kevésbé relevánsak.

A pandémia hatásai, a fő kihívások bemutatása

A 2020-as évet a Covid-19 járványidőszak(ok) miatti leállások, beszerzési, logisztikai, értékesítési nehézségek, üzletbezárások, szolgáltatások korlátozása alakította a gazdaságban. Összességében a koronavírus-járvány okozta megtorpanás után 2021-ben már gyors és erőteljes helyreállás következett be a vármegyei vállalkozások életében. Az adózási adatok alapján a cégek forgalma nőtt, eredményességük javult, dinamikájuk is magasabb, az országosét meghaladó. Továbbra is domináns szerepet tölt be a járműipar, ebből adódóan az export megyei aránya változatlanul magas.

A járványidőszak egyik fontos foglalkoztatási hatása volt, hogy 2021-ben a 13-24 hónapja állást keresők száma nőtt meg jelentősebben, 28%-kal, amiben a járvány hatása is tükröződik. 2021-ben már a nyilvántartott álláskeresők száma az országban az egyik legnagyobb mértékben, 28%-kal csökkent a járvány első évére jellemző, egy évvel korábbi magas bázishoz képest, ugyanakkor még 2,1%-kal meghaladta a 2019. decemberi értéket. 2020 végén 5 ezer álláskeresőt tartottak nyilván a megyében, számuk az ország megyéi közül a legnagyobb

mértékben, 42%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. A koronavírus járvány első hullámát követően az aktív munkakeresés megindulása a regisztrált álláskeresők számának jelentős emelkedését okozta, ami év végére veszített intenzitásából. A kiemelkedő értéket az állásukat elvesztett külföldre ingázók regisztrációi is nagy mértékben befolyásolták. Az inaktívak számának járványidőszaki (2020-2021) alakulására hatással volt, hogy a munkahelyüket elvesztett személyek túlnyomó többsége, a személyes kontaktus elkerülése és a járvány következtében kialakult gazdasági helyzet, nem tudott aktívan munkát keresni és/vagy két héten belül munkába állni. A járványidőszak hatásaként az ideiglenesen szüneteltetett egyéni vállalkozások száma nőtt, illetve többen vállalkoztak önálló vállalkozóként is. A járványidőszak csillapodásával az arányok visszarendeződése figyelhető meg. A korlátozásokat jelentősen megsínylette a vármegye turisztikai szektora, 2021-ben 682 ezer vendégéjszakát töltöttek a vendégek, 13%-kal többet, mint 2020-ban, de a 2019. évinél 49%-kal kevesebbet. Az utóbbihoz viszonyított visszaesés az egyik legjelentősebbnek számított akkor a megyék között. A kereskedelmi szálláshelyek összes bruttó árbevétele 2021-ben, folyó áron 40%-kal volt kevesebb, mint 2019-ben.
A helyi gazdasági-társadalmi folyamatokat, beruházási döntéseket, fogyasztási hajlandóságot 2020-2021-ben határozták meg a Covid-19 járvánnyal kapcsolatos intézkedések. 2022-ben már a járványidőszak utóhatása mellett az orosz-ukrán háborús konfliktus közvetlen és közvetett hatásai nyomják rá bélyegüket a helyi gazdasági folyamatokra (energiaár-robbanás, beszerzési nehézségek, ellátási láncok felbomlása, inflációs hatás, fogyasztási önkorlátozás stb.)

Munkaerő-tartalék bemutatása

A vármegyei **munkatartalék lehetőségére** alapvetően az **álláskeresőkre vonatkozó** meglévő **2022. évi statisztikák** adnak támpontokat. Mindezek alapja azonban a vármegye kiváló munkanélküliségi ráta adata, amely a legjobb hazánkban, a fővárost is felülmúlóan és így jelentősen befolyásolja az elérhető munkaerőtartalék bevonhatósági lehetőségeit, amelyek erősen korlátosak.

A nyilvántartott álláskeresők gazdaságilag aktív népességhez viszonyított relatív mutatója

2022	***Jan.***	***Febr.***	***Márc.***	***Ápr.***	***Máj.***	***Jún.***	***Júl.***	***Aug.***	***Szept.***	***Okt.***	***Nov.***	***Dec.***	***Havi átlag***
Nyugat-Dunántúl	2,9%	2,9%	2,8%	2,7%	2,6%	2,6%	2,6%	2,6%	2,7%	2,6%	2,6%	2,6%	2,7%
Győr-M.-Sopron	**1,5%**	**1,5%**	**1,4%**	**1,3%**	**1,2%**	**1,2%**	**1,3%**	**1,3%**	**1,3%**	**1,3%**	**1,3%**	**1,3%**	**1,3%**
Budapest	1,9%	2,0%	2,0%	1,9%	1,9%	1,8%	1,8%	1,9%	1,9%	2,0%	1,9%	1,9%	1,9%
Mo. átlag	5,2%	5,3%	5,2%	5,0%	4,9%	4,8%	4,8%	4,8%	5,0%	4,9%	4,9%	4,8%	5,0%

2022-ben GYMS vármegye álláskeresők – aktív népesség relatív mutatója kevés teret mutat a bevonható munkaerőtartalék lehetőségeinek számba vételéhez. 1,3%-os havi átlagú mértékével messze meghaladja az országos átlagértéket, de vármegyei, fővárosi, regionális összehasonlításban is vezet. Mindez előre vetíti nagy tömegű új munkaerő igény fellépésekor külső forrásból való pótlás kényszerét, illetve a nyilvántartott álláskeresői rendszerből kiesett vagy ott nem jelentkező potenciális csoportok feltérképezésének igényét.

A nyilvántartott álláskeresők száma

2022	***Jan.***	***Febr.***	***Márc.***	***Ápr.***	***Máj.***	***Jún.***	***Júl.***	***Aug.***	***Szept.***	***Okt.***	***Nov.***	***Dec.***	***Havi átlag***
Nyugat-Dunántúl	*14 782*	*14 685*	*14 297*	*13 825*	*13 154*	*12 978*	*12 946*	*13 112*	*13 538*	*13 312*	*13 301*	*13 289*	*13602*
Győr-M.-Sopron	**3 792**	**3 653**	**3 386**	**3 182**	**2 940**	**3 076**	**3 124**	**3 137**	**3 177**	**3 153**	**3 086**	**3 198**	**3242**
Régiója %-ban	26%	25%	24%	23%	22%	24%	24%	24%	23%	24%	23%	24%	24%

GYMS vármegyében a nyilvántartott álláskeresők havi bontását vizsgálva a havi átlaghoz képest +17 és -9,3% pont közötti eltérések tapasztalhatóak, a legtöbb álláskereső január-március hónapokban kerül be a nyilvántartási rendszerbe, az április-decemberi időszak jóval kiegyenlítettebb és ennek a 9 hónapnak az átlaga az éves havi átlag alatti (3119 fő).

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma

	Jan.	***Febr.***	***Márc.***	***Ápr.***	***Máj.***	***Jún.***	***Júl.***	***Aug.***	***Szept.***	***Okt.***	***Nov.***	***Dec.***	***Havi átlag***
Nyugat-Dunántúl	590	579	557	510	483	518	505	505	590	560	513	454	530
Győr-M.-Sopron	**88**	**91**	**88**	**68**	**62**	**90**	**78**	**71**	**85**	**74**	**57**	**45**	**75**
Régiója %-ban	15%	16%	16%	13%	13%	17%	15%	14%	14%	13%	11%	10%	14%

GYMS vármegyében 2022-ben a pályakezdő álláskeresők aránya régiójához képest elenyésző, mindössze 14%, így ebben a csoportban a szomszédos megyékből vagy a távolabbi Zala megyéből érdemes munkaerőt bevonzani. A vármegyei álláskeresők 2022. évi havi átlagának mindössze 2,3%-át jelenti ez a csoport.

A nyilvántartásból ki és belépők száma

Jan.	***Febr.***	***Márc.***	***Ápr.***	***Máj.***	***Jún.***	***Júl.***	***Aug.***	***Szept.***	***Okt.***	***Nov.***	***Dec.***	***Havi átlag***
A NYILVÁNTARTÁSBA BELÉPŐK SZÁMA												
1 165	964	788	810	773	877	873	796	966	927	804	1 018	897
A NYILVÁNTARTÁSBÓL KILÉPŐK SZÁMA												
708	1 102	1 053	1 010	1 020	743	830	781	928	950	872	910	909
KI- ÉS BELÉPŐK MÉRLEGE												
457	-138	-265	-200	-247	134	43	15	38	-23	-68	108	-12

GYMS vármegyében 2022. évben hét olyan hónap regisztrálható, amikor a ki és belépő nyilvántartott álláskeresői mérleg negatív, pont a nyári június-augusztusi időszakban és a kevésbé aktív december-januári időszakban került többségbe a belépők száma.

Álláskeresési segélyben részesülők zárónapi létszáma

2022	***Jan.***	***Febr.***	***Márc.***	***Ápr.***	***Máj.***	***Jún.***	***Júl.***	***Aug.***	***Szept.***	***Okt.***	***Nov.***	***Dec.***	***Havi átlag***
Nyugat-Dunántúl	3 291	3 282	3 264	3 259	3 274	3 278	3 244	3 354	3 196	3 193	3 207	3 209	3254
Győr-M.-Sopron	907	899	899	900	911	915	904	934	875	862	863	870	895
Régiója %-ban	28%	27%	28%	28%	28%	28%	28%	28%	27%	27%	27%	27%	27%

Az aktív álláskeresőket megcélzó juttatásban részesülők száma a vármegyében 2022. év folyamán végig meglehetősen stabil volt, az átlagtól +39, - 33 fővel tért el a hónapok során, elsősorban a május-augusztusi időszakban tetőzve. Saját régiója összehasonlításában GyMS vármegye részesedése alig haladja meg az egynegyedet ebben a kategóriában.

Üres álláshelyek alakulása Győr-M.-Sopron vármegyében

2022	***Jan.***	***Febr.***	***Márc.***	***Ápr.***	***Máj.***	***Jún.***	***Júl.***	***Aug.***	***Szept.***	***Okt.***	***Nov.***	***Dec.***	***Havi átlag***
A nyilvántartásba bekerülő üres álláshelyek	490	1 278	1 060	824	1 083	1 141	1 128	872	1 387	695	582	485	919
A nyilvántartásban levő összes üres álláshelyek	2 745	3 550	3 808	3 518	3 735	4 039	4 280	4 151	4 924	4 567	4 049	3 719	3924

2022	***Jan.***	***Febr.***	***Márc.***	***Ápr.***	***Máj.***	***Jún.***	***Júl.***	***Aug.***	***Szept.***	***Okt.***	***Nov.***	***Dec.***	***Havi átlag***
A nyilvántartásból kikerülő üres álláshelyek	473	802	1 114	866	837	887	1 001	614	1 052	1 100	815	726	857
A nyilvántartásban levő üres álláshelyek zárónapi száma	2 272	2 748	2 694	2 652	2 898	3 152	3 279	3 537	3 872	3 467	3 234	2 993	3067
A nyilvántartott álláskeresők száma	3 792	3 653	3 386	3 182	2 940	3 076	3 124	3 137	3 177	3 153	3 086	3 198	3242
Üres zárónapi álláshelyek, álláskeresők aránya	*60%*	*75%*	*80%*	*83%*	*99%*	*102%*	*105%*	*113%*	*122%*	*110%*	*105%*	*94%*	*95%*

2022-ben a június-novemberi időszakban az üres álláshelyek száma meghaladta az álláskeresők számát. Az új álláshelyek megjelenése az ezres nagyságrendet hat hónap esetében lépik túl, míg a megszűnők esetében négy ilyen hónap azonosítható. Júniustól–decemberig a zárónapi üres álláshelyek száma az átlag 3000-et meghaladóan alakult egy határozott augusztus-október közötti csúcsidőszakkal.

A nyilvántartott álláskeresők zárónapi száma nemenként, járások szerinti bontásban

2022	***Jan.***	***Febr.***	***Márc.***	***Ápr.***	***Máj.***	***Jún.***	***Júl.***	***Aug.***	***Szept.***	***Okt.***	***Nov.***	***Dec.***	***Havi átlag***
FÉRFIAK													
Csornai J.	117	92	80	85	84	85	84	79	81	82	77	84	86
Győri J.	782	779	744	727	667	696	668	695	728	705	644	643	707
Kapuvári J.	121	115	103	99	94	104	85	85	95	105	104	107	101
Mosonmagyaróvári J.	343	305	282	257	243	238	250	256	244	246	267	325	271
Pannonhalmi J.	98	88	81	85	71	63	57	59	68	72	72	53	72
Soproni J.	456	416	356	334	276	281	268	281	294	301	300	333	325
Téti J.	58	62	63	64	58	55	50	52	52	59	46	49	56
Győr-M.-Sopron vm.	***1 975***	***1 857***	***1 709***	***1 651***	***1 493***	***1 522***	***1 462***	***1 507***	***1 562***	***1 570***	***1 510***	***1 594***	***1618***
NŐK													
Csornai J.	120	106	94	82	70	87	112	111	98	102	99	102	99
Győri J.	879	857	826	791	763	816	850	822	844	803	756	783	816
Kapuvári J.	88	110	84	72	70	76	89	97	93	88	95	81	87
Mosonmagyaróvári J.	280	264	261	239	222	253	274	295	255	248	254	270	260
Pannonhalmi J.	73	80	80	82	80	79	75	64	61	80	78	72	75
Soproni J.	380	406	365	314	286	253	281	280	300	300	331	337	319
Téti J.	83	82	71	52	49	61	63	61	64	59	57	55	63
Győr-M.-Sopron vm.	***1 903***	***1 905***	***1 781***	***1 632***	***1 540***	***1 625***	***1 744***	***1 730***	***1 715***	***1 680***	***1 670***	***1 700***	***1719***

2013-2022 közötti változás megyei szinten - nyilvántartott álláskeresők zárónapi száma (*havi átlag)*

NEMEK	***2013***	***2014***	***2015***	***2016***	***2017***	***2018***	***2019***	***2020***	***2021***	***2022***
Férfiak	4551	2699	2353	1984	1579	1436	1482	2978	1751	1618
Nők	4948	3181	2447	1869	1611	1543	1680	2492	1747	1700
ÖSSZESEN	9499	5880	4800	3853	3190	2979	3162	5470	3498	3318

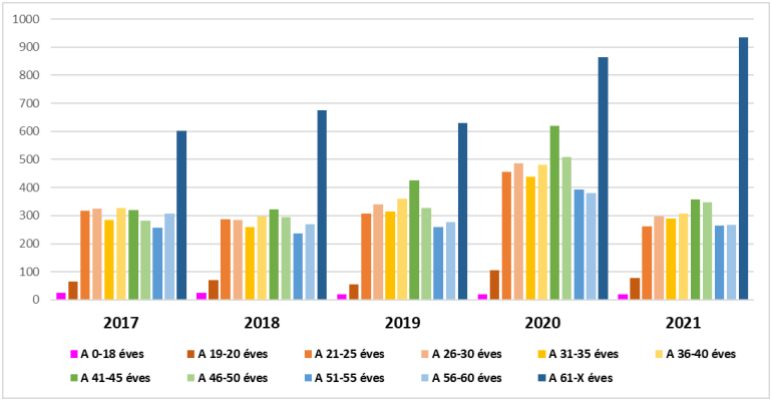
A nyilvántartott álláskeresők nemek szerinti megoszlásában az elmúlt 10 év adatai alapján mindössze három olyan év fordult elő, amikor a férfi álláskeresők aránya meghaladta a nőkét (2015, és 2020-2021), évtizedes összesítésben és átlagban a nők érintettsége megközelíti az 51%-os arányt az álláskeresők között. Mindkét nem esetében az arányszámok az 54,4-45,6% szélső értékek által kijelölt sávban mozogtak. 2022-ben járás szinten a Téti, Csornai és a Győri

járásban kifejezetten magasabb a női álláskeresők aránya, míg a férfiak oldaláról ez csak a Kapuvári, illetve kisebb mértékben a Mosonmagyaróvári járásról mondható el. A Soproni és a Pannonhalmi járásokban közel kiegyenlített arány felé mozdultak el a számok.

2013-2022 közötti változás megyei szinten - nyilvántartott álláskeresők zárónapi száma (*havi átlag)*

KOR	*2013*	*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*	*2019*	*2020*	*2021*	*2022*
25 év alattiak	1524	850	645	542	449	374	343	707	364	259
25-54 év közöttiek	6420	3813	3211	2555	1998	1820	1732	4229	2129	1827
55 év felettiek	1555	1216	1280	1171	1031	925	973	1402	1232	1259
ÖSSZESEN	9499	5879	5136	4268	3478	3119	3048	6338	3725	3345

A nyilvántartott álláskeresők fő korcsoportok szerinti megoszlásában az elmúlt 10 év adatai alapján arányaiban és számosságban a 25 év alattiak érintettsége jelentősen lecsökkent (16%-ról 7,7%-ra), amely trendet a járványidőszak sem volt képes komolyabban befolyásolni. Ugyanez vonatkozik a 25-54 középkorúnak tekinthető álláskeresők csoportjára, náluk évtizedes távlatban 13%-pontot elérte az arányuk csökkenés (67,6%-ról 54,6%-ra). Legrosszabb helyzetbe az 55 év feletti idősebb korú álláskeresők kerültek, arányuk a 2013. évi 16,4%-ról 2022-re 37,6%-ra nőtt, de már a „covid -19 hatás" előtti években 30% körül stabilizálódott.

Nyilvántartott álláskeresők öt éves kohorszai GYMS megyében 2019-2021 között KSH

A Covid-19 járványidőszakkal sújtott 2017 és 2021 közötti fél évtizedben állandósult, arányaiban pedig tovább növekedett az idős(ebb) 50 év feletti korosztályok kitettsége, amely a 2022. évi nyilvántartott álláskeresői adatok alapján sem változott. Szembetűnő, hogy a járványidőszakra és közvetlen hatásaira visszavezethető 2020 évi álláskeresők számában megjelenő kiugrás már egy évre rá jelentősen csillapodott, kivéve a 60 éven felüli korosztályt, ahol az elmúlt két évben magas szinten stagnál az álláskeresők amúgy is magas száma.

2013-2022 közötti változás megyei szinten - nyilvántartott álláskeresők zárónapi száma (*havi átlag)*

ISKOLAI VÉGZETTSÉG	*2013*	*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*	*2019*	*2020*	*2021*	*2022*
Általános iskola	2828	1667	1538	1193	909	769	758	1277	812	752
Szakiskola vagy szakmunkásképző	3065	1831	1568	1311	1075	945	960	1966	1120	1036
Szakközépiskola, technikum	1807	1138	995	853	705	655	701	1469	844	719
Gimnáziumi	959	621	514	441	399	361	379	839	508	385
Felsőfokú	841	570	521	470	390	360	393	771	492	442
ÖSSZESEN	9500	5827	5136	4268	3478	3090	3191	6322	3776	3334
Nyilvántartott álláskeresők	9499	5879	5136	4268	3478	3119	3192	6403	3725	3336
Képzettségi adat nélküliek	*-1*	*52*	*0*	*0*	*0*	*29*	*1*	*81*	*-51*	*2*

A nyilvántartott álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlásában az elmúlt 10 év adatai alapján arányaiban és számosságban az általános iskolai végzettségűek visszaszorulása figyelhető meg a közel 30%-os arányról ez 2022-re 23% alá csökkent folyamatos számbeli csökkenéssel párhuzamosan, amelyet csak a 2020-2021-es évek járványidőszaki sokkja bontott meg időlegesen. A szakiskola vagy szakmunkásképző illetve a gimnáziumi végzettséggel rendelkezők meglepően stabilan, évtizedes távlatban is 30% illetve 11% körüli részesedéssel szerepelnek az adatokban, míg kisebb mértékben (+2-3,5 %pont) de növekedett szakközépiskola, technikumi és a felsőfokú végzettséggel bírók aránya (21-22% és 13%).

A munkaerőkölcsönzők tevékenysége Győr-Moson Sopron vármegyében

A 2021.12.31-i dátumra vonatkoztatva a magyarországi működő munkaerő-kölcsönzők területi elhelyezkedésével kapcsolatban rögzíthető, hogy számuk természetesen Közép-Magyarországon (37,8%) volt korábban és jelenleg is a legnagyobb, bár az utóbbi években folyamatos csökkenést mutat. Kiemelhető Közép- (15,5%) és Nyugat-Dunántúli (12,2%). régiók. A két jelentős feldolgozóipari koncentrációval rendelkező régión belül Komárom-Esztergom (8,2%) és Győr-Moson-Sopron (7%) megyék szerepe meghatározó. 2021-ben a megelőző évhez hasonlóan a legtöbb munkaerő-kölcsönzővel szerződött foglalkoztató a Közép-magyarországi régióban működött, az összes munkaadó 57,9%-a működött itt. A foglalkoztatók jelenlegi megoszlása visszatért a 2015-nél korábbi évek trendjéhez, miszerint a területi megoszlásnál a fővárosban található munkáltatók száma dominál. Kiemelkedően magas volt a kölcsönzött munkavállalókat alkalmazó munkaadók száma Borsod-Abaúj-Zemplén (520), Győr-Moson-Sopron (462) és Fejér (365) megyékben. A munkaerő-kölcsönzők és a belföldi foglalkoztatók fajlagos adatai megyénként 2021-ben az alábbiak szerint alakultak:

	Foglalkoztatottak		Teljesített munkanapok száma		Kifizetett bruttó keresettömeg		Egy foglalkoztatóra jutó foglalkoztatottak száma	Az egy foglalkoztatóra jutó munkanapok száma	Az egy foglalkoztatóra jutó keresettömeg	Az összes munkavállaló egy főre keresettömege
	száma	%	munkanap	%	Ft	%				
Budapest	63 625	29,2%	7 344 082	35,3%	121 290 549 479	44,7%	15,6	1 797	29 677 159	1 906 335
Pest	27 107	12,5%	2 050 714	9,8%	2 591 810	0,0%	70,4	5 327	6 732	96
Közép-Magyarország	**90 732**	**41,7%**	**9 394 796**	45,1%	**121 293 141 289**	44,7%	**20,3**	**2 101**	**27 122 795**	**1 336 829**
Fejér	15 459	7,1%	1 611 985	7,7%	25 237 491 233	9,3%	42,4	4 416	69 143 812	1 632 544
Komárom-Esztergom	6 988	3,2%	723 459	3,5%	11 537 741 750	4,2%	34,1	3 529	56 281 667	1 651 079
Veszprém	6 692	3,1%	698 551	3,4%	7 930 566 120	2,9%	54,0	5 633	63 956 178	1 185 082
Közép-Dunántúl	**29 139**	**13,4%**	**3 033 995**	14,6%	**44 705 799 103**	16,5%	**42,0**	**4 372**	**64 417 578**	**1 534 226**
Győr-Moson-Sopron	**13 189**	**6,1%**	**1 070 026**	**5,1%**	**10 121 626 544**	**3,7%**	**28,5**	**2 316**	**21 908 283**	**767 429**
Vas	1 448	0,7%	186 548	0,9%	3 103 027 005	1,1%	26,8	3 455	57 463 463	2 142 974
Zala	14 489	6,7%	1 155 872	5,5%	22 340 302 048	8,2%	55,9	4 463	86 255 992	1 541 880
Nyugat-Dunántúl	**29 126**	**13,4%**	**2 412 446**	11,6%	**35 564 955 597**	13,1%	**37,6**	**3 113**	**45 890 265**	**1 221 072**
Dél-Dunántúl	**14 416**	**6,6%**	**635 589**	3,1%	**9 747 838 639**	3,6%	**37,4**	**1 651**	**25 319 061**	**676 182**
Észak-Magyarország	**31 978**	**14,7%**	**2 202 175**	**10,6%**	**28 107 971 528**	10,4%	**52,8**	**3 634**	**46 382 791**	**878 978**
Észak-Alföld	**14 675**	**6,7%**	**1 997 359**	**9,6%**	**20 848 367 455**	7,7%	**37,6**	**5 121**	**53 457 352**	**1 420 672**
Dél-Alföld	**7 606**	**3,5%**	**1 150 322**	**5,5%**	**11 261 577 959**	4,1%	**17,2**	**2 603**	**25 478 683**	**1 480 618**
Összesen	*217 672*	*100,0%*	*20 826 683*	*100,0%*	*271 529 651 569*	100,0%	*28,0*	*2 682*	*34 972 907*	*1 247 426*

Forrás: Innovációs és Technológiai Minisztérium - Összefoglaló a munkaerő-kölcsönzők 2021. évi tevékenységéről, Technológiai és Ipari Minisztérium Elemzési és Bérpolitikai Osztálya, Bp., 2022 július

A korábbi évek adataira támaszkodva országos trendként azonosított, hogy 2015-2016-ot követően a kölcsönzött munkavállalók száma 28%-os növekedéssel kiugróan magas értékre ugrott (160 ezer fő) 2017-ben és ez a nagyságrend később sem csökkent vissza, de 2020-ban erősen visszavetett a Covid-19 pandémia okozta globális visszaesés. 2021-ben a folytatódó koronavírus járvány ellenére minden korábbinál nagyobb volt a munkaerő-kölcsönző cégek által kölcsönzött munkavállalók száma. A magán munkaközvetítők lejelentett adatai alapján 2020-hoz képest jelentősebben Bács-Kiskun, Veszprém és Győr-Moson-Sopron megyében emelkedett a sikeresen munkához jutók száma.

Külföldi munkavállalók Győr-Moson Sopron vármegyében

2021-ben a korábbi évekhez hasonlóan a kiadott külföldi munkavállalói engedélyek, illetve bejelentések száma az ország gazdasága szempontjából a legerősebb régióba, a Közép-Magyarországi térségbe koncentrálódott. Győr-Moson-Sopron vármegyében a regisztrál engedélyek, bejelentések száma rendkívül lecsökkent 2018-hoz képest, és a járványidőszak hatásain viszonylag könnyen túllépő megyei gazdasági teljesítményhez képest visszaáramlásuk alacsony szintű. A felelős minisztériumi területi bontású statisztikai adatgyűjtés három nagy kategóriát használ, ezek:

- egyéni vagy összevont munkavállalási engedélyhez kötött külföldiek munkavállalása
- nem engedélyköteles, csupán bejelentési kötelezettséget maga után vonó külföldiek munkavállalása
- Magyarország területén adott év végén is érvényes munkavállalási engedéllyel rendelkezők (összevont tartózkodási és munkavállalási, nem összevont munkavállalási, szakhatósági vizsgálat alól mentes, 90 napot meg nem haladó foglalkoztatásra jogosító szezonális engedély és vállalaton belüli áthelyezés összesen)

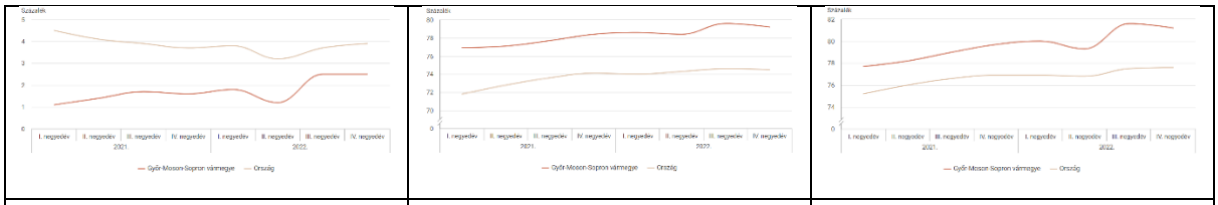
Régió/Megye	Kiadott engedélyek száma	Kiadott engedélyek megoszlása	Bejelentett külföldi munkavállalók száma, fő	A bejelentett külföldi állampolgárok megoszlása, %	Érvényes engedélyek száma, db	Érvényes engedélyek számának megoszlása, %
2021						
Mo.	23 278	100,0%	14 870	100,0%	34 335	100,0%
Közép-Magyarország	14 614	62,8%	4 051	27,2%	22 704	66,1%
Nyugat-Dunántúl	972	4,2%	431	2,9%	1 572	4,6%
Győr-Moson-Sopron	***492***	***2,1%***	***181***	***1,2%***	***842***	***2,5%***
2020						
Mo.	15 233	100,0%	21 195	100,0%	31 398	100,0%
Közép-Magyarország	9 223	60,5%	17 598	83,0%	11 650	37,1%
Nyugat-Dunántúl	559	3,7%	3 282	15,5%	1 534	4,9%
Győr-Moson-Sopron	***269***	***1,8%***	***366***	***1,7%***	***887***	***2,8%***
2019						
Mo.	14 234	100,0%	41 335	100,0%	24 029	100,0%
Közép-Magyarország	8 923	62,7%	18 499	44,8%	16 500	68,7%
Nyugat-Dunántúl	482	3,4%	3 620	8,8%	1 064	4,4%
Győr-Moson-Sopron	***95***	***0,7%***	***1 965***	***4,8%***	***453***	***1,9%***
2018						
Mo.	37 920	100,0%	31 812	100,0%	49 500	100,0%
Közép-Magyarország	16 254	42,9%	18 399	57,8%	23 643	47,8%
Nyugat-Dunántúl	3 644	9,6%	4 028	12,7%	5 483	11,1%
Győr-Moson-Sopron	***2 073***	***5,5%***	***527***	***1,7%***	***3 379***	***6,8%***

Forrás: A külföldi állampolgárok magyarországi munkavállalásának főbb sajátosságai 2021, Technológiai és Ipari Minisztérium Elemzési és Bérpolitikai Osztálya

A vármegyei népesség munkaerőpiaci státusz szerinti jellegzetességei

A KSH legutóbbi publikált Győr-Moson-Sopron vármegyei adatfelmérése alapján a **foglalkoztatási arány** (79,2%) és a **munkanélküliségi ráta** (2,5%) is kedvezőbb volt a hazai átlagnál, előbbi értéke a legmagasabbnak számított a főváros és a vármegyék körében. A **15–64 éves népesség** 81,2%-a, 254 ezer fő volt **gazdaságilag aktív**, számuk 1,4%-kal bővült az egy évvel korábbihoz képest. Az **aktivitási arány** 3,7 %-ponttal haladta meg az országos átlagot. A munkaerőpiacon 248 ezren jelentek meg **foglalkoztatott**ként, számuk az országosnál

nagyobb mértékben emelkedett (+0,4%). A f**oglalkoztatási ráta** 0,7 %-ponttal 79,2%-ra nőtt az egy évvel korábbihoz képest, a 74,5%-os országos átlagot jelentősen meghaladva. A foglalkoztatottság javulásával ellentétben a **munkanélküliek száma** az országosnál nagyobb mértékben, 58%-kal 6 ezer főre bővült. A **munkanélküliségi ráta** az egy évvel korábbi 1,6%-ról 2,5%-ra emelkedett, de ez alacsonyabb volt az országos átlagnál (3,9%). A **foglalkoztatottság és a munkanélküliség együttes emelkedése** annak a következménye, hogy a gazdaságilag inaktívak közül többen aktívan (foglalkoztatottként vagy munkanélküliként) megjelentek a munkaerőpiacon. Az egy évvel korábbinál 7,8%-kal kevesebb, 59 ezer fő volt **gazdaságilag nem aktív**, míg országosan 3,0%-os csökkenés következett be.

Munkanélküliségi ráta	Foglalkoztatási ráta	Aktivitási ráta

Főbb munkaerőpiaci mutatók alakulása 2021-2022 I-IV. negyedév (GyMS vármegye, ország – lakossági munkaerő felmérés 15-64 évesekre vonatkozó adatai alapján), KSH 2023

Álláskeresők helyzete

Győr-Moson-Sopron vármegyében 2022. december végén 3 ezer **álláskeresőt** tartottak nyilván. Számuk az országos átlagnál nagyobb mértékben, 4,0%-kal csökkent az egy évvel korábbihoz képest, amivel – a szeptemberi megtorpanást követően – **tovább folytatódott a 2021 áprilisa óta tartó csökkenő tendencia**. A **pályakezdő álláskeresők** (45 fő) országosan a legnagyobb mértékben, 51%-kal lettek kevesebben, az összes álláskeresőhöz viszonyított arányuk a legalacsonyabb, 1,4% volt. **Ezer lakosra** itt jutott a legkevesebb, 7 **álláskereső**, ezen belül arányuk a Csornai és a Soproni járásban volt a leginkább (6), a Kapuvári és a Pannonhalmi járásban pedig a legkevésbé (8) kedvező. Az álláskeresők 63%-a **legfeljebb 3 hónapja**, 21%-a tartósan, **egy évet meghaladóan** nem tudott elhelyezkedni**. A tartósan állás nélkül lévők száma** 11%-kal csökkent a 2021. decemberihez képest. Az álláskeresők 23%-a **legfeljebb az általános iskola 8 osztályát** végezte el, 32%-a **szakmunkás, szakiskolai bizonyítvánnyal**, szintén 32%-a **érettségivel**, illetve **technikusi végzettséggel** rendelkezett, 13%-uk pedig **diplomás** volt. Az **ellátottak aránya** összességében 6 %-ponttal nőtt az előző év azonos időpontjához képest az álláskeresők körében: 45%-uk **álláskeresési járadék**ban, 27%-uk **álláskeresési segély**ben, 2,8%-uk **szociális ellátás**ban részesült. A nyilvántartott állás nélküliek 25%-a ugyanakkor nem kapott **semmilyen pénzügyi ellátást**, ami az országban itt volt a legkisebb. 2022. december végén 3 ezer betöltetlen álláshelyet tartottak nyilván, 33%-kal többet az egy évvel korábbinál. A **munkaerőpiac még feszesebbé vált,** tíz üres álláshelyre az országban itt jutott a legkevesebb, 11 álláskereső, 4-gyel kevesebb, mint 2021 decemberében.

A **vármegye húzóágazatait** hatályos területfejlesztési koncepciója helyzetelemzése a következőkbe összegzi: „Az iparon belül a megye húzóágazata egyértelműen a járműipar, amely a legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások körében a kibocsátásból 77%-os részesedéssel bír.” Emellett a termelési értékben kitűnő további alágazatok a gépipar, a gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása, fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártása, élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása.

Mindezt megerősíti a vármegye kereskedelmi és iparkamara által kordinált 2022. évre vonatkozó erőforrástérképe[4] alapján a húzószektornak tekinthető helyi feldolgozóipar ágazati szerkezetre vonatkozó megállapításai, amely alapján (közúti) járműipar vezető szerepe mellett az egyéb gépipari ágazatok, az élelmiszeripar, a gumi-, műanyag- és építőanyagipar jelenléte kiemelkedő a vármegyében. Kapcsolódóan fontos alágazat még a kohászat, fémfeldolgozás.
További megerősítést jelent húzóágazatokat tekintve az aktuális (2021. évi cégadatokon alapuló 2022 évi felmérés) megyei vállalati rangsor eredménye, Top 20 cég nettó árbevétel alapján:

	Cég	***Település***	***Ágazati tevékenység / Főtevékenység***	***Nettó árbevétel (mFt)***
1.	Audi Hungária Zrt.	Győr	Közúti gépjármű gyártása	*2 847 439*
2.	SMR Automotive Mirror Technology Hungary Bt.	Mosonszolnok	Gépjármű-karosszéria, pótkocsi gyártása	*198 124*
3.	Wuppermann Hungary Kft.	Gönyű	Fémfelület-kezelés	*145 901*
4.	Dana Hungary Kft.	Győr	Közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása	*108 646*
5.	Nem nyilvános	Nem nyilvános	Villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás	*99 776*
6.	„Új Ház" Zrt.	Tényő	Fa-, építőanyag-, szaniteráru nagykereskedelem	*91 158*
7.	Alcufer Kft.	Győr	Hulladék-nagykereskedelem	*84 152*
8.	Velux Magyarország Kft.	Fertőd	Épületasztalos-ipari termék gyártása	*66 369*
9.	Heineken Hungária Zrt	Sopron	Sörgyártás	*63 998*
10.	Leier Hungária Kft.	Győr	Építési betontermék gyártása	*58 298*
11.	HBPO Automotive Hungária Kft.	Győr	Közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása	*46 011*
12.	Sick Kft.	Kunsziget	Elektronikai alkatrész gyártása	*45 166*
13.	Nem nyilvános	Nem nyilvános	Feldolgozóipar	*44 178*
14.	Nem nyilvános	Nem nyilvános	Feldolgozóipar	*43 762*
15.	Melecsews Gmbh	Győr	Elektronikai alkatrész gyártása	*39 425*
16.	Nem nyilvános	Nem nyilvános	Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	*35 318*
17.	Rehau-Automotive Kft.	Győr	Egyéb műanyag termék gyártása	*34 153*
18.	Roto Elzett Certa Kft.	Lövő	Lakat-, zárgyártás	*32 396*
19.	Agrofeed Kft.	Győr	Haszonállat-eledel gyártása	*31 482*
20.	RWA Magyarország Kft.	Ikrény	Gabona,dohány, vetőmag, takarmány nagykereskedelme	*31 428*

Forrás: Presztízs TOP 100 Magazin 2022

A nagyobb kört felölelő Top 100 vármegyei vállalkozás adatai alapján **a legtöbb**, 59 **vállalkozás a feldolgozóiparban tevékenykedik.** Ezen kiemelt vállalti kör az árbevétel 85%-át, az export 95%-át, a foglalkoztatottak 80%-át, az üzemi eredmény 77%-át és a beruházási érték 76%-át birtokolták 2021. évi adataik alapján. Az ipar egyéb területein (építőipar, energiaipar) további 5 cég működött. A második legnagyobb súlyú ágazat a kereskedelem, gépjárműjavítás szektora (24 cég), további 5 társaság a szállítás, raktározás területén működött. A fennmaradó 7 cég öt egyéb ágazatot képviselt. A Top 100 **vállalkozás mérete** alapján 41 nagyvállalat, 48 közép-, 6 kis- és 5 mikrovállalkozás között oszlott meg. A nagyvállalatoknak 79,3%-os a részesedése az összárbevételből. A járványidőszakot követően a legjelentősebb mértékű árbevétel-növekedést (+40,7%) a középvállalkozások realizálták, így a súlyuk 3,4 %ponttal nőtt (16,6%). Ez **a száz legnagyobb cég közel 47.600 főt foglalkoztatott** 2021-ben, minimálisan többet (+1,3 %) az előző évinél. 56 vállalkozásnál emelkedett, 44-nél viszont

[4] Erőforrástérkép Győr -Moson-Sopronmegye 2022; Mediaworks Hungary Zrt - GYMSM KIK

csökkent vagy stagnált az alkalmazottak száma. A legtöbb új munkavállalót a feldolgozóipar alkalmazta. A Top 100 cégek közül 57 a **Győri kistérség** valamely településén működött, ezek tették ki az **összárbevétel négyötödét**. Második helyen a Mosonmagyaróvári kistérség (19), harmadikon a Sopron-Fertődi kistérség (17) állt. A legnagyobb adófizető vármegyei cégek estén érintett volt még a Csornai (4), a Kapuvári (2) és a Téti (1) járások.

Inaktivitási arány elemzése

A stratégia készítésekor, 2023 májusában a 2022. évi népszámlálási adatok állnak rendelkezésünkre az inaktivitási arány vizsgálatához, melyek alapján megállapítható, hogy 5 vármegyei járásban magasabb az arány a vármegyeinél (3,3 %). A népszámlálási adatok alapján a gazdaságilag inaktívak számából levonásra került a nyugdíjasok és a tanulók száma. Ezzel megkaptuk az inaktívak számát amit arányosítottuk a vármegyei/járási népességi adatokkal.

Járás	Népesség száma (fő)	Gazdaságilag inaktívak száma - Tanulók száma (fő)	Nyugdíjasok száma (fő)	Inaktívak száma (fő)	Inaktívak aránya
Csorna	31 966	7 898	5 807	2 091	6,54%
Gypr	198 835	40 589	36 121	4 468	2,25%
Kapuvár	24 070	6 254	4 373	1 881	7,82%
Mosonmagyaróvár	79 480	16 354	14 438	1 916	2,41%
Pannonhalma	15 317	3 307	2 783	524	3,42%
Sopron	101 206	22 268	18 385	3 883	3,84%
Tét	15 071	3 346	2 738	608	4,04%
Összesen	465 945	100 016	84 644	15 372	3,30%

Az inaktivitási arány, illetve ehhez kapcsolódóan a vármegyei átlagot meghaladó járási inaktivitási arány elemzése a foglalkoztatást elősegítő tevékenységek (FET) tervezése szempontjából szükségszerű. A Felhívás szerint amennyiben a stratégia paktumszervezet általi elfogadásának időpontjában a járási szintű inaktivitási arány meghaladja az adott vármegye inaktivitási arányát, úgy a foglalkoztatást elősegítő tevékenységek tervezése kötelező az adott járásban. Ennek megfelelően a kapuvári, soproni és a csornai járásokban szükséges ilyen jellegű tevékenységek tervezése.

Tervezhető foglalkoztatást elősegítő tevékenységek a pályázati felhívás alapján:

- munkaerőpiaci beilleszkedést segítő programok, önálló jövedelemszerzésre való képesség kialakítása, fejlesztése;
- foglalkoztatók felkészítését célzó programok, az előítéletek csökkentése és a célcsoport elhelyezkedésének segítése a lehetséges munkaadók és a célcsoport közötti kapcsolat erősítését ösztönző tevékenységek érdekében;
- a szolgáltatások igénybevételéhez szükséges utazási költségek támogatása, a munkába jutás megszervezése és egyedi ingázási megoldások finanszírozása;
- a környező foglalkoztatási lehetőségek (betanított munkák, munkahelyek, közlekedés, szolgáltatások, képzések stb.) felderítése, együttműködések kialakítása;
- a munkaerőpiaci elhelyezkedéshez szükséges szociális szolgáltatások nyújtása (pl. gyermekellátás, idősgondozás, családoknak tanácsadás, mentálhigiénés tanácsadás, pszichológiai tanácsadás);

- inaktívak felkutatása és elhelyezkedésüket támogató egészségügyi, szociális szolgáltatások;
- az elhelyezkedettek nyomon követése, utógondozása, munkahelyi beilleszkedésük segítése.

Foglalkoztatást elősegítő tevékenységeket a vármegyei önkormányzat láthatja el azon helyi szolgáltatók és szakemberek bevonásával, akiket ismer és elfogad a célcsoport, már több éves helyszíni tapasztalattal rendelkeznek a célcsoport vonatkozásában, egyben biztosítva a vármegyei kormányhivatal és a szolgáltatásnyújtásba bevont szervezetek közötti együttműködést. A FET keretében elvégzendő tevékenység a 3.1 pontban bemutatásra kerül.

Beszállítói hálózatok

A vármegye beszállítói hálózatai a (járműgyártás fejnehéz) termelő szektorok gazdasági jelentősége, exportorientáltsága, multinacionális környezetbe ágyazottsága okán nagyon különböző mélységűek, összetettségűek és sérülékenységűek lehetnek. Győr-Moson-Sopron megyei járműgyártás a megyei összes hozzáadott értéknek 35%-át, míg az ország járműgyártási hozzáadott értékének 43,7%-át adja. Széles körű beszállítói kapcsolatai révén hatással van más feldolgozóipari tevékenységekre is, így teljesítménye számottevően befolyásolja az egész ipari termelés alakulását (pl. gumi-, műanyag, nemfém ásványi termékek; fémalapanyag és fémfeldolgozási termékek; villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás; kapcsolódó mérnöki, pénzügyi és egyéb szolgáltatások stb.), bizonyos mértékben függőségi kockázatot is jelent. A koronavírus járvány különböző ütemű és intenzitású terjedése komoly ellátási és gyártási problémákat okozott, főként a transznacionális vállalatoknál: a globális félvezető- és chiphiány a járműipart és annak kiterjedt beszállítói hálózatát többször is időszakos termeléskiállításra kényszerítette, mely a helyi foglalkoztatásra is súlyos csapást mért. A megyei járműgyártás tengelyét jelentő 12 jármű-, alkatrész- és egyéb autóipari termék gyártó/beszállító cég 2019-2020 folyamán együttesen közel 2000 fő (-9%) munkaerőt volt kénytelen leépíteni, ebből 1500 főt 2020. évben, és leginkább a járvány márciusi kirobbanásától. 2021 márciusától ugyan enyhén javultak a létszámadatok, de összességében jelentősen, 1701 fővel kevesebb a dolgozóilétszám, mint három évvel korábban. Egyéb szektorok közül az élelmiszeriparban, textiliparban, bútorgyártásban tapasztalható együttműködések erősíthetik a hazai gyökerű beszállítói rendszerek megszilárdulását. Szervezetileg a klaszteresedési folyamatok sokat tudnak segíteni, de ennek zászlóshajója korábban is (Pannon Járműipari) és továbbra is a járműipart képviseli a győri járműipari körzettel.

A gazdasági szereplőkhöz tartozó üzleti és egyéb kapcsolatok hálózata állapota alapvető a benne részt vevő cégek regionális beágyazottságához. A vállalatok közti kapcsolatokat nem csak a piaci üzleti környezet, de költségvetési, önkormányzati, non-profit, és egyéb intézmények is befolyásolhatják. Ezek jól megragadhatók a gazdasági szereplők vevő-beszállói kapcsolataiból, logisztikai és kutatás-fejlesztési együttműködéseiből. A klaszterek az ilyen együttműködések formalizálására és dinamizálására alkalmasak. A klaszterszervezetek helyi alapítása iránti lelkesedés a megyében idővel visszaesett, a megyei klaszterek száma 2010 óta csökken, hiszen a korábbi 14-ről 2020-ra 9-re esett vissza a működő klaszterek száma. A megyei szereplők között csak két akkreditált innovációs klaszter található, amelyek minden

igényt kielégítően tudják segíteni tagjaik belső együttműködéseit, a többiek döntően induló fázisúak, belső dinamikájukról kevés az információ. Országos összehasonlításban a klaszterek száma nemcsak a megyében, de az egész Nyugat-Dunántúli régióban alacsony (24 db), csupán az Észak-Alföldön regisztráltak ennél kevesebb szervezetet. A régión belül Győr-Moson-Sopron vármegye részesedése közel 40%, a klaszterek területi megoszlása egészségesebb (5 db győri, 3 db soproni, 1 db mosonmagyaróvári székhely). A megyében akkreditált klaszterszerveztek jellemzően a megyében nagy hagyományokkal rendelkező iparágakban tevékenykednek, míg az induló klaszterek inkább a feltörekvő ágazatokat képviselik.

Klaszter neve	Iparág	Székhely	Kategória
Biogáz és Biofinomító klaszter	energetika	Győr	induló
InnoDental Klaszter	egészségipar	Sopron	induló
Innovatív nyugat-dunántúli klaszterkezdeményezés	járműipar	Győr	induló
Nyugat-dunántúli Borászati és Borturisztikai Klaszter	turizmus	Sopron	fejlődő
Nyugat-dunántúli Felépítmény- és Utánfutó Fejlesztő Klaszter	járműipar	Győr	induló
Nyugat-dunántúli Információ-technológiai és Oktatási Klaszter	informatika	Győr	induló
Pannon Fa- és Bútoripari Klaszter	faipar	Sopron	akkreditált
Professio Fémipari és Szakképzési Klaszter	fémipar	Győr	akkreditált
Szigetköz Egészség Turizmus Klaszter	turizmus	Mosonmagyaróvár	induló

Klaszterek Győr-Moson-Sopron megyében, 2020 Forrás: Gy-M-S megye Területfejlesztési Koncepciója 2021-2027 - Helyzetfeltárás

A turisztikai desztinációs menedzsment (TDM) szervezetek szintén fontos példák a klaszterszerű együttműködésre, ugyanakkor ezek már a hivatalos turizmusirányítási rendszer részeiként végzik a különböző turisztikai célterületek komplett menedzselését. A vármegyében mindössze kettő működési területe helyi illetékességű: a soproni székhelyű Sopron Régió Turisztikai Központ Nonprofit Kft. és a mosonmagyaróvári székhelyű Szigetköz Turizmusáért Egyesület. A 2020-ban kijelölt kiemelt turisztikai térségekből kettő van vármegyei területen, a Győr-Pannonhalma turisztikai térség 21, a Sopron-Fertő turisztikai térség 15 települést nevesít, itt további jejlődési potenciál vélelmezhető.

A helyi vállalkozói együttműködések, összefogás egyik megerősítendő eleme a beszerzési közösségek létrehozásának facilitálása, támogatásai, hogy nagyobb mennyiségű megrendeléssel hozzák előnyös helyzetbe magukat a potenciális hazai vagy európai beszállítókkal kötendő megállapodásoknál.

Értékesítési csatornák megnyitása

Győr-Moson-Sopron vármegye gazdasági sajátosságaiból határközeliség, járműipari dominancia fakadóan az értékesítés relációnkénti összetételében az export mindig is meghatározó volt. A kiviteli arány 2021-ben az elmúlt tízévi átlaghoz hasonlóan közelítette a 64%-ot. Országosan a határon túli forgalom súlya alacsonyabb, mindössze egyharmados, így nemzetgazdasági szinten a belföldi értékesítés volumenváltozása bírt meghatározó jelentőséggel. A helyi járműgyártás vezérelte feldolgozóipari hangsúly tekinteténben kiemelkedően export vezérelt vállalati körnek ad telephelyeket a vármegye, ezek **értékesítési csatornái** jól kidolgozottak és a vezető ipari vállalatokon keresztül globális értékláncok fontos egységei is egyúttal. A KKV és mikrovállalkozás méretű, hazai tulajdonosi dominanciájú cégek esetében ugyanakkor folyamatos az igény a B2B és B2C értékesítési csatornák folyamatos vagy ciklikus megújítására, a marketingtervezés professzionalizálódásra, a tevékenység online

térben való megerősítésre, digitalizációs jelene és jövője kihasználásra. A **befektetés-ösztönzési tevékenység** fő irányait alapvetően befolyásolja a vármegye kedvező munkaerőpiaci helyzete, a foglalkoztatottság rendkívül magas szintje.
2021. évi adatokkal alátámasztva vállalati kategória szerint megállapítható, hogy a magasabb besorolással együtt jár a határon túli értékesítés részarányának drasztikus növekedése: a mikrovállalkozásoknál nem éri el a 10%-ot sem, a kisvállalkozásoknál 14,1%, a középvállalkozásoké 57,5%-os. A nagy- és egyéb vállalkozási kategóriában az export és az árbevétel hányadosa 76,1%. A kisebb súlyt (36,4%) képviselő belföldi értékesítés 2 502 Mrd Ft-os értéke 16%-kal haladta meg az előző évit, amely csaknem 3 %-ponttal magasabb az országos bővülésnél. A belföldi értékesítés ágazatok közötti eloszlása teljesen más képet mutat, mint a külpiaci értékesítésé. Két kiemelt szegmens, a kereskedelem, gépjárműjavítás (31,4%) és a feldolgozóipar (26,7%) szerepe meghatározó, tőlük leszakadva a harmadik helyen az építőipar áll (9,6%). A hazai árbevétel sem egyenletesen oszlik meg a különböző vállalatméretek között, de a nagyvállalatok részesedése (39,8%) csak közel fele az exportnál mértnél. A kisvállalkozások mintegy negyedrész forgalmat bonyolítottak belföldre, őket hasonló nagyságrenddel követik a közép- és mikrovállalkozások (14,3%, 13,1%).

Helyi termék vagy szolgáltatás fejlesztése
A vármegye kedvező és régmúltra visszanyúló mezőgazdasági tradíciói és potenciálja, jó alapot adhat az elsősorban őstermelői alapokon nyugvó helyi termékek megjelenésének, amelynek helyi felvevőpiaca a térségben lévő magasabb jövedelmi és vásárlóerő szintnek köszönhetően országos összevetésben erősebb. Az őstermelők számának alakulása azonban a megye-vármegye tekintetében 2013 (újabb KSH módszertan alkalmazási éve) óta két év (2014 és 2015 kivételével) folyamatosan csökken, illetve az utolsó öt évben 9100-as átlagérték körül stagnál, 2021. évi utolsó adata (9176) 5,7%-kal kevesebb 2013-hoz képest, ennél nagyobb arányban csak négy további megyében rögzítettek csökkenést. A 2021.évi adat alapján a hazai őstermelők 3,6 %-a található meg a vármegyében. Szolgáltatások vonalán a vármegyében elsősorban a turizmushoz, rekreációhoz köthető szolgáltatások erősítése rendelkezik jó alapokkal.

Szociális gazdaság fejlesztése
A vármegyei érintettségű szociális gazdaság mozgásterét szintén alapvetően befolyásolja a helyi gazdaság fejlettsége és kiemelkedő teljesítő- valamint versenyképessége, hiszen a szociális gazdaságfejlesztés eredendő célja nemzetgazdasági jelentőségű, makroökonómiai hiányosságok, társadalmi kihívások kezelése speciális gazdaságfejlesztési jellegű beavatkozásokon keresztül. Munkaerőpiaci vonatkozásában jellemzően fő célja a helyi hátrányos helyzetűnek tekintett emberek integrálása a helyi munkaerőpiacba, munkaerőpiaci mobilitásuk, erre való képességeik megalapozása és fejlesztése. Legfontosabb szereplői a civil szektorból érkeznek, öntevékeny, nonprofit csoportosulásoknak számítanak, számukra ebbéli tevékenységük fenntartható bevételi forrásként, önfinanszírozó tevékenységként is funkcionál. Szervezeti formájuk legyakrabban non-profit kft. vagy szociális szövetkezet. A kifejezetten társadalmi vállalkozások fejlesztése célú 2014-2020 közötti GINOP pályázati lehetőségek kapcsán a vármegyében a GINOP 5.1.3-16 és 5.1.7-17 számú *Társadalmi célú vállalkozások ösztönzése* elnevezésű pályázati felhívások helyi eredménye mindössze kettő nyertes

projektben realizálódott, de az egész nyugat-dunántúli régióban alacsony volt a nyertes projektek száma összesen 32 db projekttel.

- 3D oktatási központ és közösségi tér kialakítása (50,5 millió Ft) Győr-Mezőtúr
- KOMMUNIÓ Alapítvány (Győri Családi és Karrierközpont) Családi Bölcsőde fejlesztése hátrányos helyzetű munkavállalókkal - (44,3 millió Ft) Győr

A szakmai kutatások alapján a munkanélküliség csökkentését céljának tekintő társadalmi vállalkozások aránya egyenesen arányos a munkanélküliségi rátával, így a vármegyei alacsony számok nem jelenthetnek meglepetést. A szociális szövetkezeti forma hazai mélyrepülése a kapcsolódó támogatások elapadásával folytatódik. Amíg az Opten cégadatbázisa alapján 2019-ben még 2682 szövetkezet működött, addig friss adatok szerint jelenleg 1517 szövetkezet tartanak nyilván, de ebben a számban a végelszámolási, felszámolás vagy kényszertörlés eljárás alatt állók is szerepelnek. Győr-Moson-Sopron vármegye 6 járásközpontjában mindössze 5 működő szociális szövetkezet regisztrált (3 Győr, 1-1 Sopron és Tét), emellett természetesen egyéb településeken is megtalálhatóak még működőek, mint pl. Fertőd, de a 3000 fő feletti vármegyei településeken számuk mindössze a 6-ot éri el. A szektorban érdekeltté válható, potenciális non-profit szervezetek számának alakulását az alábbi KSH táblázat foglalja össze:

	Civil szervezetek száma	Nonprofit szervezetek száma összesen	Regisztrált nonprofit gazdasági társaságok	Regisztrált nonprofit és egyéb nem nyereségérdekelt szervezetek
2012. év	2438	2686	n.a.	5622
2013. év	2479	2730	n.a.	5672
2014. év	2496	2747	n.a.	5777
2015. év	2478	2731	90	5880
2016. év	2447	2690	88	5937
2017. év	2480	2718	93	6027
2018. év	2454	2691	95	6184
2019. év	2425	2660	94	6301
2020. év	2444	2679	93	6496
2021. év	2537	2714	101	6627

A szervezetek száma évtizedes számban stabilnak mondható enyhe növekedésipotenciállal, összeségében a nem nyereségérdekelt szervezetek száma 185-kal nőtt 2012-2021 között.

Foglalkoztatási paktumok

2010 előtt már több paktumkezdeményezést elindult a mai GyMS vármegye területén, illetve nyugat-magyarországi régiójában, de ezek között akkor még megyei szintű nem jött létre, sőt GYMS terültén akkoriban sem kistérségi, sem települési szinten nem szerveződött ilyen (ellentétben pl. Szombathellyel):

- West/Nyugat Pannónia EuRégió Foglalkoztatási Paktum
- Határon Átnyúló Osztrák-Magyar Kistérségi Foglalkoztatási Paktum
- Szlovák-Magyar Határon Átnyúló Foglalkoztatási Paktum

Különlegességük a fentieknek a határo(ko)n átnyúló jellegük mellet az, hogy létrehozásukban elsősorban még nem kifejezetten valamely pályázati forrás elnyerése volt az elsődleges hajtóerő, bár természetesen különböző támogatások tették lehetővé elindulásukat. Ebben az országrészben meghatározó a térbeli elhelyezkedés, Ausztria (gazdaságilag fejlettebb, és példaértékű partnerségekkel) közelsége. A hatás a 2000-es évek elejétől megjelent a know-how transzferben is, és a szakmai kapcsolatokban, ennek következtében a szellemiségben, gondolkodásmódban is. Természetesnek tekinthető a bevált osztrák műszaki-innovációs és

társadalmi-gazdasági minták befogadása, a minta-követés. Mindezt alátámasztotta a folyamatos kapcsolatok (osztrák-magyar konferenciák, határ menti munkaügyi együttműködések), és támogatatták a hasonló látásmóddal, elkötelezettséggel rendelkező szervezetek (a munkaügyi központtól a szociális partnerekig). Ezek a kezdeményezések mára már elhaltak, de működési tapasztalataik szervesen beépültek a későbbi paktumkezdeményezések kidolgozásába már nem csak határon átnyúló formában.

A 2007-2013-as időszakban a vonatkozó TÁMOP foglalkoztatási megállapodásokat támogató forrásaiból hat projekt keretében 300 millió forintot elnyerő *REKORD Regionális foglalkoztatási együttműködés létrehozása és hálózati koordináció kialakítása Nyugat-Dunántúlon* kezdeményezés volt az egyetlen területileg Győr-Moson Sopron megyét is érintő paktumszerű kezdeményezés. A Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Np-Kft. (konzorciumvezető), a Nyugat-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ és a BFH Európa Kft. (paktum menedzsment szervezet) által kezdeményezett, 2010. november 4-én létrejött REKORD hálózatban 13 térségi foglalkoztatási paktum és 52 csatlakozó szervezet (munkaügyi szervezet, megyei önkormányzatok, kamarák, pénzügyi szolgáltatók, vállalkozásfejlesztési alapítványok, regionális fejlesztési ügynökség, szakszervezetek stb.) vett részt. Céljuk volt a partnerségi alapú gazdaság- és foglalkoztatás fejlesztés meghonosítása, a foglalkoztatási paktumok tartalmi fejlesztése, vállalkozások intenzívebb bevonása a partnerségi munkába. A Nyugat-dunántúli Régió releváns szereplői között létrehozott foglalkoztatáspolitikai együttműködés keretében a régióban feltárt munkaerő-piaci problémák kezelését, közös megoldások keresését a partnerek gazdasági és humánerőforrás fejlesztési elképzeléseinek, erőforrásainak összehangolását és a foglalkoztatást elősegítő programok közös megvalósítását célozták meg. Tevékenységünk során regionális befektetés ösztönzés és munkahelyteremtés mellett Regionális Foglalkoztatási Akadémiát is működtettek.

A 2014-2020-as időszakban támogatott és a támogatási kérelem területi hatálya alá tartozó megyei és MJV paktumok

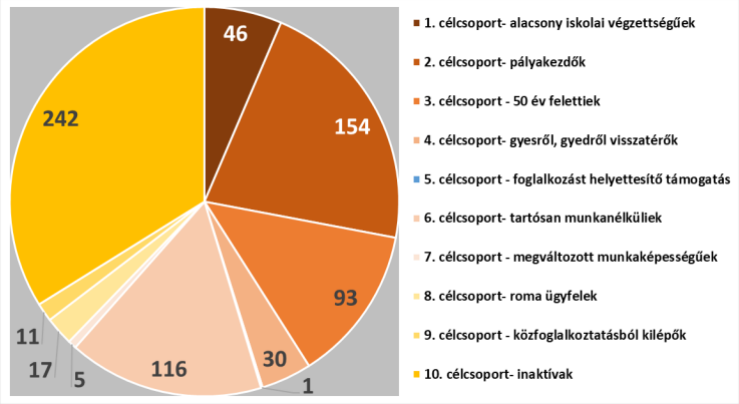
Az uniós ESZA finanszírozású foglalkoztatási paktum jellegű támogatás vonatkozó kohéziós politikához kapcsolódó beavatkozási kategórái: a munkakeresők és inaktívak foglalkoztatáshoz való hozzáférése, ideértve a tartósan munkanélküli és a munkaerőpiactól távol eső személyeket, a helyi foglalkoztatást érintő kezdeményezések és a munkaerő mobilitásának támogatása révén, a fenntartható város-/vidékfejlesztés egyéb integrált megközelítése volt.

TOP-5.1.1-15-GM1-2016-00001 - TOP 5.1.1-15 Megyei szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések Győr-Moson-Sopron megyében

A kedvezményezett Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat 1 152 274 812 Ft megítélt támogatási összeggel és projekt összköltséggel 2016.07.01. projekt kezdőnappal köthetett támogatási szerződést a finanszírozóval. A projekt befejezésének várható dátuma 2023.09.30.

A projekt keretében a Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat a konzorciumi partnereivel, a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatallal, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülettel és a MOBILIS Közhasznú Nonprofit Kft-vel a megyei foglalkoztatás bővítésére

ezen keresztül a gazdaság fejlesztésére paktum létrehozását és komplex foglalkoztatási program megvalósítását kezdte meg. A megyei paktum területe a megye egész területe, kivéve a 2 megyei jogú város és járása területe, továbbá a három helyi paktum területét. A támogatási kérelem szerint a program közvetlen célja 627 fő álláskereső munkaerőpiaci programokba való bevonása, közülük 127 fő álláshoz jutásának elősegítése, továbbá a tartós foglalkoztatás elősegítése 82 fő számára. A megyei ITP-ben rögzített a foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokba résztvevők száma 1254 főben került megállapításra, melyet fele-fele arányban osztottak meg a megyei és a helyi paktumok között.
2022. december 31. napjáig a TOP 5.1.1-15 megyei szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések Győr-Moson-Sopron megyében elnevezésű projekt településeihez tartozó járási hivatalokban 715 fő került programba vonásra.

Az elvárt 700 főhöz képest ez 102,14 % bevonási arány. A paktum keretében álláshoz jutottak (és 6 hónap munkaviszonnyal már rendelkezők) száma 568 fő. Az egyéni programzárás utáni 180. napon foglalkoztatottak száma 284 fő. A program keretében a következő képzések indultak 26 fő bevonásával: élelmiszer- és vegyi áru; személy- és vagyonőr; építő- és anyagmozgató gépkezelő (12 fő); óvodai dajka; tehergépkocsi vezető; bérügyintéző (6fő); kézápoló és műkörömépítő, utazási költség térítéssel 22 fő élt, sikerességi arányuk 24/26 fő volt. A TOP szakmai megvalósító munkatársak 715 fő bevont ügyfél egyéni cselekvési tervében rögzítettek munkaerőpiaci szolgáltatásnyújtást. A projekt ügyfelek adatainak pontos nyilvántartása érdekében napi szintű kommunikáció és heti szintű adategyeztetés folyik a Kormányhivatal és a szolgáltatásnyújtó partnerek között. 2022. december 31. napjáig a támogatási eszközökben részesültek létszáma a programkezdéstől göngyölítve: bértámogatás (18 fő), bérköltség-támogatás (246 fő), bérköltség támogatás 90 nap (43 fő), önfoglalkoztatóvá válási támogatás (282 fő), képzési támogatás (26 fő), képzéshez utazási támogatás (22 fő).

A Pénzügyminisztérium Foglalkoztatási Szolgálat Főosztálya 2019. évi **Jó gyakorlatok a TOP programokban** gyűjtésében a **Győr-Moson-Sopron megyei paktumprojektek** kapcsán az alábbi megállapításokat tette:

- A GYMS Megyei Kormányhivatal jó gyakorlata, hogy azon járási foglalkoztatási szervezeti egységeknél, ahol a személyi és tárgyi feltételek, kapacitások lehetővé teszik, **a szolgáltatási feladatokat ellátó paktumpartner szervezet szakembere kezdettől fogva, már a programba vonáskor jelen van és részt vesz az ügyintézés folyamatában** azzal a céllal, hogy a személyre szabott cselekvési tervet a projekt szakmai megvalósító ügyintézővel együtt készítsék el. Ezzel a munkamódszerrel egyszerre, egy időben és egy helyen elvégezhető az ügyfél részére a szolgáltatásnyújtás (pl. információnyújtás, tanácsadás).

- A számfejtésekkel kapcsolatos feladatok összehangolására **a megyei foglalkoztatási szervezeti egység egy online elérhető Excel táblázatot (számfejtési naplót) állított össze**, amely alapján a járásban dolgozó kollégák folyamatosan figyelemmel tudják kísérni, hogy éppen melyik uniós projekt (GINOP, TOP) felgyűjtését lehet megkezdeni. E táblázatban látható továbbá az aktuálisan ütemezett utalások napja is, ennek segítségével a járási kollégák információt tudnak adni az ügyfelek részére a támogatások várható havi felhasználhatóságával kapcsolatban.
- Mindhárom paktumban fellelhető jó gyakorlatok:
    - szoros együttműködés a szolgáltatást nyújtó szervezetekkel
    - Sopronban honlapfejlesztés, hogy a honlap naprakész információkkal szolgáljon
    - jelentkezési rendszer, amelyen keresztül az ügyfelek kérelmet tudnak benyújtani mind az álláskereséssel, mind a képzésekkel kapcsolatban
    - több helyen információs pont működtetése (Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán), Győrben a Mobilis Interaktív Kiállítási Központban)
    - városi és civil rendezvényeken való részvétel, tájékoztatás a paktumról
    - közösségi média, facebook oldal létrehozása
    - a győri Széchenyi István Egyetem frissen végzett hallgatóinak megkeresése
    - megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztató Kft vezetőjének felkeresése és tájékoztatása a projektről
    - pályaorientációs és álláskeresési információs nap megrendezése
    - plakátok, szórólapok kihelyezése a településeken, a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán,
    - szakmai rendezvények szervezése.
- A megyei paktum négyféle célzott megkeresési módszert használ:
    1. **célcsoport tagok, lehetséges ügyfelek** célzott megkeresése szervezeteken keresztül, intézményi látogatások (Anyaotthon, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat és egyesületei, Hajléktalan Szálló, nyilvános rendezvények pl. Kutatók éjszakája, tudományos és pályaválasztási rendezvények) és tájékoztatók (Információs Pont működtetése, szóróanyagok kihelyezése és szervezett tájékoztatók tartása) révén.
    2. **célcsoport tagokkal kapcsolatba kerülő szakemberek** megkeresésével, szakmai egyeztetések, tájékoztatók révén (pl. családsegítő szolgáltat munkatársai, egyéb jelzőrendszer tagjai)
    3. **munkáltatók megkeresése**, egyrészt a meglévő kapcsolatokon keresztül, másrészt az Iparkamara által a munkáltatóknak tartott tájékoztatókat felhasználva
    4. **közvetett megkeresés és tájékoztatás**: középfokú oktatási intézmények (végzős diákok és szülők elérése) és felsőfokú oktatási intézmények (végzős és lemorzsolódó hallgatók elérése) megkeresése révén.

A megyei paktum projekt keretében készült foglalkoztatási stratégia (2017) keretében megalkotott akciótervek/projekttervek a következő tématerületekre fókuszáltak:

- A munkaerő-piac hatékonyságának javítása munkaerőpiaci szolgáltatásokkal (kitörés az inaktivitásból, pályakezdők munkaerő-piacra lépésének támogatása, pályaorientációs tevékenység)

- A megváltozott munkaképességű munkavállalók nyílt munkaerőpiacra való elhelyezésének elősegítése (hátránykiegyenlítés, társadalmi szemléletváltás felgyorsítása)
- A Pannonhalmi járás munkaerőpiacának fejlesztése az inaktív munkavállalók bevonása révén (potenciális munkaerő fejlesztése)
- Fiatalok a gyakorlatban (szakirányú végzettséggel nem rendelkező fiatalok foglalkoztatási helyzetének javítása)
- A Petz Aladár Megyei Oktató Kórház ellátásának kisegítő munkaköreiben egészségügyi meglévő létszámhiány csökkentése
- Párbeszéd és együttműködés Győr-Moson-Sopron megye foglalkoztatásáért (a releváns munkaerő-piaci szereplők közti kapcsolatok erősítése)

Egyéb paktumprojektek felsorolása

TOP-5.1.2-15/16 Helyi foglalkoztatási együttműködések

TOP-5.1.2-15-GM1-2016-00001 Foglalkoztatási együttműködések Mosonmagyaróvár térségében

A kedvezményezett Mosonmagyaróvár Város Önkormányzata 350 000 000 Ft megítélt támogatási összeggel és projekt összköltséggel 2017.01.01. projekt kezdőnappal köthetett támogatási szerződést a finanszírozóval. A projekt befejezésének dátuma 2019.12.31. volt. A foglalkoztatási paktum keretében munkaerő-piaci programokban résztvevők tervezett száma 252 fő (végeredményben 300 fő felett sikerült), az álláshoz jutók száma 99 fő, az álláshoz jutók közül a támogatás után 6 hónappal állással rendelkező száma 32 fő, a képzésbe vontak száma 70 fő.

TOP-5.1.2-15-GM1-2016-00002 Helyi foglalkoztatási együttműködések Tét városban

A kedvezményezett Tét Város Önkormányzata 99 932 728 Ft megítélt támogatási összeggel és projekt összköltséggel 2017.01.01. projekt kezdőnappal köthetett támogatási szerződést a finanszírozóval. A projekt befejezésének dátuma 2020.06.29. volt. 2019 év végéig foglalkoztatási támogatásba 55 főt, képzésekbe 5 főt sikerült bevonni, a covid időszakban a projekt befejezése többször módosításra került.

TOP-5.1.2-15-GM1-2016-00003 Pannonhalmi foglalkoztatási paktum

A kedvezményezett Pannonhalma Város Önkormányzata 100 000 000 Ft megítélt támogatási összeggel és projekt összköltséggel 2017.02.01. projekt kezdőnappal köthetett támogatási szerződést a finanszírozóval. A projekt befejezésének dátuma 2021.09.30. volt. A projektben legalább 25 fő képzése és/vagy foglalkoztatása volt tervezett.

TOP-6.8.2-15 Helyi foglalkoztatási együttműködések a megyei jogú város területén és várostérségében

TOP-6.8.2-15-GY1-2016-00001 Helyi foglalkoztatási együttműködések a győri járásban

A kedvezményezett Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata 899 910 000 Ft megítélt támogatási összeggel és projekt összköltséggel 2016.06.27. projekt kezdőnappal köthetett támogatási szerződést a finanszírozóval. A projekt befejezésének dátuma 2020.10.31. volt. 911 főt tudtak bevonni, 358-an részesültek bérjellegű támogatásban, 148-an pedig önfoglalkozóvá válási támogatásában, 74 főnek nyújtottak különböző képzéseket.

TOP-6.8.2-16-GY1-2018-00001 Helyi foglalkoztatási együttműködés a győri járásban

A kedvezményezett Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata 1 002 999 990 Ft megítélt támogatási összeggel és projekt összköltséggel 2019.10.01. projekt kezdőnappal köthetett támogatási szerződést a finanszírozóval. A projekt befejezésének dátuma 2022.08.31. A foglalkoztatási paktum keretében álláshoz jutók közül a támogatás után hat hónappal állással rendelkezők tervezett száma 175 fő, az álláshoz jutók száma 271 fő, a munkaerőpiaci programban résztvevők száma 634 volt. A foglalkoztatási paktum keretében végül 693 fő vett részt a programban, és 603 fő álláshoz jutását segítették.

TOP-6.8.2-15-SP1-2016-00001 Helyi foglalkoztatási együttműködések Sopron Megyei Jogú Város területén és várostérségében

A kedvezményezett Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata 503 000 000 Ft megítélt támogatási összeggel és projekt összköltséggel 2016.07.01. projekt kezdőnappal köthetett támogatási szerződést a finanszírozóval. A projekt befejezésének dátuma 2020.09.28. volt. 356 fő került bevonásra. 269 fő támogatott foglalkoztatás keretében lépett be vagy került vissza az elsődleges munkaerőpiacra. A paktum 93 fő esetében segítette a vállalkozóvá válást a kezdeti bérköltségek finanszírozása révén. Képzéseken 22 fő vett részt.

Hozzájárulás a területi különbségek csökkentéséhez

A vármegye foglalkoztatási mutatói évek óta az első 1-2-3. helyen vannak az országban, ugyanakkor nem mentes a területi különbségektől. A nagyobb városokban a szakképzett munkaerőhiány hosszú ideje jelen van, de a munkaerőpiacról kiszorult rétegek nem számolódtak fel a vármegyében. A Rábaköz térségében (csornai és kapuvári járásokban), valamint a Bakonyalja (pannonhalmi, téti járásokban) a befektetői hajlam mérsékelt, néhány helyi kisváros kivételével. A mosonmagyaróvári és soproni járásokban főként Ausztria elszívó ereje miatt kialakult munkaerőhiány okoz problémát. A Győr-Moson-Sopron megyei foglalkoztatási paktum területi hatálya a megye egészére kiterjed, ez alól kivételt képez Győr és Sopron Megyei Jogú Városok és járásaik. Mivel Győr-Moson-Sopron vármegyében három járásközpont alakított ki foglalkoztatási megállapodást (Mosonmagyaróvár, Pannonhalma, Tét) kialakítását, a megyei szintű paktum tervezése során figyelembevételre kerültek ezen a járási központokfoglalkoztatási elképzelései is. Kapuvár és Csorna nem indított önálló paktumprojektet.

A paktum projektek kapcsán megszerezhető támogatási összegek, amelyek a 100%-os finanszírozással a projektek összköltségét adták, az alábbi arányok alakultak ki a különböző területi szintek alapján:

Paktum együttműködés területi szintjei	Támogatás/összköltség (Ft)	Arány
Győr-Moson-Sopron vármegye	**1 152 274 812**	**28,0%**
Győr MJV	1 902 909 990	46,3%
Sopron MJV	503 000 000	12,2%
MJV összesen	**2 405 909 990**	**58,6%**
Mosonmagyaróvár	350 000 000	8,5%
Pannonhalma	100 000 000	2,4%
Tét	99 932 728	2,4%
Helyi paktumok	**549 932 728**	**13,4%**
Összes paktum	***4 108 117 530***	***100%***

Foglalkoztatási együttműködés jellemzői

A vármegye foglalkoztatási helyzetében látható kedvező folyamatok a foglalkoztatás növekedését, illetve a munkanélküliség, a gazdaságilag inaktívak létszámának csökkenését eredményezték. A foglalkoztatottak iránti igény növekedése folyamatos létszámhiányt is okoz, már nemcsak a speciálisabb tudást, magasabb képzettséget igénylő munkakörökben, hanem nemzetgazdasági szinten vált általánossá. A munkaerő-piaci kihívások közepette támogatandó az egyes munkaerő-piac terén érintett felek, köztük a foglalkoztatók, állami és önkormányzati szereplők, kamarák, érdekképviseletek, civil és nonprofit szervezetek közti együttműködés, hatékony és gyors kommunikáció. Ennek másik eleme az eredmények, illetve a foglalkoztatásfejlesztési együttműködés program jelenlétének kommunikációja.

A vármegyei szintű együttműködésbe bevonásra javasolt kifelé nyitott partnerek listája: városi önkormányzatok, felsőfokú képzési intézmények (SZE, SE), MTA RKK, szakképzési centrumok, helyi gazdaságfejlesztésben - vállalkozásfejlesztésben tevékenykedő nonprofit szervezetek, gazdasági érdekképviseletek, vármegyei önkormányzat és kormányhivatal, agrárkamara, szociális jellegű, segítő és nemzetiségi nonprofit szervezetek.

Kiválasztásuk szakmai szempontjai: térségi beágyazódottság; korábbi paktum részvétel, tapasztalat; foglalkoztatáspolitika kulcsterületek képviselői; célcsoporokkat elérő, képviselő szervezetek; tervezési, tudományos, menedzsmenti háttér, gazdasági szereplőket elérő ernyőszervezetek, helyi önkormányzati szint képviselői, állami szereplők; képzési-szakképzési környezete alakítani képes szereplők, hálózatos helyi/vármegyei kapcsolatrendszerrel rendelkező szervezetek.

A koronavírus járvány időszakának helyi gazdaságot, munkaerőpiacot segítő jó gyakorlatainak felmérése és közkincsé tétele megalapozhatja a hirtelen felálló veszélyhelyzetekre történő adaptációs képesség növelését, ezen a bázison proaktív válságkezelő eszközök, beavatkozási módok kidolgozását. Kisebb mértékben igaz ez az aktuális orosz-ukrán konfliktus helyi gazdaságra tett hatásainak számbavételére, és lehetséges kezelési módjainak kidolgozására akár közép- és hosszútávú gondolkodásban.

A vármegyei munkaerőpiaci kihívások foglalkoztatási paktum környezetben való jó kezeléséhez a foglalkoztatást elősegítő tevékenységek tervezet elemei lefedik a 100/2021. (II. 27.) Korm. rendelet a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokról és támogatásokról szóló jogszabályban szereplő módozatokat (pénzbeli juttatások, munkaközvetítés, információnyújtás, tanácsadás, támogatások: a súlyosan hátrányos helyzetű munkavállaló foglalkoztatásának támogatása, a csoportos létszámleépítés elkerülését vagy enyhítését célzó támogatás, bértámogatás, mobilitási támogatás, munkaerőpiaci alkalmazkodás támogatása, vállalkozóvá válást elősegítő támogatás).

A TOP Plusz felhívásaiban elérhető támogatások Győr-Moson-Sopron vármegye számára egyelőre csak a TOP_PLUSZ-3.1.2-21 Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+) elnevezésű felhívása érhető el. Ennek területspecifikus melléklete (TOP_PLUSZ-3.1.2-21_GM1) alapján a vármegyében mindössze a Kapuvár-Csorna-Tét fejlesztési térség számára elkülönített 40 millió Ft-os indikatív keretösszeg érhető el erre a célra, nyertes pályázatról 2023.10.02-ig a palyazat.gov.hu portál támogatott projektek keresőjében nem található információ, ugyanakkor a felhíváshoz kapcsolódó utolsó beadási határidő 2022. augusztus 31. volt.
Amennyiben létrejön ilyen projekt és annak tartalma lesz a felhívás önállóan támogatható tevékenységcsoportjai közül a „C” *Törekvés a foglalkoztatás elősegítésére együttműködve a*

megyei foglalkoztatási paktumokkal elnevezésű a)-g)[5] tevékenységcsoport, akkor a lehatárolás alapja a TOP_PLUSZ-3.1.2-21 GM1 ESZA+ projekt akcióterületi (szegregátum) területi lehatárolása lehet.
A vármegyében TOP Plusz-1.2.2-21 felhívásban támogatott infrastrukturális szociális városrehabilitációs beruházás nincs, maga a felhívás sem jelent meg a vármegyében, igény hiányában. A stratégia felülvizsgálatakor aktuálisan elérhető (2023. február 3.0) ITP[6] alapján: *„Szociális célú városrehabilitáció célú projektekben alapvető elvárás lett a deszegregáció megvalósítása a program keretében a szegregált területen élő hátrányos helyzetű lakosok egy része a város integrált területére kell költözzön, ezzel csökkentve a meglévő szegregátum, veszélyeztetett terület méretét, lakos- és lakásszámát. Győr-Moson-Sopron vármegye települései a 2014-2020-as fejlesztési időszakban megvalósították a terveiket, így a 2021-2027-es fejlesztési ciklusban nem igényeltek ilyen jellegű támogatást."*

Eredményes és hatékony nyilvánosság, tájékoztatás és kommunikációs eszközök

A stratégia végrehajtásában a felelős szervezetek, intézmények, célcsoport vállalkozások, az önkormányzat, a civil és egyházi, valamint képző szolgáltatók részvételi lehetőségét számos, a teljes körű nyilvánosság elérését támogató intézkedés biztosítja a folyamat minden egyes elemére kiterjedően. A 2022-2028-as időszakra szóló megvalósítás során az alábbi kommunikációs eszközöket használjuk:

- nyomtatott tájékoztatók, kiadványok (Kötelező nyilvánosság keretében)
- internetes közzététel, honlap (Kötelező nyilvánosság keretében)
- sajtóközlemények (Kötelező nyilvánosság keretében)
- A2 méretű tájékoztatási tábla (Kötelező nyilvánosság keretében)
- fotódokumentáció (Kötelező nyilvánosság keretében)
- tájékoztató fórumok, workshopok (Marketing tevékenység keretében)

A tervezett projekt nyilvánosságra vonatkozó elemei megfelelnek a hazai követelményeknek a „Kedvezményezettek Tájékoztatási Kötelezettségei Plusz", valamint az „Arculati Kézikönyv Plusz" című dokumentumok7 alapján, a 35 millió Ft feletti értékű műveletek számára előírt tartalommal. Ennek dokumentuma a projekt kommunikációs terve.

[5] C. Törekvés a foglalkoztatás elősegítésére együttműködve a megyei foglalkoztatási paktumokkal:
a) munkaerő-piaci beilleszkedést segítő programok, önálló jövedelemszerzésre való képesség kialakítása, fejlesztése (kivéve foglalkoztatási programokban való részvétel támogatása);
b) foglalkoztatók felkészítését célzó programok, az előítéletek csökkentése és a célcsoport elhelyezkedésének segítése a lehetséges munkaadók és a célcsoport közötti kapcsolat erősítését ösztönző tevékenységek érdekében;
c) közösségi kertekben történő foglakozást elősegítő programok lebonyolításának költségei és a kapcsolódó szükséges eszközbeszerzés költségei, amennyiben a termesztett növények kizárólag a foglalkoztatás célját szolgálják és nem kerülnek értékesítésre;
d) a szolgáltatások igénybevételéhez szükséges utazási költségek támogatása, a munkába jutás megszervezése és egyedi ingázási megoldások finanszírozása;
e) a környező foglalkoztatási lehetőségek (betanított munkák, munkahelyek, közlekedés, szolgáltatások, képzések stb.) felderítése, együttműködések kialakítása;
f) a munkaerőpiaci elhelyezkedéshez szükséges szociális szolgáltatások nyújtása (pl. gyermekellátás, idősgondozás, családoknak tanácsadás, mentálhigiénés tanácsadás, pszichológiai tanácsadás);
g) inaktívak felkutatása és elhelyezkedésüket támogató egészségügyi, szociális szolgáltatások;
h) az elhelyezkedettek nyomon követése, utógondozása, munkahelyi beilleszkedésük segítése.

[6] https://gyms.hu/wp-content/uploads/2023/02/KGY_7_np_ITP_melleklet.pdf

[7] https://archive.palyazat.gov.hu/2021-2027-szchenyi-terv-plusz#

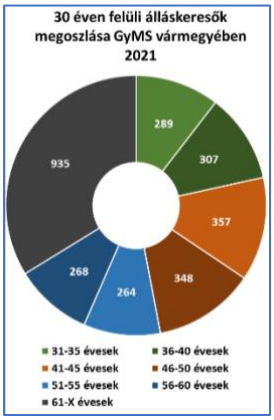
2.4 Célcsoport demográfiai, szociális, egészségügyi jellemzőinek bemutatása

A stratégia célcsoportjának tervezési-végrehajtási szempontból fontos jellemzőinek bemutatása

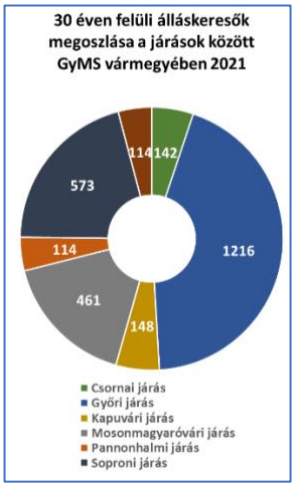
A vármegye kiemelkedően kedvező foglalkoztatási mutatói, magas szintű gazdasági teljesítménye (termelési érték), kifeszített munkaerőpiaca miatt szükségszerűen a helyi társadalom rejtett, munkaerőpiacra beléptethető tartalékéinak feltárásban és bevonzásában érdekelt, amellett, hogy a különböző hátrányos helyzetű csoportok, valamint az álláskeresők között hosszú ideje munkanélküli, demográfiailag az idősebb korosztályok közé tartozók beléptetését is hatékonyabban segíti elő.

A KSH Éves településstatisztikai adatok szerinti települési, járási statisztikai gyűjtésében, a Gazdaságfejlesztési Minisztérium adatszolgáltatásában kezelt munkanélküliségi adatok alapján 2021. évre állnak rendelkezésre településszintű adatok, amelyek aggregálásával a következők állapíthatóak meg a célcsoportok meghatározásával kapcsolatban.

30 év felettiek az álláskeresők között

A vármegyében a teljes körű 2021. évi álláskeresői adatok alapján az alábbiak állapíthatók meg. GYMS vármegyében a **30 éven felettiek aránya** az álláskeresők között közel 4 %-ponttal haladja meg az országos átlagot, célcsoport kiemelésük indokolt. A járások között azok **gazdasági fejlettségének rangja általánosságban nem befolyásolja a sorrendet**, hiszen a vármegyében egyetlenként kedvezményezett járásnak nyilvánított téti (85,1%) és a hagyományosan hátrányosabb helyzetűnek ítélt pannonhalmi (83,2%) járások közrefogják a náluk fejlettebb soproni (83,4%) járást, benne a vármegye második legnagyobb városával. Ugyanakkor **Győri járásban a legkisebb** a 30 éven felüliek aránya (79,3%) a járások között 1,4 %-ponttal alul is múlja a vármegyei átlagot. A vármegyeközpont munkaerőpiaci ereje tükröződik ebben az adatban is. Rajta kívül a vármegyei átlagtól lefelé csak a Csornai és a Mosonmagyaróvári járások tértek el. Alcsoportként **a 60 év felettiek aránya az összes álláskeresőhöz képest kiemelkedően nagy** a vármegyén belüli szintek bármelyikét tekintve, az országos átlagot jóval meghaladva. Vármegyei szinten a 60 év felettiek adják az összes 30 év feletti álláskeresők bő egyharmadát, általában a járásközpont nélküli járási települések összesítésében ennél rosszabb a helyzet. Kivételek a kapuvári és a pannonhalmi járások, ahol az egyharmad körüli arányt jóval meghaladó volt a 60 éven felüliek részesedése (területi szinttől függően 43-58% között mozog).

30 év feletti nyilvántartott álláskeresők (ÁK) számának aránya (%) öt éves kohorszokban az összes álláskeresőhöz viszonyítva									
Területi szint	31-35 évesek	36-40 évesek	41-45 évesek	46-50 évesek	51-55 évesek	56-60 évesek	61-X évesek	31-X évesek összesen	Összes ÁK (fő)
Magyarország	8,7%	8,8%	10,6%	10,8%	9,9%	9,9%	19,2%	77,9%	**238 712**
Győr-Moson-Sopron	***8,4%***	***9,0%***	***10,4%***	***10,2%***	***7,7%***	***7,8%***	***27,3%***	***80,7%***	**3 428**
Csornai járás	**10,1%**	**11,2%**	**7,9%**	**8,4%**	**6,7%**	**10,7%**	**24,7%**	**79,8%**	**178**
Csorna	12,2%	12,2%	8,2%	12,2%	12,2%	10,2%	20,4%	87,8%	49
Járáskp. nélkül	*9,3%*	*10,9%*	*7,8%*	*7,0%*	*4,7%*	*10,9%*	*26,4%*	*76,7%*	*129*
Győri járás	**8,5%**	**8,4%**	**11,1%**	**10,0%**	**7,3%**	**8,1%**	**25,7%**	**79,3%**	**1534**
Győr	8,5%	8,8%	11,5%	10,7%	8,1%	8,3%	24,2%	80,2%	1034
Járáskp. nélkül	*8,6%*	*7,6%*	*10,4%*	*8,6%*	*5,6%*	*7,8%*	*28,8%*	*77,4%*	*500*
Kapuvári járás	**8,2%**	**7,1%**	**7,1%**	**12,0%**	**4,4%**	**7,1%**	**35,0%**	**80,9%**	**183**
Kapuvár	7,9%	6,6%	7,9%	15,8%	2,6%	3,9%	35,5%	80,3%	76
Járáskp. nélkül	*8,4%*	*7,5%*	*6,5%*	*9,3%*	*5,6%*	*9,3%*	*34,6%*	*81,3%*	*107*
Mosonmagyaróvári j.	**8,3%**	**9,4%**	**12,0%**	**9,7%**	**8,2%**	**7,8%**	**24,7%**	**80,2%**	**575**
Mosonmagyaróvár	7,4%	11,2%	11,6%	9,3%	10,9%	7,0%	21,7%	79,1%	258
Járáskp. nélkül	*9,1%*	*7,9%*	*12,3%*	*10,1%*	*6,0%*	*8,5%*	*27,1%*	*81,1%*	*317*
Pannonhalmi járás	**5,1%**	**6,6%**	**5,8%**	**2,9%**	**8,8%**	**8,8%**	**45,3%**	**83,2%**	**137**
Pannonhalma	3,6%	7,1%	14,3%	0,0%	0,0%	10,7%	50,0%	85,7%	28
Járáskp. nélkül	*5,5%*	*6,4%*	*3,7%*	*3,7%*	*11,0%*	*8,3%*	*44,0%*	*82,6%*	*109*
Soproni járás	**8,2%**	**9,9%**	**9,9%**	**12,5%**	**9,3%**	**6,3%**	**27,4%**	**83,4%**	**687**
Sopron	8,5%	11,2%	10,3%	13,0%	9,0%	6,1%	26,7%	84,8%	446
Járáskp. nélkül	*7,5%*	*7,5%*	*9,1%*	*11,6%*	*10,0%*	*6,6%*	*28,6%*	*80,9%*	*241*
Téti járás	**10,4%**	**10,4%**	**10,4%**	**8,2%**	**6,7%**	**8,2%**	**30,6%**	**85,1%**	**134**
Tét	2,7%	8,1%	10,8%	8,1%	5,4%	10,8%	27,0%	73,0%	37
Járáskp. nélkül	*13,4%*	*11,3%*	*10,3%*	*8,2%*	*7,2%*	*7,2%*	*32,0%*	*89,7%*	*97*

50 éven felüli regisztrált álláskeresők

A vármegyei álláskeresői statisztikai adatok szerint az 50 év felettiek aránya a következő jellegzetességeket mutatta 2021-ben. GyMS vármegyében az 50 év feletti álláskeresők aránya az összes, illetve a 30 év feletti álláskeresőkhöz viszonyítva szignifikánsabb rosszabb volt országos összehasonlításban, az eltérés mértéke 3-4 %-ponttal magasabb. A vármegyei átlagnál rosszabb értékeket produkáltak a Téti, a Kapuvári, és a Pannonhalmi járások. Utóbbi esetében különösen felülreprezentáltak az 50 év feletti álláskeresők a 30 éven felüliek háromnegyedét, az összes álláskereső közel kétharmadát adják. Itt sem érvényesül a fejlettségi rangsor, hiszen hármuk közül a kedvezményezett Téti járás rendelkezik a legjobb mutatókkal. A Téti járáson kívül az összes többiben a járásközpont nélküli járási települések összesítése mutatta a rosszabb arányokat, így a vidéken élők munkahelyhez segítése lesz a legnagyobb feladatban ebben a korcsoportban. Minden területi szinten a 60 éven felüliek aránya a legnagyobb, a Pannonhalmi járásban különösen nehéz a helyzetük, az országos arányhoz képest több mint duplázódtak az ehhez kapcsolódó értékek.

50 év feletti nyilvántartott álláskeresők (ÁK) számának aránya (%) öt éves kohorszokban az összes álláskeresőhöz viszonyítva						
Területi szint	51-55 évesek	56-60 évesek	61-X évesek	Összes ÁK (fő)	51-x évesek az összes 31-x éves ÁK-ből	51-x évesek az összes ÁK-ből
Magyarország	9,9%	9,9%	19,2%	238 712	50%	39%
Győr-Moson-Sopron vármegye	**7,7%**	**7,8%**	**27,3%**	**3 428**	**53%**	**43%**
Csornai járás	**6,7%**	**10,7%**	**24,7%**	**178**	**53%**	**42%**
Csorna	12,2%	10,2%	20,4%	49	49%	43%
Járáskp. nélkül	*4,7%*	*10,9%*	*26,4%*	*129*	*55%*	*42%*
Győri járás	**7,3%**	**8,1%**	**25,7%**	**1534**	**52%**	**41%**
Győr	8,1%	8,3%	24,2%	1034	51%	41%
Járáskp. nélkül	*5,6%*	*7,8%*	*28,8%*	*500*	*55%*	*42%*
Kapuvári járás	**4,4%**	**7,1%**	**35,0%**	**183**	**57%**	**46%**

50 év feletti nyilvántartott álláskeresők (ÁK) számának aránya (%) öt éves kohorszokban az összes álláskeresőhöz viszonyítva						
Területi szint	51-55 évesek	56-60 évesek	61-X évesek	Összes ÁK (fő)	51-x évesek az összes 31-x éves ÁK-ből	51-x évesek az összes ÁK-ből
Kapuvár	2,6%	3,9%	35,5%	76	52%	42%
Járáskp. nélkül	*5,6%*	*9,3%*	*34,6%*	*107*	*61%*	*50%*
Mosonmagyaróvári járás	**8,2%**	**7,8%**	**24,7%**	**575**	**51%**	**41%**
Mosonmagyaróvár	10,9%	7,0%	21,7%	258	50%	40%
Járáskp. nélkül	*6,0%*	*8,5%*	*27,1%*	*317*	*51%*	*42%*
Pannonhalmi járás	**8,8%**	**8,8%**	**45,3%**	**137**	**75%**	**63%**
Pannonhalma	0,0%	10,7%	50,0%	28	71%	61%
Járáskp. nélkül	*11,0%*	*8,3%*	*44,0%*	*109*	*77%*	*63%*
Soproni járás	**9,3%**	**6,3%**	**27,4%**	**687**	**51%**	**43%**
Sopron	9,0%	6,1%	26,7%	446	49%	42%
Járáskp. nélkül	*10,0%*	*6,6%*	*28,6%*	*241*	*56%*	*45%*
Téti járás	**6,7%**	**8,2%**	**30,6%**	**134**	**54%**	**46%**
Tét	5,4%	10,8%	27,0%	37	59%	43%
Járáskp. nélkül	*7,2%*	*7,2%*	*32,0%*	*97*	*52%*	*46%*

Alacsony iskolai végzettségű, szakképzettséggel nem rendelkező regisztrált álláskeresők

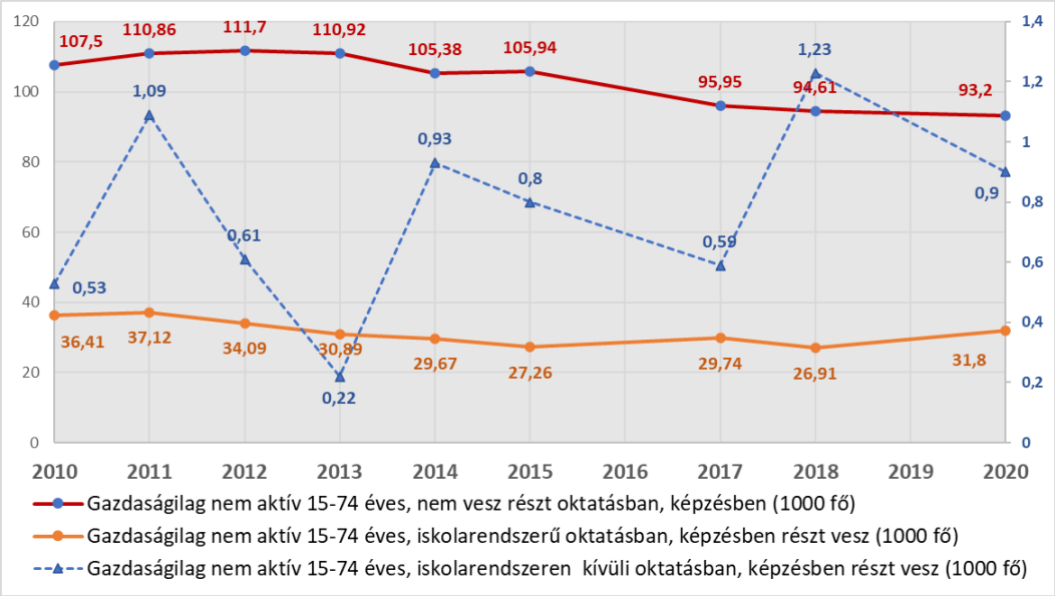
Győr-Moson-Sopron vármegye kiemelkedően jó iskolázottsági szintje az álláskeresők összetételében is megmutatkozik. Vármegyei átlagszáma a 2021-es adatok alapján jelentős mértékben eltér mind a 8 osztálynál kevesebbet, mind a nyolc osztályt elvégző álláskeresők esetében. Összevonva a különbség csaknem eléri a 20 %-pontot. A két megyei jogú város 20% körüli, a két kategóriát összesítő aránya mellett a többi járás értéke meghaladta a vármegyei átlagot. A három legkedvezőtlenebb értéket produkáló Pannonhalmi, Csornai és Mosonmagyaróvári járási értékek ismét csak nem képezik le a járási fejlettségi rangsort. A regisztráltak többsége a két megyei jogú városon kívül járásközpont nélküli járási vidéki térségekben él, így munkaerőpiaci integrálásuk avval is nehezedik, hogy számos kisebb vidéki településről kell megjelenésüket segíteni a munkaerőpiacon. A 8 osztálynál alacsonyabb végzettségűek aránya rendkívül alacsony még a csak 8 osztályt végzettekéhez képest is, a járások átlaga 10 fő, ezek elaprózott megjelenése terheli a rendszert. Alacsony számuk annak is köszönhető, hogy kilátástalanabb lehetőségeik okán meg sem jelennek az álláskeresők körében és az inaktívak, vagy a gazdaságilag nem aktívak táborában léteznek.

	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	Általános iskola 8 osztályánál kevesebb végzettséggel rendelkező nyilvántartott álláskeresők aránya az összes ÁK-ből	Általános iskolai végzettségű nyilvántartott álláskeresők aránya az összes ÁK-ből	Összes alacsonyabb iskolai végzettségű ÁK-ok aránya az összes ÁK-ből
Magyarország	238 712	6,1%	36,1%	42,3%
Győr-Moson-Sopron	***3 428***	***2,2%***	***20,9%***	***23,0%***
Csornai járás	**178**	**5,6%**	**25,3%**	**30,9%**
Csorna	49	8,2%	22,4%	30,6%
Járáskp. nélkül	*129*	*4,7%*	*26,4%*	*31,0%*
Győri járás	**1534**	**1,2%**	**18,8%**	**19,9%**
Győr	1034	1,4%	19,1%	20,5%
Járáskp. nélkül	*500*	*0,8%*	*18,0%*	*18,8%*
Kapuvári járás	**183**	**2,7%**	**24,0%**	**26,8%**
Kapuvár	76	3,9%	19,7%	23,7%
Járáskp. nélkül	*107*	*1,9%*	*27,1%*	*29,0%*
Mosonmagyaróvári j.	**575**	**2,3%**	**25,0%**	**27,3%**
Mosonmagyaróvár	258	1,9%	26,7%	28,7%
Járáskp. nélkül	*317*	*2,5%*	*23,7%*	*26,2%*

	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	Általános iskola 8 osztályánál kevesebb végzettséggel rendelkező nyilvántartott álláskeresők aránya az összes ÁK-ből	Általános iskolai végzettségű nyilvántartott álláskeresők aránya az összes ÁK-ből	Összes alacsonyabb iskolai végzettségű ÁK-ők aránya az összes ÁK-ből
Pannonhalmi járás	**137**	**7,3%**	**27,7%**	**35,0%**
Pannonhalma	28	3,6%	25,0%	28,6%
Járáskp. nélkül	*109*	*8,3%*	*28,4%*	*36,7%*
Soproni járás	**687**	**2,5%**	**17,6%**	**20,1%**
Sopron	446	1,8%	16,4%	18,2%
Járáskp. nélkül	*241*	*3,7%*	*19,9%*	*23,7%*
Téti járás	**134**	**0,7%**	**26,1%**	**26,9%**
Tét	37	2,7%	18,9%	21,6%
Járáskp. nélkül	*97*	*0,0%*	*28,9%*	*28,9%*

Inaktívak

A KSH munkaerő-felmérése alapján 2022 IV. negyedévében **az ország 15–64 éves népességének** 77,6%-a tartozott a gazdaságilag aktívak közé, így az **inaktívak aránya 22,4%** volt. A kiváló foglalkoztatási és egyéb munkaerőpiaci mutatókkal rendelkező **Győr-Moson-Sopron vármegye** esetében a legkedvezőbb az inaktivitási mutató is a vármegyék között, ennek értéke azonos időszakban **19,8%.** A vármegyében a foglalkoztatottság és a munkanélküliség együttes emelkedő trendje annak a következménye, hogy a gazdaságilag inaktívak közül többen aktívan (foglalkoztatottként vagy munkanélküliként) megjelentek a munkaerőpiacon. Így 2021-hez képest 7,8%-kal kevesebb, 59 ezer fő volt gazdaságilag nem aktív Győr-Moson-Sopronban, ez a csökkenés a hasonló országos folyamat mutatója (3%) több mint két és félszerese. A gazdaságilag nem aktívak csoportjából a bevonhatóság szempontjából kiemelhetőek gyermekgondozási ellátás bármely formáját igénybevevők, keresőtevékenység folytatására hajlamos és alkalmas nyugdíjasok vagy járadékosok, háztartásbeliek.

Győr-Moson-Sopron vármegye 15-74 évesek gazdaságilag nem aktív lakossága oktatási, képzési rendszerben való illetékessége 2010-2020 (KSH TEIR adatforrás)

A szakpolitikai felelős szereplő által jóváhagyott *30 év feletti* közvetlen célcsoportok:

- Inaktívak
- 50 éven felüli, legalább 30 napja folyamatosan regisztrált álláskeresők
- Alacsony iskolai végzettségű (ISCED 1-2), szakképzettséggel nem rendelkező regisztrált álláskeresők (FEOR-kód 9)

Közvetett *30 év feletti* célcsoportok, a támogatási kérelem eredményei és hatásai helyzetüket befolyásolják:

- a GYES-en, GYED-en lévők,
- hátrányos helyzetűek,
- megváltozott munkaképességűek
- régóta álláskeresők
- munkaerőpiacra belépni szándékozó fiatalok, munkatapasztalat nélküli pályakezdők
- inaktívak tágabb köre
- közfoglalkoztatásból a versenyszférába visszavezethető 30 év feletti korcsoportba tartozó álláskeresők

A vármegyei paktum stratégia megvalósításával kapcsolatban fontos releváns munkaerőpiaci és szociális szereplői a stratégiai partnerség kapcsán bevonásra kerültek: járásközpont települési önkormányzatok,, képzési centrumok, vármegyei önkormányzat és kormányhivatal, szakmai érdekképviseletek, nonprofit gazdasági társaságok, civil szervezetek. A konzorciumi partnerséget alkotó vármegyei önkormányzat és a kormányhivatal közös elemző munkájával indult el a tervezés 2022-ben. A támogatási kérelem kidolgozása során a helyi munkaerőpiaci szereplők bevonása személyes konzultációval és írásbeli felkérés útján történt. A támogatási kérelem benyújtásához szükséges szándéknyilatkozatot 20 szervezet részére megküldtük, mely a Projekt Előkészítő Tanulmány melléklete. A foglalkoztatási partnerség célja egy széles körű térségi, helyi partnerség megszervezése a foglalkoztatási szempontból eredő problémák azonosítása érdekében, továbbá a rendelkezésre álló erőforrások mozgósítása egy integrált, közös intézkedési stratégia kialakítása és megvalósítása céljából. A vármegyei foglalkoztatási együttműködés (paktum) aktív résztvevői körébe tartoznak a célterületen működő alábbi szervezetek, azaz a Győr-Moson-Sopron Megyei Foglalkoztatási Paktum tagjai:

Konzurciumi tagok	Települési önkormányzatok	Ernyőszervezetek	Munkaerő-piaci szolgáltatást végző szociális szervezetek	Szakképzés
Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat és Hivatala		Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal		Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata
Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata		Kapuvár Város Önkormányzata		Mosonmagyaróvár Város Önkormányzata
Tét Város Önkormányzata		Pannonhalma Város Önkormányzata		Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
Soproni Kereskedelmi és Iparkamara		Vállalkozók Országos Szövetsége GyMS Megyei szervezete		Ipartestületek GyMS Megyei Szövetsége – Győr
Mosonmagyaróvár és Vidéke Ipartestület		Kisalföldi Vállalkozás Fejlesztési Alapítvány		Szent Cirill és Method Alapítvány
Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény Győr		Soproni Szociális Intézmény		Nyitott KAPU-VÁR Térségi Szociális Szolgáltató Központ

Célcsoport elemzés, választás indoklása, alátámasztása

A munkanélküliség problémájára tucatnyi európai uniós és hazai dokumentum, nemzetközi kutatás („Európa 2020" Stratégia, Európai Foglalkoztatási Stratégia, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció, Partnerségi Megállapodás, Magyarország Konvergencia Programja, Nemzeti Reform Program, „Széchenyi 2020" operatív program) mutat rá. A 2008. évben kezdődő világgazdasági válság egyik tapasztalata, hogy a hátrányos helyzetben lévőket, illetve az idősebb generáció munkaerőpiaci kilátásait különösen súlyosan érintette, a munkájukat elvesztett idősebbek hosszú ideig nem találtak, nem kaptak munkát, ezzel a tartós álláskeresés állapota állandósult sokuk számára (Alpek 2017.). Az előbbiek ebben a korban komoly személyes válságokhoz, motivációvesztéshez vezethetnek, társulva a napi rutin elvesztésével. Ezen folyamatok szükségessé teszik a munkanélküliség központi kezelését, egyes célcsoportokra fókuszált direkt ösztönző rendszerek alkalmazását, különösen a speciális helyzetben lévő célcsoportokra irányultan. Az említett célcsoport jelentékeny részét adják az 50 éves kor felettiek, akik körében magas a speciális végzettséggel és tapasztalattal rendelkezők száma, ennél fogva potenciális bevonható kapacitást jelentenek.

Széles körű szakmai egyetértés is alátámasztja (Párizs 2015., László 2016., EVDSZ 2019.), hogy a foglalkoztatáspolitika prioritásainak egyike azon kettősség oldása, miszerint Magyarországon párhuzamosan tapasztalható munkanélküliség és munkaerőhiány a gazdaság, illetve a tevékenységek minden szintjén. A szakpolitikai célok között ezért az úgynevezett „híd a munka világába" szempont megvalósítása a prioritás, azaz az inaktív lakosságot, valamint a hátrányos helyzetben lévő, munkaerőpiaci vonatkozásban nehezebben vagy ritkábban megszólítható társadalmi csoportokat kell motiválni a munkaerőpiaci visszatérésre. Ez két oldalról támogatva lehetséges: egyrészt a potenciális munkavállalók ösztönzésével, másrészt a munkaadói oldal szemléletváltásával, a foglalkoztatás célzott támogatásával a célcsoportra tekintettel. A kialakult helyzet emellett időszerűvé tette a foglalkoztatási helyzet területi alapú fókuszát is, hiszen a hazai térségekben merőben eltérő folyamatok uralkodnak, melyekre célzott válasz csak a háttér okok ismeretében és a potenciális célcsoport(ok) minél akkurátusabb, vármegyei szintű lehatárolásában értelmezhetők. Különösen igaz ez a megyére, ahol az erős ipari fókusz és az ebből származtatható gazdasági erő a szolgáltatói szektorban is jelentős munkaerő-keresletet indukál.

A nyugati társadalmakban a társadalom elöregedése általánosan jellemző tendencia, ezzel szemben a társadalomban széles körében erős, negatív beidegződés él az időskorral szemben, melyek azonban javarészt alaptalanok. A társadalom elöregedéséből fakadó kihívások a kutatások alapján jelentős mértékben csökkenthetők az idősebb korosztály munkaerőpiaci aktivitásának fokozásával (Berde-Drabancz, 2021.). Ennek első lépése azonban az esélyegyenlőség biztosítása. A regisztrált álláskeresők adatsoraiból egyértelműen kirajzolódik, hogy folyamatosan magas azok száma, akik 50-55 éves kor után kénytelenek új állásban elhelyezkedni, a közvetlen nyugdíj korhatár előtti időszakban pedig szinte kivételes az elhelyezkedés, ami később a nyugdíj összegének mérséklését is jelenti (Major–Varga 2013., Monostori, 2008.). A technológiai fejlődés következtében egyre több, elsősorban a rutinszerű manuális munkakörök válnak gépesítéssel helyettesíthetővé, ami felértékeli a magasabb

hozzáadott érték teremtésére képes, speciális (szak)tudású munkaerőt az 50 éves kor feletti korosztályban is. Különösen fontos ezen korosztály megszerzett tapasztalatainak becsatornázása a modern munkafolyamatokba. A bejelentett és betöltetlen üres álláshelyek vizsgálatából látható, hogy azok javarészt betölthetők az inaktív és álláskeresők által, azonban a két dimenziót összekötő kapcsolatok kialakítására van szükség, ami biztosítja az átjárást, a kölcsönös egymásra találást.
Az idősebb munkavállalók foglalkoztatottságának emelésére tett eddigi intézkedések eredményesnek bizonyultak. 2019. évre például a magyarországi 55-59 és 60-64 évesek korosztálya foglalkoztatási rátájában jelentős javulás volt tapasztalható a 2010. évhez képest. Az idősödő dolgozók felé irányuló kevésbé pozitív, vagy egyenesen negatív foglalkoztatói hozzáállást más felmérések is kiemelik: munkáltatók nagyrésze nem teszi lehetővé atipikus, rugalmasabb foglalkoztatási formák választását az idősödő munkavállalóik számára (Aegon, 2017.), pedig nagy igény mutatkozik rá. A Gazdaságkutató Zrt. (2018.) felmérése szerint a kiegészítő jövedelemszerző tevékenységben gondolkodó nyugdíjasok nagyjából 90%-a lépne vissza részlegesen a munkaerőpiacra, ha valamilyen atipikus foglalkoztatási formában (kötetlen munkaidő, távmunka, részmunkaidő) lenne foglalkoztatva. Az idősebb munkavállalók többsége érzékeli a munkaerőpiac újfajta kihívásait, és ha nem is tudnak erre mindig kellőképpen reagálni, nyitottak a számukra biztosított megoldási lehetőségeket illetően. Az öregedés miatt a társadalomnak egyre inkább szüksége van az idősebb munkaerőre, így érdemes azokon a lehetőségeken gondolkodni, melyek a nevezett célcsoport számára is vonzóvá teszik a hosszabb ideig történő munkavégzést (Berde-Drabancz, 2021.)

Nyomon követhetőség, ellenőrizhetőség

Közhiteles, kormányzati, szakmailag elismert minőségű adatbázisok felhasználásának előírásával javítható a paktum projekt megvalósításának nyomon követhetősége, ellenőrizhetősége. Az átláthatóság megteremtése érdekében a paktum projekt honlap információs tartalomszolgáltatás részeként rendszeres közzététele javasolt, akár mérföldkövekhez kapcsolódóan, akár előre meghatározott és a konzorciumi tagok által jóváhagyott rendszeres tájékoztatási adatszolgáltatási periódusokban.
A foglalkoztatási stratégia fő indikátorai és a nyomon követhetőséget részletező, a választott paktumtevékenységek során mérhető, és a működés folyamán visszacsatolást lehetővé tevő, mutatók listája a következő:

A felhívásban meghatározott indikátorok

ESZA+ indikátor azonosítója és neve	Mértékegység	Típusa	Célérték 2024-ig	Célérték 2029-ig
TPO05 - Programban résztvevő munkanélküliek száma	fő	OP kimeneti	80	1 582
TPO06 - Programban résztvevő inaktív személyek száma	fő	OP kimeneti	10	186
TPR02 - Program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – álló résztvevők száma	fő	OP eredmény	0	997

TPO23 - Munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő támogatásban részesülők száma (fő)	fő	OP kimeneti	6	115
TPO24 - Foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokban és tevékenységekben részt vevők száma	fő	OP kimeneti	98	1942

A kimenti indikátoroknál elvárt igazolási mód a munkaerőpiaci szolgáltatás igénybevételét igazoló hiteles dokumentum, hiteles dokumentumok alapján készített kimutatás, adatbázis, értelemszerűen a Kormányhivatali konzorciumi tag fő felelősségével. A program eredménymutató esetében igazolási mód a munkaszerződés, önfoglalkoztatást igazoló okmányokon alapuló kimutatás.

	Mutató	Célérték 2027/2028
1.	Projekt keretében résztvevő szakmai megvalósítók száma	14 fő
2.	Résztvevők, akik a program elhagyásának időpontjában munkát keresnek	518 fő
3.	Program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban, beleértve az önfoglalkoztatást, levő résztvevők	1210 fő
4.	A program elhagyása utáni hat hónappal foglalkoztatásban levő résztvevők, beleértve az önfoglalkoztatást	181 fő
5.	Foglalkoztatást elősegítő tevékenységek száma	1 db
6.	Foglalkoztatást elősegítő tevékenységekben részesülők száma	10 fő
7.	Foglalkoztatást elősegítő bértámogatásban részesülők száma	1010 fő
8.	Foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokban részesülők száma	600 fő
9.	Vállalkozóvá válást elősegítő támogatásban részesülők száma	70 fő
10.	Munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő támogatásban részesülők száma	28 fő
11.	Mobilitási támogatásban részesülők száma	10 fő
12.	Helyi termék- vagy szolgáltatásfejlesztéshez kapcsolódó tevékenységek száma	1 db
13.	Szociális gazdaság fejlesztéshez kapcsolódó tevékenységek száma	0 db
14.	Az együttműködésbe bevont partnerek száma	20 db
15.	*Az együttműködés által megkeresett partnerek száma*	20 db
16.	*Az együttműködést felkereső partnerek száma*	0 db
17.	Az együttműködés eredményeként támogatásban részesülő vállalkozások, vállalatok száma	0 db
18.	Befektetésösztönzéshez, ágazati gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó tevékenységek száma	1 db

Stratégia célcsoportjára fókuszáló eszközök bemutatása

A stratégia megvalósítását lehetővé tévő tevékenységek eszközei természetüknél fogva elsősorban pénzbeli támogatási formában jelennek meg, mint bértámogatás, VVT, utazási támogatás, költségtérítések.

- A célcsoportok munkavállalói- és potenciális munkáltatói kompetenciafejlesztési, képzési eszközei
- A célcsoportok munkaerő-piaci alkalmazkodóképességük támogatása eszközei
- A célcsoportok igényeihez illeszkedő elhelyezkedés segítésének eszközei

- a mobilitást elősegítő eszközök
- helyben tartás kihívásait kezelő eszközök (fiataloknál)

A paktum projekt tevékenységei, illetve az általuk biztosított eszközök a munkaképesség fenntartását szolgálják foglakoztatás-egészségügyi. alkalmassági, mobilitási, kompetenciafejlesztési, munkaerőpiaci alkalmazkodást biztosító eszközeivel. A helyi népességmegtartást és életminőség javítást a foglalkoztatásba emeléssel járó egyéni jövedelemszerzési lehetőség javulása, *az egyéni igényeknek megfelelő* rendszeres munkavégzés lehetőségének személyiségformáló és szocializációs hatása is biztosítja. A vármegye aktív letelepedési célterület, az ide érkezők általában határozott foglalkoztatási céllal jelennek meg a vármegyében, aktív álláskeresői megjelenésük esetleges.

2.5 Primer kutatás eredményei

A stratégia felülvizsgálatához kapcsolódóan személyes interjús adatfelvételre került sor a munkaerőtartalékot képező hátrányos helyzetű csoportok és a velük foglalkozó szakemberek körében, mindösszesen 12 interjú készült, ebből 10 a célcsoport, 2 pedig szociális szakemberek részvételével. A módszer előnye, hogy a rejtőzködő célcsoport motivációiról, munkaerőpiacra való visszatérésük akadályairól első kézből szerezhető információ, a célcsoport a segítő szervezeteken keresztül elérhető. Hátránya a kvalitatív módszertan, mellyel a célcsoport számosságára vonatkozó információkat nem lehet leszűrni, kizárólag a motivációkra, a meglévő hátrányokra vonatkozóan vonhatóak le következtetések.
Az interjúkból kapott válaszok, valamint az intézményvezetőkkel folytatott beszélgetések nagyon hasonló tendenciákat mutatnak. A célcsoportra egyik legfőbb jellemző, akut jelenség az adósságcsapda, ami miatt sokan vagy minimálbérre vannak bejelentve a munkáltató vállalkozóknál, vagy 4 órás időtartamra, hogy a fizetésükből kevesebbet vonjon a végrehajtó. A szakértők, terepen dolgozók tapasztalata az, hogy nagyon sokan dolgoznak Ausztriában és más nyugati országokban, főleg Németországban és Hollandiában, de sokan maradtak Angliában is, ők azok, akik megtalálták a számításukat és nem, vagy nem valószínű, hogy visszatérnek.
A 20-30 éves korosztály által adott válaszokból kirajzolódik, hogy általában nem bírják a kötöttséget, a szabályokat, a gyári munkát, ennek eredménye pedig az, hogy ha elhelyezkednek is, viszonylag gyorsan lemorzsolódnak, a kimaradásokat pedig a munkáltatók nem tolerálják. Sok esetben a szüleikre szorulnak, többször tapasztalható az újbóli visszaköltözés a szülői házhoz.
A korosztályra erősen jellemző a magas játékszenvedély, ami a megélhetésüket gátolja, sok esetben tönkreteszi, valamint az illegális tevékenységek gyakorlása is sokkal magasabb, mint régen. Ez az egyik oka annak, hogy nem jelentkeznek a közmunka programba, mert fekete kereskedelmet folytatnak, melyből megélnek, így nincs szükségük bejelentett munkahelyre. Érezhetően más az értékrend és a munkához való hozzáállás, mint a jelenlegi 40-60 éves korosztályban volt ennyi idősen.
Azok, akik részt vesznek a közmunka programban, jellemzően nem gondolnak arra, hogy más munkahelyet keressenek, mert a programnak köszönhetően helyben tudnak dolgozni, úgy

gondolják az ilyen típusú foglalkoztatás sokkal rugalmasabb, mint a gyári munka, illetve a kollégák is segítőkészebbek, biztonságosabb a közeg.
A megkérdezettek nagyobb hányadának nincs tapasztalata a Kormányhivatal által biztosított képzésekről, sokan nem engedhetik meg maguknak, mert a tanfolyamok idejére ez bevételkiesést jelentene a családnak.
Fontos jellegzetesség a vármegyében a lakhatás és munka összekapcsolódása. A munkaközvetítő cégek a munkahellyel együtt a lakást is biztosítják. Az albérletárak éppen ezért nagyon magasak, mert az ilyen cégek és munkahelyek a munkaerő miatt bérlik az üres ingatlanokat és ott laknak munkavállalóik. Nagyon sokan érkeznek dolgozni a határon túlról, az elmúlt egy évben jellemzően leginkább Ukrajnából, ami szintén nehezíti a helyben élők elhelyezkedését.
Az életkörülményeken, motiváción és a munkához való hozzáálláson kívül a hátrányos helyzetűek számára a mobilitás is nehézséget jelent. Sokan azért nem helyezkednek el jobb állásban, mert ahhoz utazni kell, amit már nem tudnak vállalni, vagy azért, mert kisgyerek van a háztartásban, vagy pedig azért mert a tömegközlekedési feltételek nem adottak. Sokan inkább a helyben boldogulást, a feketézést, az idénymunkákat választják, mint a biztos állást, mert nem vállalják az ingázást.
Összességében elmondható, hogy a hátrányos helyzetűek, a megyében élő munkaerőtartalék munkaerőpiacra történő visszavezetésének általánosságban az alábbi gátjai fedezhetők fel:

1. A munkaszocializáció hiánya nehezíti az elhelyezkedést, a munkahely megtartását.
2. Az egészségi állapot, a családi állapot, a szociális körülmények, a meglévő függőségek nem teszik lehetővé, hogy tartósan elhelyezkedjenek, megkapaszkodjanak a munkaerőpiacon.
3. A tömegközlekedési feltételek, vagy a szociális állapot nem teszik lehetővé a célcsoport számára a mobilitást, a mindennapi ingázást. A hátrányos térségből való elköltözést pedig az anyagi lehetőségek gátolják.

A közmunka program egyrészt biztonságot nyújt, helyben tartja a célcsoportot, ami a kistelepülések elnéptelenedését csökkenti, ugyanakkor meg is akadályozza abban őket, hogy tartósan visszatérjenek az elsődleges munkaerőpiacra.

2.6 Következtetések (helyzetértékelés, SWOT)

Az alábbi SWOT elemzés segítségével összegezzük a stratégia megvalósítását segítő és gátló, külső és belső tényezőket, hatásokat, adottságokat.
A SWOT-elemzés a stratégiaalkotás folyamatának egyik lépése. Fő elemei:
• Erősségek: olyan belső tényezők, amik jól működnek és lehet rá befolyásunk, hogy még jobban működjenek.
• Gyengeségek: olyan belső tényezők, amik nem jól működnek, de lehet rá befolyásunk, hogy jobbak legyenek.
• Lehetőségek: olyan külső tényezők, amelyeket nem tudunk befolyásolni, de kedvezőek, és rájuk építve kihasználhatjuk az erősségeinket.
• Veszélyek: olyan külső tényezők, korlátok, negatív tényezők, amelyeket nem tudunk befolyásolni, és csökkentik a siker esélyeit, kockázatot is jelentenek.

Erősségek	Gyengeségek
• Erős gazdasági bázis, tőkeerős multi környezet • Feldolgozóipari dominanciája a vállalkozások és foglalkoztatottak számában Növekvő népesség – országos szinten egyedülálló módon • Bevándorlási célterület • Vidéki térségek népességmegtartó ereje növekszik, az odaköltözők helybenmaradási hajlandósága nő • Közlekedési infrastruktúra magas színvonala, gazdasági-foglalkoztatási központok gyors elérhetősége • Magas foglalkoztatottság, alacsony munkanélküliségi ráta • A közfoglalkoztatottak visszatérési lehetősége az elsődleges munkaerőpiacra javul • Megváltozott munkaképességűek növekvő foglalkoztatása • Kiegyenlítetten növekvő bérek • Magas az életszínvonal, szolgáltatási kör Fokozódik a mobilizálható munkaerő bevonása.	• Hosszú időszakon át (180 napon, egy éven túl) állást keresők magas száma Foglalkoztatási központokba koncentrálódó álláskeresők • Strukturális munkanélküliség • Bejelentett üres álláshelyek magas száma • A szakképzés csak részben felel meg az ágazati és ipari igényeknek (ld. hiányszakmák). • A munkaerőpiac szereplői közti kapcsolatok nem eléggé szorosak, a több szektoros helyi és megyei szintű együttműködés nem kielégítő. • Az információáramlás nem elégséges, gyakoriak a kommunikációs problémák. • A szakember-hiány a gazdasági növekedés gátja. • Szerények az ösztönzés, támogatás formái (lakhatás, munkakörülmények stb.).
Lehetőségek	**Veszélyek**
• Vidéki és agglomerációs térségek népszerűbbé válása, népességének növekvő üteme • Területi különbségek mérséklődése • Több támogatás lesz a hátrányos helyzetű csoportok számára személyre szabott szolgáltatások nyújtására. • Növekszik az igény a pályaorientációra, a pályatanácsadási rendszer személyre szabott módszereinek alkalmazására az életpálya szinte teljes szakaszában (az oktatási rendszert is beleértve). • Több forrás jut a kompetenciafejlesztésre és az egész életen át tartó tanulás ösztönzésére. • Szemléletváltás: foglalkoztatási célú helyi együttműködések gyakorlatának elterjedése; erősödő, bővülő klaszterek és térségi gazdasági együttműködések • Rendelkezésre álló képzési kapacitás • Erősödő törekvés korszerű foglalkoztatási és képzési formák fejlesztésére és bevezetésére	• Egyes kisvárosok csökkenő mértékű lakossága • A nők foglalkoztatási mutatói kedvezőtlenebbek • Hiányszakmák folyamatos bővülése • Erős a munkaerő-elvándorlás, a megye tranzit jellegűvé válik. • Növekszik a külföldi munkaerőpiacok elszívó hatása (a magas bérszínvonalú uniós országok elszívó hatása bizonyos munkavállalói csoportoknál – hiányszakmák). • A multinacionális vállalatok áttelepülnek olcsóbb munkaerőt biztosító térségekbe. • Potenciális munkalehetőségek beszűkülése a képzettség hiánya és az alacsony mobilitás miatt alacsony képzettségűek tartós kiszorulása a munkaerőpiacról

3. Intézkedések bemutatása

3.1 A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat, mint konzorcium vezető által ellátott tevékenységek

Foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések projektrészéhez kapcsolódóan

2.1.1 A. Önállóan támogatható tevékenységek

a.) szociális gazdaság fejlesztésének támogatása, termék- és szolgáltatásfejlesztés segítése, piacra jutás segítése, a piaci és állami szereplők, valamint a szociális vállalkozások közti partnerségek fejlesztése;

Megalapozottság: A társadalmi problémákra adott foglalkoztatást segítő válaszok között kiemelkedő lehetőség a szociális-nonprofit, önkormányzati, civil vállalkozási tartalmú kezdeményezések működtetése. GYMS megyében a szociális gazdaság típusú szereplők száma, ebből következőleg fejlettsége alacsony. Kevés civil, magán vagy önkormányzat ismerte fel ennek a gazdasági formának a létjogosultságát. A bizonyos értelemben „védett", akár elsődleges munkaerőpiacon is teljesítő tevékenységek erősítése fontos társadalompolitikai célként került azonosításra.

Konkrét cél: A program keretében célként kerül meghatározásra, hogy olyan 10-15 szervezet (civil, önkormányzat, vállalkozás) kerüljön azonosításra, aki alkalmasak lehetnek, ennek a speciális vállalkozási formának a fejlesztésére és konkrét társadalmi vállalkozási program kialakítására, elindítására és megvalósítására, ahol legalább 50-100 fő munkaerőpiaci célcsoport tag kerül foglalkoztatásra.

Tevékenységek:
1. 10-15 gesztor szervezet felkutatása, azonosítása (népszerűsítő rendezvények a megyében (min.4 helyszínen, jó példák bemutatása, tájékoztatás, együttműködések kialakítása)
2. fejlesztési célok meghatározása. A partnerségbe bevont szereplőkkel csoportos és egyéni fejlesztési program megvalósítása. (6-24 hó, szervezetfejlesztés, foglalkoztatásfejlesztés, szolgáltatásfejlesztés, forrásteremtés) Kiemelt cél GINOP+ kompatibilitás kialakítása a korábbi Társadalmi vállalkozások programra történő felkészítés.
3. GINOP+ Társadalmi vállalkozás minősítő rendszeren történő megfelelés (IFKA előminősítő rendszer) biztosítása min. 5 projekt fejlesztése (2-300MFt forrás bevonása megyében)

b.) helyi termék- vagy szolgáltatásfejlesztéshez kapcsolódó tevékenységek

I. *helyi termék, illetve helyi mester, mesterség elektronikus kataszterének kialakítása:* A termékpályák fenntartható működéséhez fel kell tárni a meglévő helyi termelési kapacitásokat (termék portfólió, minőség, humánerőforrás, termelési kapacitás), mind a szociális gazdaságban, mind a helyi termelésben. Az erőforrás kataszter

létrehozása és működtetése a termékpálya koordináció egyik magas prioritású eszköze, amely közvetett módon hozzájárul az alternatív munkahelyteremtéshez, valamint a munkaerő-tartalék mobilizálásához.

II. *jó gyakorlatok – termék, szolgáltatás, értékesítés - feltárása, és disszeminációja:* A termékpályák tervezésének, kialakításának és fejlesztésnek fontos része, már működő megoldások benchmark adatainak ismerete, valamint a kedvező eredményeket elérő jó megoldások működési modelljének megismerése. A modellek feltárása egyarán fontos a nemzeti viszonylatban és az EU más tagállamaiban. A modellek vizsgálatánál figyelembe kell venni az érintett fogyasztói piacok igényeit, valamint a vállalkozási környezetet, elérhető szolgáltatásokat is. A jó gyakorlatok feltárása és bemutatása egyrészt az érintett szereplők számára új piacokat képes mobilizálni, másrészt lehetőséget biztosít a korszerűbb termelési és szolgáltatási irányok fejlesztésére. A tevékenység keretében egyrészt feltárásra kerülnek a különböző, a vármegye szempontjából releváns jó gyakorlatok, melyeket később különböző rendezvényeken, fórumokon, online formában elérhetővé és megismerhetővé teszünk.

III. *termék- és szolgáltatásfejlesztési és továbbfejlesztési stratégia/terv kidolgozása:* A megyei fenntartható termék- és szolgáltatás fejlesztése nem képzelhető el egyszeri támogatásként, csak egy előre meghatározott fejlődési folyamat mentén. A megyei fenntartható termék- és szolgáltatás fejlesztése komplex program keretében lehetséges. A több partner szervezet, vállalkozás együttműködéséhez a konkrét feladatok meghatározása szükséges.
Komplex program terv főbb részei:
− termékpályák azonosítása a piaci igények és a meglévő erőforrások alapján,
- Piacelemzés, fogyasztói igények felmérése, elemzése, konkurencia elemzés.
- Termékpálya szereplők felmérése, erőforrások azonosítása.
- Termékpálya modellek kidolgozása, piacképes termékek azonosítása, értékesítési csatornák, minőségbiztosítás, logisztikai feltételek, cash flow modell összeállítása. o szükséges fejlesztések azonosítása
- finanszírozási modell összeállítása
- termékpálya modell szereplők felkészítése (képzés, tréning), fejlesztés támogatása, humánerőforrás fejlesztése
- a helyi (vállalkozások) szükséges szervezetfejlesztése

IV. *termék előállítók és szolgáltatók alapvető vállalkozói készségét növelő képzések támogatása:* A helyi termékelőállítók és szolgáltatók képességei és szakmai ismeretei alapjában határozzák meg a termékpályák működését. A hatékony termelést biztosító technológiák használata, a fogyasztói igényeihez igazodó termékek előállítása, a termékpálya szereplőkkel való együttműködés, a digitális megoldások használata, alapfeltételei a termékpályát fenntartható működésének. A termelés, a szolgáltatások fenntartható működtetése fejlett technológiák

alkalmazása nélkül nem lehetséges. A készségek fejlesztése kapcsán a termékelőállítóknak és szolgáltatóknak a következő ismeret és képesség fejlesztés szükséges:

- termékpályák működése (fogyasztói igények, elvárt minőség, logisztikai, termékpálya szereplők, termék jellemzők).
- a minőség szerepe, minőségi elvárások, minőségbiztosítás,
- logisztikai működése (termék nyomonkövetés, csomagolás)
- digitális megoldások alkalmazása,
- hatékony termelés, működés feltelei (benchmark alkalmazása),
- korszerű menedzsment,

V. *tudatos térségi és helyi termék fogyasztás és vásárlás ösztönzése (kutatások, felmérések, értékesítési akciók támogatása, ismeretterjesztő fórumok a helyi gazdaság vonatkozásában):* A tudatos helyi termék fogyasztás elsőleges feltétele a helyi termelés, a helyi termék megléte, valamint a termékek elérését biztosító értékesítései rendszer működése. A helyi termék versenyzik a normál értékesítési csatornákon elérhető termékekkel.

A szolgáltatás által koordinált logisztikai erőforrások a termékelőállítók terményeinek és termékeinek elszállítása mellett a települési boltokba biztosíthatja az áruellátást. A termékpálya fejlesztési terv alapján a helyi termék előállításban, értékesítésében, a termékpálya működésében résztvevő szereplők részére fontos a termékpálya működés megismerése. A helyi gazdaság vonatkozásában szükséges bevonni, a stratégia tervezés során összeállított erőforrás kataszterben szereplő termékelőállítókat, szolgáltatókat, civil szereplőket.

c.) befektetés-ösztönzéshez, ágazati gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó tevékenységek

Jelenleg a vármegye térségeiben alapvetően alacsony a szabad munkaerő rendelkezésre állása, de hasonlóan az álláskeresői trendekhez térségenként jelentős eltérés figyelhető meg. Fontos tényező a munkaerő mozgásának, a környező megyék és az ausztriai ingázás foglalkoztatási folyamatainak figyelembevétele, főleg a megye perifériás térségeinek relációjában. A kérdést onnan is megközelíthetjük, hogy önmagában véve milyen új beruházások megalapozottsága biztosított a munkaerő-igényes ágazatokban. A befektetés-ösztönzés alapfeltétele tehát, hogy a térségben fejleszteni kívánó cégek számára fel lehessen mutatni a szükséges munkaerő kínálatot. Ezzel párhuzamos feladat a meghatározott térségekben, járásokban iparterületek, üzemcsarnokok stb. TOP Plusz projekt keretében létesítendő új potenciális használói körének felmérése, kiemelt tekintettel azokra az ágazatokra, ahol esély kínálkozik megfelelő végzettséggel és kompetenciával rendelkező munkaerő bevonására.
A tevékenységekhez kapcsolódó módszerek, eszközök:

- piackutatás és befektetői lehetőségek humán erőforrás alapú feltérképezése
- térségi befektetés-ösztönzési stratégia kialakítása, befektetői ajánlatok, csomagok készítése
- célirányos kommunikáció, befektetési marketing megvalósítása

c1) piackutatás és befektetői lehetőségek humán erőforrás alapú feltérképezése:

A megvalósítandó tevékenység egy ***ingázói preferencia-kutatás*** elvégzése és annak kiértékelése a távolabbi (30 km-en túli) foglalkoztatási centrumokban dolgozó, naponta/hetente eljáró munkavállalók körében, kiemelt tekintettel az Ausztriában dolgozókra. A kiértékelés eredményének függvényében egy **befektetői lehetőség-analízis** készítése.

A **kutatás elsődleges célja** annak vizsgálata, hogy a távolra ingázók milyen feltételek mellett vállalnának helyben munkát, milyen tényezők segíthetik elő, hogy ingázói státuszukon változtatva, a helyben létesülő munkahelyeket válasszák. Cél továbbá, hogy amennyiben a kutatás alanya igénybe kívánja venni a foglalkoztatási paktum szolgáltatásait (pl. elhelyezkedéssel kapcsolatos információk nyújtása, állásközvetítés, tanácsadás, stb.), úgy erre a felmérést követően is lehetősége legyen.

A kutatás formája: Nem reprezentatív felmérés keretében történő kérdőíves lekérdezés, személyesen, telefonon, vagy online módon.

Kutatás tartalmi elemei: Minimálisan elvárt tartalom a kutatásba bevont személyek végzettségének, munkatapasztalatának, jelenlegi munkahelyével összefüggő juttatásainak, stb. vizsgálata, továbbá a munkavállaló munkahely-váltással kapcsolatos preferenciáira vonatkozó kérdések, kiemelten a lakóhelyhez közeli elhelyezkedéshez kapcsolt kiegészítő feltételek vizsgálata.

c2) térségi befektetés-ösztönzési stratégia kialakítása, befektetői ajánlatok, csomagok készítése

A tevékenység részeként szükséges egy **átfogó elemzés** a befektetői szempontból releváns infrastrukturális, beszállítói, munkaerő-piaci beruházásokhoz kapcsolódó forrás-teremtési, adózási, stb. lehetőségekről. Erre alapozva feladat a vármegye területén a lehetséges befektetői ajánlatok feltérképezése, egyeztetve a paktum partnerségében közreműködő foglalkoztatókkal és nagyobb önkormányzatokkal.

A stratégiai munkarész rövid- és középtávra vonatkozóan tartalmazza a helyi gazdaságfejlesztés célrendszerébe ágyazottan a szükséges intézkedéseket. A stratégiának része minimum ... befektetési csomag kidolgozása, amelyek alapját képezik a szerződés keretében megvalósítandó befektetési marketing tevékenységeknek.

c3) célirányos kommunikáció, befektetési marketing megvalósítása

Az elkészült ajánlati csomagokra építve egy átfogó és hatékony marketing-kommunikációs folyamat végrehajtása, a lehetséges befektetők irányában. Ennek keretében az alábbi marketing eszközök elkészítése szükséges:

1. **Kiadvány** a befektetői ajánlatokról, amely bemutatja a térségben megvalósított befektetői célú önkormányzati fejlesztéseket (pl. vasvári iparterület fejlesztés), tartalmazva a befektetők számára kialakított szolgáltatások ismertetését.
2. **Promóciós kisfilm**, amely elsősorban online marketing akciók keretében népszerűsíti a befektetési lehetőségeket (3-5 perces kisfilm)
3. **Online marketing**: A befektetési lehetőségek népszerűsítése az online médiában, minimum 10 vármegyei, országos, vagy nemzetközi felületen történő megjelenéssel.

d.) projekt megvalósításához szükséges szakmai, módszertani és informatikai fejlesztések

e.) foglalkoztatást elősegítő tevékenységek

Ezen tevékenységet egy olyan – szakmai referenciákkal rendelkező – szervezet közreműködésével kívánjuk megvalósítani, amelyik valós tapasztalattal és terepismerettel

rendelkezik a FET célcsoportja vonatkozásában. A szervezet kiválasztása a vonatkozó közbeszerzési szabályok mentén kerül kiválasztásra: Tervezett FET tevékenységek:

- Inaktívak felkutatását segítő felmérés, potenciális célterületek kijelölése a fentebb említett három (Kapuvári, Soproni, Csornai) járásban. Ennek célja a bevonható inaktívak számának megbecsülése.
- Inaktívak felkutatása, és programokba vonása, egyrészt tájékoztató a rendelkezésre álló lehetőségekről, másrészt egyéni fejlesztési terv és munkerőpiaci reintegrációs terv készítése, melynek segítségével az integráció egy előre tervezhető, és áttekinthető folyamatként valósul meg.
- A bevonásra kerülő célcsoporttagok számára elhelyezkedésüket támogató egészségügyi és szociális szolgáltatások biztosítása az EFT-k alapján. Ehhez kapcsolódóan szolgáltatási terv és reintegrációs ütemezés készítése és végrehajtása. A folyamat teljes lebonyolításához mentorok biztosítása, akik egyrészt segítik, másrészt nyomon követik a reintegrációs folyamatot, valamint kritikus pillanatokban közbeavatkoznak, amennyiben szükséges.
- Az elhelyezkedettek nyomon követése, utógondozása, munkahelyi beilleszkedésük segítése.

2.1.1.1. A) Kötelezően megvalósítandó önállóan támogatható tevékenységek:

A foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések projektrészhez kapcsolódóan:

a) foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködés létrehozása (az adott területi szinten jelenlévő, foglalkoztatás, terület- és gazdaságfejlesztés területén releváns szereplők megkeresése és bevonása (tagok kiválasztási módszertanának bemutatása), tagok közötti együttműködési megállapodás aláírása);

b) foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködés megvalósítása és fenntartása során, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködés (partnerség), irányító csoport (partnerséget reprezentáló szűkebb testület), menedzsment szervezet és paktumiroda működtetése, törekvés a megyében már működő helyi paktumirodákkal együttműködésre, ügyrend, munkaterv, reális költségvetés aktualizálása/kidolgozása, az ehhez szükséges szakmai kompetenciák, humánerőforrás biztosítása;

c) TOP és TOP Plusz keretében támogatott foglalkoztatási partnerség működési tapasztalatainak összegyűjtése, illetve megosztása;

d) a vármegyére vonatkozó, részletes – valamennyi releváns gazdasági ágazatra és szezonális munkaerő-keresletre kitérő – foglalkoztatási helyzetelemzés kidolgozása, melynek része - indikátorokkal, kutatásokkal, elemzésekkel, és/vagy szakértői véleményekkel alátámasztott - közös helyzetfeltárás, problémaelemzés a térség munkaerő-piacának jellemzőiről, a foglalkoztatás nehézségeiről, a kritikus pontokról és a beavatkozási elképzelésekről;

e) vármegyére vonatkozó, az együttműködésben résztvevők bevonásával és általuk konszenzusos módszerrel elfogadott, a helyzetfeltárásból logikusan következő, térségi gazdaságfejlesztési célokhoz szorosan kötődő, foglalkoztatást és munkanélküliség elleni küzdelmet fókuszba állító, az állami foglalkoztatási szerv munkaügyi politikájával összhangban álló lokális és átfogó programjaival szinergiában álló, részletes foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési stratégia, akcióterv, munkaprogram kidolgozása (beleértve kutatásokat, felméréseket, adatbázisokat, ágazati gazdasági és foglalkoztatási 17 trendeket figyelő elemző és előrejelző rendszer felépítését, negyedéves vagy féléves megyei gazdasági és foglalkoztatási gyorsjelentések készítését és azok elérhetővé tételét);

f) munkaerőpiaci, vállalkozásfejlesztési és munkaerőigény felmérések elvégzése;

g) TOP Plusz keretében támogatott foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési és szociális célú (szociálisvárosrehabilitáció) projektek közötti összhang és együttműködés biztosítása a felhívás keretében támogatott megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések projekttel;

h) figyelemfelkeltés a minél szélesebb körű partnerség megteremtésére és a projekt tudatosítására az együttműködésben érintett partnerek, valamint a szélesebb nyilvánosság körében;

i) a mindenkori foglalkoztatási célú kormányzati intézkedések megvalósulásának segítése, hatékonyabb programmegvalósulások támogatása, a támogatások munkaerőpiaci hatásának erősítése

3.2 A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal tevékenységei

Munkaerőpiaci programok, a célcsoport képzéséhez, foglalkoztatásához, foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásához kapcsolódóan:

2.1.1 B. Önállóan támogatható tevékenységek

a) A célcsoportot érintően az alábbi tevékenységek támogathatók a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokról és támogatásokról szóló 100/2021. (II. 27.) Korm. rendelet és a szakpolitikai felelős által kiadott módszertani útmutató szerinti mértékben és időtartamban

I. Munkaerőpiaci alkalmazkodás támogatása:

- munkaerőpiaci programban meghatározottak szerint az állami foglalkoztatási szerv támogatást nyújthat annak a foglalkoztatónak, aki foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt létesít az álláskeresővel, olyan munkakör tekintetében, mely az álláskereső képzését igényli, és a foglalkoztatásra irányuló jogviszony keretében az álláskereső részt vesz a jogszabályban meghatározott képzésben (a továbbiakban: képzés),

- a munkaerőpiaci programban meghatározottak szerint az állami foglalkoztatási szerv legalább a kötelező legkisebb munkabér 70%-ának megfelelő összegű havi támogatást nyújthat álláskeresést ösztönző juttatásként annak az álláskeresőnek, aki a munkaerőpiacon történő elhelyezkedése érdekében jogszabályban meghatározott képzésen vesz részt.

II. Bértámogatás:

- a hátrányos helyzetű célcsoport számára különböző, a piaci igényekhez igazított konstrukció keretében bértámogatás nyújtása

III. Foglalkoztatást elősegítő szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos támogatások:

- foglalkoztatást elősegítő szolgáltatások biztosítása; ii. foglalkoztatást elősegítő szolgáltatások ideje alatt álláskeresést ösztönző juttatásként nyújtott pénzbeli juttatás

IV. Mobilitási támogatás (lakhatási és utazási támogatás)

- Vállalkozóvá válást elősegítő támogatás (legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér 100%-ának megfelelő mértékű támogatás és legfeljebb a kötelező legkisebb munkabér tizenötszörösének megfelelő mértékben egyszeri visszatérítendő vagy vissza nem térítendő tőketámogatás);

V. Vállalkozóvá válást elősegítő támogatás (legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér 100%-ának megfelelő mértékű támogatás és legfeljebb a kötelező legkisebb munkabér tizenötszörösének megfelelő mértékben egyszeri visszatérítendő vagy vissza nem térítendő tőketámogatás);

VI. Foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás; A foglalkoztatást elősegítő bértámogatások során a támogatás mértéke a munkáltatónál ténylegesen felmerülő munkabér alapján kerül meghatározásra.

b) Célcsoport közvetlen támogatásához kapcsolódó megvalósítói tevékenységek vonatkozásában

A kormányhivatalok foglalkoztatási és munkaerőpiaci feladatokat ellátó szervezeti egységeinél, valamint a kormányhivatalok járási hivatalának foglalkoztatási és munkaerőpiaci feladatokat ellátó szervezeti egységeinél a projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos tevékenységek és szolgáltatások elérhetővé tétele:

- inaktívak, potenciális résztvevők felkutatása;
- ügyfelek programba vonása;
- tájékoztatás, információnyújtás a célcsoport részére és a külső partnerek felé;
- egyéni cselekvési tervek készítése;
- állásfeltárás és munkaközvetítés, foglalkoztatást elősegítő szolgáltatások és támogatások nyújtása;
- regionális és helyi szereplőkkel való együttműködés, egyeztetés;
- megvalósítás folyamatába épített szakmai értékelés, konzultáció, esetmegbeszélés;
- a célcsoportnak biztosított támogatási eszközök megfelelő felhasználásának projekten belüli helyszíni ellenőrzése legalább a célcsoport 5%-ára kiterjedően.

A projekt kormányhivatalokban alkalmazott szakmai megvalósítóit kormánytisztviselői jogviszony keretében kell alkalmazni.

c) Projekt megvalósításához szükséges szakmai, módszertani és informatikai fejlesztések

A program nyomonkövetéséhez szükséges adatbázis létrehozása, fejlesztése az állami foglalkoztatási szerv tevékenységeit támogató foglalkoztatási szakmai rendszerekhez és adatbázisokhoz kapcsolódóan.

2.1.1.1 B Kötelezően megvalósítandó önállóan támogatható tevékenységek
Munkaerőpiaci programok, a célcsoport képzéséhez, foglalkoztatásához, foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásához kapcsolódó projektrészhez kapcsolódóan:

a) A célcsoportot érintően az alábbi tevékenységek támogathatók a támogatást igénylő szakmai szabályozása szerinti mértékben és időtartamban

- Munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő támogatás;
- Foglalkoztatást elősegítő bértámogatások;
- Foglalkoztatást elősegítő szolgáltatások nyújtása, foglalkoztatást elősegítő szolgáltatások és támogatások igénybevételével kapcsolatos támogatások;
- Mobilitási támogatások;
- Vállalkozóvá válást elősegítő támogatás;
- Foglalkozás-egészségügyi és képzési alkalmassági vizsgálatok költségeink megtérítése;

b) Célcsoport közvetlen támogatásához, valamint részükre nyújtott foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokhoz kapcsolódó megvalósítói tevékenységek (kizárólag a projektet megvalósító kedvezményezett kormányhivatalok) vonatkozásában a kormányhivatalok foglalkoztatási és munkaerőpiaci feladatokat ellátó szervezeti egységeinél, valamint a kormányhivatalok járási hivatalának foglalkoztatási és munkaerőpiaci feladatokat ellátó szervezeti egységeinél a projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos tevékenységek és szolgáltatások elérhetővé tétele.

c) Projekt megvalósításához szükséges szakmai, módszertani és informatikai fejlesztések

4. Támogatási kérelem megvalósításának szervezeti kerete

4.1 Konzorcium bemutatása

Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat

Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. §-a alapján fő feladatként területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el. A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvényt módosító 2011. évi CXCVIII. törvény rendelkezései a megyei önkormányzat területfejlesztéssel összefüggő feladatait határozza meg.

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat felelős vezetője: Németh Zoltán, a közgyűlés elnöke. A Vármegyei Önkormányzat kiemelt feladata a megyei területfejlesztési koncepció, megyei program, valamint a megyei ITP elkészítése és végrehajtása. Ezzel összefüggésben mind a vármegyei önkormányzat, mind a paktum célja a vármegye valamennyi gazdasági ágazatát érintő, a megyei területfejlesztési programra és ITP-re épülő képzési és foglalkoztatási program megvalósítása, amely hozzájárul a gazdaság fejlődéséhez, diverzifikációjához, a munkához jutás feltételeinek javításához, a területi különbségek mérsékléséhez, a hátrányos helyzetű csoportok képzésével, foglalkoztatásával a társadalmi kohézió erősítéséhez, a helyi erőforrások fenntartható használatához kapcsolódó foglalkoztatáshoz. Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata a jogszabályokban meghatározott feladatokat a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzati Hivatal útján, összesen 23 fő köztisztviselővel, illetve munkavállalóval végzi.

A Hivatalon belül a Területfejlesztési és Területrendezési Iroda látja el közvetlenül a területfejlesztéssel és a területrendezéssel összefüggő feladatokat. A szakmailag felelős szervezeti egységhez tartozik a paktumiroda. A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat és Hivatala, valamint a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Foglalkoztatási Paktum Paktumirodája a 9021 Győr, Városház tér 3. szám alatti épületben működik. Mind az Önkormányzat, mind a Hivatal, mind a Paktumiroda részére az infrastrukturális, technikai feltételek ugyan biztosítottak a munkavégzéshez, azonban a rohammértékű technikai fejlődésnek köszönhetően a technikai feltételek korszerűsítésre szorulnak. A paktumiroda 3 fővel működik, 1 fő paktumiroda vezető, (közgazdasági végzettségű, Emberi erőforrás szakirányú)2 fő felsőfokú végzettségű asszisztens.
A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzati Hivatal felelős vezetője: Dr. Malomsoki István jegyző. A projekt keretében a Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat a konzorciumi partnerével a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatallal a megyei foglalkoztatás bővítésére, ezen keresztül a gazdaság fejlesztésére paktum működtetését és komplex foglalkoztatási program megvalósítását határozták el. A konzorcium vezetője a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat, feladata döntően a foglalkoztatási paktum működtetéséhez és fenntartásához, továbbá a szakmai megvalósításhoz kapcsolódik. A projektbe kötelezően konzorciumi partnerként bevonandó Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal biztosítja a célcsoportot érintő támogatásokat és szolgáltatásokat. A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat hivatali szervezete szakmailag segíti a megyei fejlesztési stratégiákkal, célokkal való összhang megteremtését, ellátja a projektmenedzsmenti feladatokat 1 fő projektmenedzserrel és 1 fő pénzügyi vezetővel.

Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal
A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal a közigazgatás 2010-es újjászervezésének eredményeként 2011. január 1-jén kezdte meg működését, mint a kormány általános hatáskörű területi 9 államigazgatási szerve. A kormányhivatal, illetve a kormányhivatalok részeként működő szakigazgatási szervek jogszabály alapján bármilyen államigazgatási ügyben eljárhatnak. A kormányhivatal a jogszabályoknak és a kormány döntéseinek megfelelően összehangolja és elősegíti a kormányzati feladatok területi szintű végrehajtását.

Államigazgatási hatósági jogkört gyakorol, melynek keretében a különböző ügyekben (pl. építésügy, gyámügy, adóügyek) első- vagy másodfokon jár el. Ellátja a helyi önkormányzatok és kisebbségi önkormányzatok törvényességi ellenőrzését, ellenőrzi a területi illetékességgel államigazgatási jogkörben eljáró, illetve az ilyen feladatokat ellátó szerveket. A Kormányhivatal egyik kiemelt feladata a Kormány gazdaságpolitikai célkitűzéseivel összhangban álló foglalkoztatási programok megvalósítása, ezzel az álláskeresők számának csökkentése, a foglalkoztatottak számának növelése.

Ezen célok elérése érdekében feladatai:
• munkahelyek feltárása, a munkaerőigények gyors, szakszerű kielégítése, ezzel a pénzbeli ellátásban részesülők, vagy arra nem jogosultak minél nagyobb hányadának munkajövedelemhez történő juttatása;
• a munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű álláskeresők számára indított közfoglalkoztatási programok hatékony megvalósítása, társadalmi elismertetése;
• az uniós források hatékony felhasználásával a hátrányos, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű munkavállalók elhelyezkedésének, társadalmi beilleszkedésének elősegítése.

Fentiek mellett és részben azt kiegészítve, a munkaerő-mobilitás gördülékenysége és a külföldön munkát vállalni szándékozó magyar állampolgárok minél szélesebb körű informáltsága érdekében a Kormányhivatal nagy hangsúlyt helyez a határon átnyúló munkaügyi szervezetekkel, munkaerő-piaci szereplőkkel való partnerségi együttműködésekre is. A Kormányhivatal fenti céljainak megvalósítására a Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya a járási hivatalok foglalkoztatási osztályaival együttműködésben törekszik. A Kormányhivatal kapcsolatrendszerét meghatározza a közigazgatásban elfoglalt helye. Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal felelős vezetője: Széles Sándor kormánymegbízott. A szakmai feladat ellátását a Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztály Aktíveszköz-kezelő Osztálya végzi. Felelős osztályvezetője: Kövecses Tímea osztályvezető

Monitoring rendszer

A stratégiában foglalt célok eléréséhez kiemelten fontos, hogy a vállalt tevékenységek megfelelő színvonalon, a tervezett ütemezésnek megfelelően valósuljanak meg. Ez biztosítja a projekt sikerességét, a célok maradéktalan elérését.

A fenti célok elérése, a projektek zökkenőmentes lebonyolítása érdekében szükséges, hogy a projektmenedzsment szervezet a paktumirodával együttműködésben folyamatosan értékelje a folyamatokat, elemezze a lezárt tevékenységeket, hogy a határidőre történő teljesítés megvalósítható legyen. Ellenkező esetben szükséges, hogy megtegye a szükséges lépéseket, módosítsa a projektek ütemezését, esetleg költségtervét, a források allokációját. Ez a tevékenység lényegében a projektek monitoring eljárása, a minőségbiztosítás és a folyamatos ellenőrzés rendszere, amelyet a projektek teljes ideje alatt működtetni kell.

A menedzsment és a paktumiroda feladata a részletes monitoring rendszer kidolgozása és működtetése, az ehhez szükséges elemzések és vizsgálatok lefolytatása. A menedzsment beszámolási kötelezettséggel tartozik a pályázó konzorcium tagjai felé, és köteles tájékoztatni őket a projektek előrehaladásáról. A menedzsment feladata a projekt-kontrolling, azaz a projekt

tevékenységek határidőre való teljesítésének, az erőforrások és a költségek optimális felhasználásának és az elvárt eredmények megvalósulásának figyelemmel követése. A részletes elemzések eredménye a döntés előkészítő dokumentumok létrehozása.

A monitoring során a felelősök meghatározott időszakonként értékelik a projekteket, az egyes folyamatokat, és az eredmények fényében elvégzik a szükséges beavatkozásokat.

A stratégiában foglaltak felülvizsgálatát legalább évente szükséges elvégezni, és az eredmények fényében a korrekciókat szükséges megtenni.

A szakpolitikáért felelős számára egyrészt az adatszolgáltatás a Felhívás alapján negyedévente, a projekt felülvizsgálatról szóló jelentés pedig éves szinten átadásra kerül. Ezen túlmenően a foglalkoztatási stratégia folyamatos monitorozása és felülvizsgálata is a szakpolitikáért felelős számára elküldésre kerül.

A szakmai adatszolgáltatáshoz kapcsolódóan vizsgálandó adatok:

- Résztvevők, akik a program elhagyásának időpontjában munkát keresnek
- Program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők
- A program elhagyása utáni hat hónappal foglalkoztatásban levő résztvevők, beleértve az önfoglalkoztatást
- Munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő támogatásban részesülők száma
- Foglalkoztatást elősegítő bértámogatásban részesülők száma
- Foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokban részesülők száma
- Mobilitási támogatásban részesülők száma
- Vállalkozóvá válást elősegítő támogatásban részesülők száma
- Foglalkoztatást elősegítő tevékenységekben részesülők száma

A Felhívás 2.3. pontban előírt *Szakmai adatszolgáltatás* keretében vizsgálandó adatok:

- Foglalkoztatást elősegítő tevékenységek száma és fajtái
- Foglalkoztatást elősegítő tevékenységekben résztvevők száma (összesen a tevékenységek fajtái szerint)
- Az együttműködésbe vont partnerek száma
- Az együttműködés által megkeresett partnerek száma
- Az együttműködést felkereső partnerek száma
- Az együttműködés eredményeként támogatásban részesülő vállalkozások, vállalatok száma
- Projekt keretében résztvevő szakmai megvalósítók száma
- Résztvevők, akik a program elhagyásának időpontjában munkát keresnek
- Program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők
- A program elhagyása utáni hat hónappal foglalkoztatásban levő résztvevők, beleértve az önfoglalkoztatást
- Munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő támogatásban részesülők száma

- Foglalkoztatást elősegítő bértámogatásban részesülők száma
- Foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokban részesülők száma
- Mobilitási támogatásban részesülők száma
- Vállalkozóvá válást elősegítő támogatásban részesülők száma

Munkakör	Képzettség	Szervezetnél eltöltött idő (év)	Foglalkoztatási jogviszony	Munkaórák száma/hét
projektmenedzser	közgazdasági	10	munkaviszony	10
projekt koordinátor	felsőfokú	6	munkaviszony	10
paktumiroda vezető	felsőfokú	4	munkaviszony	40
paktumiroda munkatárs	felsőfokú	2	munkaviszony	40
paktumiroda munkatárs	felsőfokú	1	munkaviszony	40

4.2 Projektmenedzsment bemutatása

A projektmenedzsmenti feladatokat 1 fő projektmendzser és fő pénzügyi vezető látja el. Mind a projektmenedzsernek, mind a pénzügyi vezetőnek felsőfokú végzettsége és több éves szakmai gyakorlata van.

A projektben a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzati Hivatal, mint konzorciumi partner saját teljesítésben látja el a projekttel kapcsolatos feladatokat, amely megfelel a hatályos előírásoknak. A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzati Hivatal, mint szervezet vállalta a projektmenedzseri és pénzügyi vezetői feladatok biztosítását. A szakmai önéletrajzok csatolásra kerültek. Az említett feladatkörök a következő feladatok elvégzését foglalják magukban:

- Támogatási Szerződés megkötésével kapcsolatos adminisztrációs feladatok ellátása
- Likvidterv készítése
- Előleg igény benyújtása

- Folyamatos kapcsolattartás, a projekt előrehaladásának ellenőrzése, tanácsadás
- Mérföldkövekhez kapcsolódó Szakmai Beszámolók elkészítése, dokumentumok begyűjtése és benyújtása (1-2. Mérföldkő)
- Hiánypótlások és Tisztázó kérdések teljesítése az EPTK rendszerben
- Időközi és végelszámolások elkészítése az EPTK rendszerben. Számlák és kapcsolódó dokumentumok kedvezményezettől történő begyűjtése, kompletizálást követő benyújtása.
- Szükség szerint a Támogatási Szerződés módosításának lebonyolítása
- Zárás elkészítése
- Időközi és záró ellenőrzéseken történő részvétel, dokumentáció összeállításánál történő segédkezés, koordinációs feladatok ellátása
- Egyéb szaktanácsadás

Szakmai tapasztalat

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzati Hivatal egyik legfőbb feladata a nyertes TOP projektek projektmenedzsmenti feladatainak ellátása azon települési önkormányzatok részére, akik erre konzorciumi formában felkérték a Vármegyei önkormányzati hivatalt. Eddig mintegy 230 projekt projektmenedzsmenti feladatait láttuk/látjuk el.

Számos Magyar Falu Program pályázatainak menedzselését is elvégeztük az utóbbi két évben.

Saját projektjeink:

- TOP-5.1.1-15-GM1-2016-00001 – paktum-projekt
- TOP-3.2.1-16-GM2-2020-00002 – a megyeháza épületének és Győr, Töltésszer utca 20. szám alatti épület energiakorszerűsítési pályázat megvalósításán dolgozunk;
- KEHOP-1.2.0-15-2016-00004: klímastratégia, a projekt lezárult, a fenntartási időszakban vagyunk;
- EFOP-1.6.3-17-2017-00017 – felzárkóztatási projekt lezárult
- Interreg V/A AT-HU Borderhistories – a megvalósítás folyamatában vagyunk;
- Bethlen Alap – az évente kiírásra kerülő felhívásokra pályáztunk, amelyek sikeresen megvalósításra kerültek.

Projektben tervezett feladat	Képzettség	Szakmai tapasztalat a projektben ellátandó feladat vonatkozásában (év)	Foglalkoztatási jogviszony	Munkaórák száma/hét	Tervezett bruttó bér (Ft/hó)
projekt-menedzser (Funtek Milán)	közgazdász	projektmenedzser - (TOP-4.1.1-15-GM1-2016-00017, TOP-4.1.1-15-GM1-2016-00033, TOP-1.4.1-19-GM1-2019-00015, TOP-1.4.1-19-GM1-2019-00016, TOP-2.1.3-16-GM1-2019-00017)	munkaviszony	10	saját teljesítés
Pénzügyi vezető (Ramm Helga)	közgazdász	TOP-1.1.1.-15-GM1-2016-00005 – projektmenedzser OP-1.1.1.-15-GM1-2016-00008 - projektmenedzser	munkaviszony	10	saját teljesítés

4.3 Partnerség bemutatása

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Foglalkoztatási Paktum formailag az együttműködési megállapodás aláírásával jött létre. A foglalkoztatási partnerség tagjai pénzügyi, szakmai és egyéb (pl. tárgyi) erőforrásokat biztosítanak a program megvalósításához, s közösen megállapodnak arról, hogy az egyes partnerek milyen módon járulnak hozzá a közös célok eléréséhez. A projekt során széleskörű helyi együttműködés megszervezése történik azzal a céllal annak érdekében, hogy minél pontosabban azonosíthatók legyenek a foglalkoztatási szempontból eredő problémák, a rendelkezésre álló helyi erőforrás bevonásra kerüljön a jövőkép eléréséhez. A pályázó Győr-Moson-Sopron Várvármegyei Önkormányzat a megyében tevékenykedő, foglalkoztatás szempontjából releváns kulcsszereplőket összefogva tervezi gazdaság- és foglalkoztatás-fejlesztési együttműködési programjának a megvalósítását.

A foglalkoztatási partnerség két szinten jelenik meg:

Konzorciumi partnerség
• Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat (konzorciumvezető),
• Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal;
Mivel a támogatási kérelem benyújtására kizárólag konzorciumi formában volt lehetőség, a projekt megvalósítása érdekében a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat konzorciumi megállapodást kötött az állami foglalkoztatási szervként eljáró Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatallal. A konzorciumi megállapodás aláírásával elismerték a

résztvevő partnereket, a felelősöket, a konzorciumi együttműködés céljait, módját, illetve a költségek megosztását.

Paktum partnerség
A foglalkoztatási partnerség célja egy széles körű térségi, helyi partnerség megszervezése a foglalkoztatási szempontból eredő problémák azonosítása érdekében, továbbá a rendelkezésre álló erőforrások mozgósítása egy integrált, közös intézkedési stratégia kialakítása és megvalósítása céljából.
A vármegyei foglalkoztatási együttműködés (paktum) aktív résztvevői körébe tartoznak a célterületen működő alábbi szervezetek, azaz a Győr-Moson-Sopron Vármegyei

Foglalkoztatási Paktum tagjai:

- Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat
- Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal
- Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata
- Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata
- Kapuvár Város Önkormányzata
- Mosonmagyaróvár Város Önkormányzata
- Tét Város Önkormányzata
- Pannonhalma Város Önkormányzata
- Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Soproni Kereskedelmi és Iparkamara
- Vállalkozók Országos Szövetsége Győr-Moson-Sopron Vármegyei szervezete
- Ipartestületek Győr-Moson-Sopron Vármegyei Szövetsége – Győr
- Mosonmagyaróvár és Vidéke Ipartestület
- Kisalföldi Vállalkozás Fejlesztési Alapítvány
- Szent Cirill és Method Alapítvány
- Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény Győr
- Soproni Szociális Intézmény
- Nyitott KAPU-VÁR Térségi Szociális Szolgáltató Központ
- Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület
- Nemzeti Agrárkamara Győr-Moson-Sopron Vármegyei Igazgatósága
- Győri Szakképzési Centrum
- Soproni Szakképzési Centrum

A partnerség alkotja a Fórumot, vezetésére Irányító Csoport jön létre, amely reprezentálja a partnerséget. A paktumtagok, különösen a Kereskedelmi és Iparkamara, a VOSZ és a KVA kiemelkedő szerepet vállal a megyében működő vállalkozások munkaerőigényének felmérésében, a koordinációban, az információk átadásában, terjesztésében és a megvalósulás minél hatékonyabb teljesülésében és utánkövetésében. A Paktum szervezetrendszere: − A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Foglalkoztatási Paktum Foglalkoztatási Fóruma (a továbbiakban: Foglalkoztatási Fórum). − A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Foglalkoztatási Paktum Irányító Csoportja (a továbbiakban: Irányító Csoport). − A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Foglalkoztatási Paktum Paktumirodája (a továbbiakban: Paktumiroda).

Foglalkoztatási Fórum A megfelelő szintű társadalmi bevonás, a demokratikus működés és a széles körű helyi nyilvánosság biztosítása érdekében a Megállapodás aláírói Foglalkoztatási Fórumot működtetnek, amely a Megállapodás „parlamentjeként" működik. A Fórum nyitott minden érdeklődő helyi lakos és szervezet számára, formális csatlakozás nélkül is.

A Fórum a Megállapodás alapján az alábbi feladatokat látja el:
a) Tájékozódik a térség munkaerő-piaci helyzetéről, elemzi a felmerülő problémák okait, és erről információt szolgáltat az érdekeltek számára.
b) Véleményezi, javaslataival segíti a Megvalósíthatósági Tanulmányt, valamint elfogadja a véglegesített dokumentumot.
c) Közreműködik a megyei gazdasági és foglalkoztatási stratégia készítésében, majd jóváhagyja a végleges dokumentumot.
d) Munkaerő-piaci projektjavaslatokat fogalmaz meg, javaslatokat ad az éves munkaprogramhoz.
e) Biztosítja a térségi szereplők közötti információáramlást és a vélemények cseréjét.
f) Segíti a szereplők közötti kezdeményezések összehangolását, a partnerségek kialakulását.

Irányító Csoport
A Megállapodásban foglaltak végrehajtása érdekében a felek Irányító Csoportot hoztak létre, amely a Megállapodás végrehajtása során a legfőbb kérdésekben döntést hozó testület, és felelős a Megállapodásban foglaltak hatékony és eredményes végrehajtásáért. Az Irányító Csoport működési szabályait az Irányító Csoport Ügyrendje szabályozza, melyet az Irányító Csoport tagjai fogadnak el.

Az Irányító Csoport a felelős a Megállapodásban foglaltak végrehajtásáért, amelynek során az alábbi feladatokat látja el:
a) információt gyűjt és megszervezi a Foglalkoztatási Fórum tájékoztatását;
b) feldolgozza a Foglalkoztatási Fórum ajánlásait;
c) kidolgozza a megállapodás éves munkaprogramját és költségvetését;
d) koordinálja a munkaprogram végrehajtását az érintett szervezetek között;
e) beszámol a Foglalkoztatási Fórum ülésein a munkaprogramról és a költségvetés teljesítéséről, valamint a következő időszak elképzeléseiről;
f) segíti a térségi partnerségi kapcsolatok fejlődését;
g) ellenőrzi és monitorozza a folyamatokat;
h) szerepet tölt be a Foglalkoztatási Fórum és a Paktumiroda között;
i) meghatározza és folyamatosan ellenőrzi a Paktumiroda tevékenységét és jóváhagyja a beszámolóit.

A Foglalkoztatási Fórum és az Irányító Csoport kapcsolata Ajánlások, javaslatok figyelembevétele: A Foglalkoztatási Fórum által megfogalmazott ajánlásokat, javaslatokat az Irányító Csoport köteles munkája során figyelembe venni. Az ajánlások, javaslatok figyelembevételéért az elnök felelős. Beszámolás: A Megállapodásban foglalt célok megvalósítása során végzett munkáról az Irányító Csoport elnöke számol be a Foglalkoztatási Fórum előtt.

Paktumiroda

A Megállapodás koordinációját és menedzsmenti feladatait a Paktumiroda végzi. A szerződő partnerek ezen feladatok ellátására önálló jogi személyt nem hoznak létre. A Paktum munkájának, működési feltételeinek segítése, a feladatok végrehajtásának céljából a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat Paktum Irodát működtet. A Paktumirodai feladatokat 1 fő irodavezető és 2 fő asszisztens látja el.

A Paktumiroda feladatai:

a) információkat nyújt az Irányító Csoport számára a projektekben folyó munkáról;

b) monitorozza és értékeli a Megállapodás eredményeit;

c) összefoglaló jelentéseket készít az éves munkaprogram és költségvetés teljesítéséről, felhívja a figyelmet az eltérésekre;

d) ellátja az Irányító Csoport munkájával kapcsolatos adminisztratív feladatokat;

e) biztosítja a Megállapodás szerveinek működési technikai feltételeit;

f) koordinálja a Megállapodásban folyó közös munkát;

g) biztosítja a nyilvánosságot, gondozza a Projekt honlapját;

h) gondozza a Megállapodás kapcsolatait és más vármegyei paktumokkal való kapcsolatokat is;

i) segíti a munkaterv megvalósulását, kezdeményezi a szükséges módosításokat;

j) a Paktumirodával kapcsolatos pénzügyi feladatok ellátása;

k) az Irányító Csoport működésével összefüggő pénzügyi feladatok ellátása;

A Foglalkoztatási Fórum és az Irányító Csoport ülésezésével kapcsolatos feladatok

A Foglalkoztatási Fórum és az az Irányító Csoport ülésezésével kapcsolatos szakmai előkészítési és technikai feladatok elvégzése a Paktumiroda feladata. Az Irányító Csoport elnökének irányítása és felügyelete mellett a Paktumiroda feladata a napirend összeállítása, előterjesztések, szakmai háttéranyagok készítése, meghívók, előterjesztések, háttéranyagok elkészítése és elektronikus formában kiküldése, a meghívottak részvételre ösztönzése, az ülések technikai hátterének biztosítása, jegyzőkönyvvezetés, a jegyzőkönyvek megküldése, megőrzése, a határozatok nyilvántartása, érintettekkel való közlése. Az Irányító Csoport elnökének irányítása és felügyelete mellett a Paktumiroda feladata az Irányító Csoport határozatainak előkészítése, valamint a határozatok gyakorlati végrehajtása. A határozatok végrehajtásáért az Irányító Csoport elnöke felel. A Megállapodásban foglalt célok megvalósításának bemutatása a nyilvánosság számára Az Irányító Csoport feladata, hogy munkájáról széles körben tájékoztassa a lakosságot, a helyi szereplőket, személyesen, szakmai kapcsolatokon, valamint a helyi és térségi médiumokon keresztül. A Paktumiroda közreműködésével hírleveleket jelentet meg, tevékenységéről információkat szolgáltat a Projekt honlapján. A sajtóval való kapcsolattartásért az Irányító Csoport elnöke a felelős. Az elnök az Irányító Csoport üléseinek befejeztével sajtóközleményt jelentethet meg, amely összefoglaló jelleggel tartalmazza a meghozott döntések főbb tartalmi elemeit. Az ülések napirendjéhez kapcsolódó dokumentáció és információ továbbításának, illetve a közzétételnek meg kell felelnie az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezéseinek azzal, hogy a Paktumiroda az Irányító Csoport

tagjainak, illetve azok képviselőinek személyes adatait (nevezetesen az érintett nevét, telefonszámát, postacímét és elektronikus címét) az Irányító Csoport hatékony működése céljából kizárólag az Irányító Csoport többi tagja részére továbbíthatja. A fenntartási szakaszban adott információk A Foglalkoztatási Paktum céljainak megvalósulását követően a fenntartási szakaszban a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat és a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal együttműködve nyújt információt a nyilvánosság számára.

A paktumiroda felépítése és szakmai megvalósítók:

Projektben tervezett feladat	**Képzettség**	**Szakmai tapasztalat a projektben ellátandó feladat vonatkozásában (év)**	**Foglalkoztatási jogviszony**	**Munkaórák száma/hét**	**Tervezett bruttó bér (Ft/hó)**
paktumiroda vezető (Walla Nikolett)	közgazdász	TOP-5.1.1-15-GM1-2016-00001 – paktumiroda munkatárs	munkaviszony	40	saját teljesítés
paktumiroda munkatárs (Sipos Balázs)	történész	GINOP 5.2.1. programkoordinátor GINOP 5.2.1. szakmai megvalósító	munkaviszony	40	saját teljesítés
paktumiroda munkatárs (Ürge Ildikó)	építészmérnök	marketing tapasztalat	munkaviszony	40	saját teljesítés

5. Horizontális elvek érvényesülése

A stratégia megvalósítása során a gyakorlatban szükséges érvényesíteni az esélyegyenlőség, valamint a fenntartható fejlődés horizontális elveit. Ennek megfelelően egyenlő és diszkriminációtól mentes hozzáférést kell biztosítani valamennyi érintettnek a stratégia keretében megvalósuló tevékenységekhez és a keletkező információkhoz. E horizontális elvek gyakorlati érvényesítését több útmutató is segíti; ezek közül célszerű olyan útmutatót figyelembe venni, amely leginkább megfelel a stratégia céljainak eléréséhez, és megfelelően reflektál a célcsoportok sajátosságaira. Mindemellett a stratégia társadalmi hasznosságára tekintettel a tervezés és a megvalósítás során mindvégig megfelelő nyilvánosságot kell biztosítani.

A projektet megvalósító konzorciumi partnerek a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Foglalkoztatási Paktum programjában foglalt stratégiai célkitűzések megvalósításában érdekelt szereplők. A projekt partnerek a térségi gazdaság- és foglalkoztatásfejlesztésben a paktum programon kívül is több éve aktívan részt vesznek és együttműködnek. A támogatási kérelem hatályba lépését követően elkezdődnek a paktumszervezet működéséhez szükséges előkészítő munkálatok, beindul a projekt szakmai megvalósítása, továbbá megkezdi működését a paktumiroda. Megkezdődik a célcsoport toborzása, a foglalkoztatást elősegítő képzések szervezése, majd megvalósítása, illetve az elhelyezkedést segítő támogatások közvetítése. A foglalkoztatási paktum működéséért, a projekt megvalósítás időszakán is túlmutató fenntartásáért a támogatást igénylő, a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat a felelős. A működtetéshez szükséges szakmai és koordinációs feladatok ellátása érdekében a szükséges erőforrásokat biztosítja. A projekt befejezését követően (illetve már azzal párhuzamosan) a projektgazda további partnerségi programok megvalósítását tervezi a projektben elindított szolgáltatások igénybevételével, további foglalkoztatók bevonásával. A projekt fenntartásához szükséges emberi erőforrások rendelkezésre állnak a fenntartási időszakban is a projektgazdánál és a konzorciumi partnereknél is (mely időnként kiegészül az egyéb munkaerőpiaci szerveztek által – az együttműködések keretében – rendelkezésre bocsátott humán kapacitásokkal is). A fenntarthatóságot továbbá az is elősegíti, hogy az együttműködő szervezetek összehangolják a paktum földrajzi területén elérhető gazdaságfejlesztési szolgáltatásokat, aktív kapcsolatot tartanak a munkaerőpiac szereplőivel, támogatják a szociális gazdaság fejlődését, nem utolsó sorban további képzési- és foglalkoztatási programokat dolgoznak ki, majd valósítanak meg.

A projekteredmények fenntarthatósága:
a) Pénzügyi fenntarthatóság
Győr-Moson-Sopron megye 2021-2027-es időszakra vonatkozó fejlesztései kereteit a Kormány 1652/2021. (IX. 21.) Korm. határozata (Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében megvalósuló integrált területi programok jóváhagyásáról), valamint az az alapján kidolgozott Integrált Területi Program rögzíti. A fenntartáshoz szükséges pénzügyi forrásokat az Önkormányzat és a Kormányhivatal saját forrásból, a konzorcium többi tagja részben pályázati forrásokból, részben saját forrásból biztosítja. Győr-Moson-Sopron Vármegye

Foglalkoztatási Paktumának működése során törekedni kell egyrészt a stratégiában megfogalmazott célokat támogató új projektek feltérképezésére, másrészt új finanszírozási formák bevonására, mindenekelőtt a pályázati lehetőségekre és egyéb pénzügyi forrásokra koncentrálva. A paktum forráskoordinációs tevékenysége révén további ágazati OP forrásokat, és befektetői forrásokat lehet az adott térségbe, megyébe vonzani a gazdaság- és foglalkoztatás-fejlesztés céljaira. Ez a tevékenység egyben javítja az EU-s források hatékonyságát is a felhasználásban. Ezeket egészíthetik ki a helyi partnerek, vállalkozások anyagi és természetbeni hozzájárulásai (pl. önkormányzati pénzügyi támogatás, épületek), akiknek - a projekt eredményeit, foglalkoztatási helyzetre gyakorolt hatásait és azok gyakorlati hasznát megismerve – mindez már érdekét képezi.

b) Szakmai fenntarthatóság
A TOP keretében megvalósuló, a vállalkozói, foglalkoztatói igényekből kiinduló, kereslet-orientált paktumok a foglalkoztatás-fejlesztés mellett a gazdaság fejlesztésének is biztosítékai. A konkrét munkalehetőségekre építő és erre rendelkezésre álló eszköztárat felvonultató paktum projektek, valamint ezek keretein belül funkcionáló menedzsment és partnerség folyamatos működtetése, fejlesztése hosszú távon alapozza meg a sikeres együttműködéseket, a helyi gazdaság- és foglalkoztatás-fejlesztés új mechanizmusának kialakítását. A szakmai fenntarthatóságot megalapozó célcsoporti munkaerő elsődleges munkaerőpiacra történő közvetítése komplex munkaerő-piaci beavatkozások végrehajtásával biztosítható. A konzorciumi partnerek szakmai hozzáértése, tapasztalata biztosítja a stratégia megvalósításának keretet adó megyei paktum projekthez kapcsolódó indikátorok teljesülésének monitoringját. A bértámogatások – valamint a kapcsolódó bérjárulékok támogatása – esetében nyomon követi a tovább-foglalkoztatási kötelezettségre vonatkozó feltételeket érvényesülését.

c) Szervezeti fenntarthatóság
A projekteredmények szervezeti fenntarthatóságának biztosítására egyrészt maga a konzorciumi forma, másrészt a konzorciumot alkotó szervezetek típusa nyújt hosszú távú garanciát. A 2012. január 1-jén hatályba lépett, „Magyarország helyi önkormányzatairól” szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény erejénél fogva a megyei önkormányzat területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs szerepköre biztosított. A Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Magyarország foglalkoztatáspolitikai intézményrendszerének részeként – szintén szervezeti jogkörénél fogva – a jövőben is számos szolgáltatással és támogatással igyekszik megkönnyíteni az álláskeresést és a munkába állást, valamint végzi az álláskeresési támogatások megállapításával és számfejtésével kapcsolatos feladatokat. A konzorciumot alkotó további tagok nonprofit jellege, eddigi referenciái, feladatkörük nemcsak nevükből, hanem tevékenységi körükből eredően is garantált. Az érintett tagok részben szervezeti mivoltuknak, részben eddigi tevékenységüknek köszönhetően hosszú távon biztosítják a projektmegvalósítási és fenntartási időszak folytonosságát, a személyi feltételek meglétét, projekt eredményeinek nyomon követhetőségét, s ezáltal Győr-Moson-Sopron Vármegyei Foglalkoztatási Paktumának fenntartását. A projekt fenntartásához szükséges emberi erőforrások rendelkezésre állnak a fenntartási időszakban is a projektgazdánál és a konzorciumi partnereknél is (mely időnként kiegészül az egyéb

munkaerőpiaci szerveztek által – az együttműködések keretében – rendelkezésre bocsátott humán kapacitásokkal is).

Esélyegyenlőség

Mindenki számára elérhető szolgáltatások: a stratégia elősegíti, hogy az erőforrások használata felelősségtudatos és fenntartható körülmények között történjen úgy, hogy az mindenki számára elérhető legyen és a megyében lévő álláskeresők, más inaktívak, munkavállalók és foglalkoztatók érdekeit szolgálja.

Társadalmi méltányosság: a stratégia hozzájárul a szegénység és a szegregáció leküzdéséhez, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, nemzetiségek és kisebbségi közösségek felzárkózásához, munkaerőpiaci integrációjához.

Tudás- és információalapú fejlesztés: a stratégia elősegíti a megyében élők, tanulók és dolgozók képzését, hozzáférését az információhoz és a tudáshoz, segíti a tudás-transzfer és a kompetencia-fejlesztő szolgáltatások kiépítését, fejlesztését.

Közösségépítés: a stratégia előmozdítja, hogy a helyi közösségek tagjai kitalálják, szükség esetén újrafogalmazzák és megvalósítsák saját jövőképüket, küldetésüket, megerősítsék identitásukat, továbbá támogatja a helyi gazdaság és a helyi identitás kialakulását.

Szolidaritás, együttműködés: a stratégia elősegíti az egyes szektorok (önkormányzati, vállalati, nonprofit) képviselőinek egymás közötti, valamint a helyi társadalommal való kapcsolatának javítását, kooperációs képességét.

Nemzedékek közötti együttműködés: a stratégia megvalósítása során hangsúlyt kell fektetni az egyes generációk közötti kommunikációra és együttműködésre, különösen a munkahelyen belüli generációs konfliktusok kezelése tekintetében.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájával összhangban a projekt kiemelt figyelmet fordít az alábbi cikkekre és egyben az ebben megfogalmazottak összhangban kerülnek a projektben tervezett programelemek megvalósításra:
8. cikk: A személyes adatok védelme
22. cikk: A kulturális, vallási és nyelvi sokféleség
24. cikk: A gyermekek jogai
25. cikk: Az idősek jogai
26. cikk: A fogyatékkal élő személyek beilleszkedése
35. cikk: Egészségvédelem

6. Pénzügyi terv

6.1 – Módszertani bevezetés

A projekt pénzügyi tervezése során alapvetően a startégiához való alkalmazkodást, a hosszútávú likviditási stabilitást és kockázatok mérséklését tartottuk szem előtt. Természetesen a tervezés során a felhívás nyújtotta keretek figyelembe vétele és betartása maradéktalanul megtörtént.

6.1.1 – Pénzügyi terv időhorizontja:

A pénzügyi terv fejezetrész időtávja alkalmazkodik, igazodik a startégi időtávjához. A vizsgálati időszak 2022 – 2028 közötti 5 évet fogja át.

6.1.2 – Igényelt támogatás mértéke

Az igényelt támogatás teljes összege 3.147.000.000 Ft, azaz hárommilliárd - száznegyvenhét – millió forint. Az igényelt összeg a 100%-os támogatásintenzitással fedezi a projekt teljes költségvetését.

6.1.3 – Projektben beszerzett eszközök amortizációja

A projekt megvalósításában szerepet vállaló mind a két szervezet a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat, mint konzorcium vezető, valamint a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal mint partner, hasonló módon kezeli az amortizáció kérdését. Mind a kettő szervezet esetében az alábbi fő jogszabályok figyelembevételével történik:

- 2000. évi C. törvény a számvitelről,
- 1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról,
- 4/2013. (I.11.) Kormányrendelet az államháztartás számviteléről.

6.1.4 – Általános forgalmi adó kezelése

A projekt megvalósításában rész vállaló kettő szervezet a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat, mint konzorcium vezető, valamint a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal mint partner a projekt szempontjából azonosan kezelik az általános forgalmi adó kérdéskörét.

Jelen esetben ez azt jelenti, hogy a projekttel kapcsolatban mind a kettő szervezet bruttós elszámolást alkalmaz. Azaz támogatás igénylik az ÁFA összegét, de a projekthez kapcsolódó beszerzéseik kapcsán nem élnek majd a levonás jogával.

6.1.5 – Infláció kezelés

A projekt költségeinek tervezése során a Magyar Nemzeti Bank általános inflációs előrejelzését tekintjük irányadónak[8]. Ezen jelzések szerint várhatóan 2024 év végén, 2025-ben tér vissza az infláció a tolerancia sávba. A jelenlegi magasabb inflációs környezetet fegyelmezett költségvetési gazdálkodással kezeli mind a konzorciumvezető, mind a konzorciumi partner.

A fegyelmezett költségvetési gazdálkodás segíti mind a kettő szervezet abban, hogy tudja tartani az eredetileg tervezett költségvetés lehetőségeit és kereteit. Itt jegyezzük meg azt azonban, hogy az infláció kérdését a fegyelmezett költségvetési gazdálkodás mellett is kockázati tényezőként értékeljük. A kockázatként való értékelését a pénzügyi terv fejezet 6.3 – kockázatok kezelése alfejezetben kerül kidolgozásra.

[8] Forrás: https://www.mnb.hu/letoltes/ir-infografika-2023-09.pdf - utolsó letöltés 2023. 11. 21.

6.1.6 – Lehatárolás

A lehatárolás alapját alapvetően az előző projekt és jelent projekt támogatási időszaka és az abban tervezett tevékenységek átfedése jelentheti. Az előző, TOP-ból finanszírozott Paktum projekt (TOP-5.1.1-15-GM1-2016-00001) zárása 2023.09.30-al megtörtént, ezzel együtt a különböző támogatási tevékenységek is zárásra kerültek. Mivel jelen projekt keretében az egyes támogatással érintett projektelemek kizárólag az előző projekt zárását követően kerülnek elindításra, ezét pénzügyi lehatárolás a két projekt között az időbeliség eltérésével megoldott.

6.2 – Költségek és bevételek és cash flow

6.2.1 A projekt méretgazdaságossága és költséghatékonysága pénzügyi szempontból

A projekt méretgazdaságossága: a projekt méretgazdaságosságának bemutatását néhány egyszerű mutatószám bemutatásával kívánjuk igazolni. Ezen mutatószámok részben naturális egységekben, részben pénzösszegben kerülnek meghatározásra.

- Naturális mutatók: naturális mutatóknak jelen esetben azokat tekintjük, amelyekben a szakmai megvalósítók számához arányosítjuk projekt megvalósítása során elérni kívánt célértékeket:
    - egy szakmai megvalósítóra jutó a program elhagyása utáni hat hónappal foglalkoztatásban levő résztvevők, beleértve az önfoglalkoztatást fők száma, ez az arányszám a projekt tervezett hosszára 181/14 = 12,9 fő, azaz közel 13 fő foglalkoztatását érjük el az egy bevont szakmai munkavállalóval,
    - egy szakmai megvalósítóra jutó foglalkoztatást elősegítő bértámogatásban részesülők száma esetében kedvezőbb adatokat látunk már ahol is 1010/14 =72,1 azaz 72 főt meghaladó az érték,
    - természetesen további naturális mutatók is kidolgozhatóak lennének, de továbbiak kidolgozását terjedelmi korlátok miatt nem tartjuk szükségesnek, hiszen a fenti kettő mutató jól reprezentálja, hogy szakmai megvalósítók bevonása méretgazdaságosság szem előtt tartása mellett zajlik.
- Pénzösszegben meghatározott mutatók: ezen mutatók esetében a projekt teljes költségét arányosítjuk az elvárt eredménymutatókkal. Ebben az esetben sem mutatjuk be az összes lehetséges mutatót.
    - Az első ilyen mutató, amit megvizsgálunk az az, hogy kimutatjuk a projekt során valamilyen szolgáltatást igénybe vevőkre jutó támogatás összegét. Ehhez a összeadtuk a következő eredménymutatók várható értékét, amelyek a következőkből áll: Résztvevők, akik a program elhagyásának időpontjában munkát keresnek, Program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban, beleértve az önfoglalkoztatást, levő résztvevők; Foglalkoztatást elősegítő tevékenységekben részesülők száma, Foglalkoztatást elősegítő bértámogatásban részesülők száma, Foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokban részesülők száma, Vállalkozóvá válást elősegítő támogatásban részesülők száma, Munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő támogatásban részesülők száma, Mobilitási támogatásban részesülők száma, az így bevontak tervezett száma mindösszesen 3456 fő, amennyiben ezt az értéket arányosítjuk a projekt teljes tervezett költségével ami 3 147 000 000 Ft, így a kapott érték 910 590, 28 Ft. Jól látható, hogy olyan bevont főre, aki valamilyen szolgáltatásban részesül a projekt kapcsán jutó támogatás nem éri el az

1 000 000 Ft-ot. Így bizonyítást nyert, hogy-e tekintetben is méretgazdaságosnak tekinthető a projekt.

6.2.2 - A költségek tételes ismertetése:

A költségek és bevételek vizsgálatát a projekthez tartozó költségek időbeli ütemezésével kezdjük. A következő táblázat évenként bontásban tartalmazza a

	2023		2024		2025		2026		2027		2028	
Megnevezés/Szervezet	**Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata**	**Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal**	**Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata**	**Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal**	**Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata**	**Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal**	**Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata**	**Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal**	**Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata**	**Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal**	**Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata**	**Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal**
Egyéb szolgáltatási költségek	3 968 750 Ft		53 346 350 Ft		29 210 000 Ft		22 860 000 Ft		3 810 000 Ft		3 810 000 Ft	
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.1.1. A.)	**22 308 758 Ft**	**- Ft**	**47 642 318 Ft**	**- Ft**	**47 642 318 Ft**	**- Ft**	**47 642 318 Ft**	**- Ft**	**47 642 319 Ft**	**- Ft**	**23 821 160 Ft**	**- Ft**
- Paktumiroda (3 fő) bér és járuléka	22 308 758 Ft		22 308 758 Ft		22 308 758 Ft		22 308 758 Ft		22 308 759 Ft		11 154 380 Ft	
- Foglalkoztatás elősegítő támogatás			25 333 560 Ft		25 333 560 Ft		25 333 560 Ft		25 333 560 Ft		12 666 780 Ft	
Eszközbeszerzés költségei			16 615 864 Ft	5 282 758 Ft								
Immateriális javak beszerzésének költsége				26 187 242 Ft								
Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei			5 750 160 Ft	543 754 Ft	5 750 160 Ft	543 754 Ft	5 750 160 Ft	543 754 Ft	5 750 160 Ft	543 754 Ft	5 750 160 Ft	543 754 Ft
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.1.1. B.)				119 668 808 Ft		119 668 808 Ft		119 668 808 Ft		119 668 808 Ft		59 834 406 Ft
Célcsoport személyi jellegű ráfordításai [2.1.1.1. B. a) II., V., VI.]				432 631 448 Ft		432 631 448 Ft		432 631 448 Ft		432 631 448 Ft		216 315 722 Ft
Célcsoport által igénybe vett mobilitási támogatás (lakhatási és utazási támogatás) [2.1.1.1. B. a) IV.]				2 289 067 Ft		2 289 067 Ft		2 289 067 Ft		2 289 067 Ft		1 144 532 Ft

Célcsoport munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő támogatása (képzési) költsége [2.1.1.1. B. a) I.]				2 863 112 Ft		2 863 112 Ft		2 863 112 Ft		2 863 112 Ft		1 431 557 Ft

A likviditási táblázatban látható összegek szöveges, rövid magyarázatát évenkénti felosztásban a következő táblázat tartalmazza:

2023

Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal
Egyéb szolgáltatási költségek 3.968.750 Ft • Stratégia készítése 3.968.750 Ft Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.1.1. A.) • Paktumiroda (3 fő) bér és járuléka 22.308.758 Ft	

2024

Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal
Eszközbeszerzés költségei 16.615.864 Ft Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei 5.750.160 Ft Egyéb szolgáltatási költségek 53.346.350 Ft • Befektetés ösztönzés 13.906.500 Ft • Szociális gazdaság 10.229.850 Ft • Helyi termék: Termék- és szolgáltatásfejlesztési és továbbfejlesztési stratégia kidolgozása 12.700.000 Ft • Helyi termék: Jó gyakorlatok – termék, szolgáltatás, értékesítés – feltárása, és disszimilációja 12.700.000 Ft • Stratégia felülvizsgálata 3.810.000 Ft Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.1.1. A.) • Paktumiroda (3 fő) bér és járuléka 22.308.758 Ft • Foglalkoztatás elősegítő támogatás 25.333.560 Ft	Eszközbeszerzés költségei 5.282.758 Ft Immateriális javak beszerzésének költsége 26.187.242 Ft Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei 543.754 Ft Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.1.1. B.) 119.668.808 Ft Célcsoport személyi jellegű ráfordításai [2.1.1.1. B. a) II., V., VI.] 432.631.448 Ft Célcsoport által igénybe vett mobilitási támogatás (lakhatási és utazási támogatás) [2.1.1.1. B. a) IV.] 2.289.067 Ft Célcsoport munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő támogatása (képzési) költsége [2.1.1.1. B. a) I.] 2.863.112 Ft

2025

Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal
Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei 5.750.160 Ft Egyéb szolgáltatási költségek 29.210.000 Ft • Helyi termék: Tudatos térségi és helyi termékfogyasztás és vásárlás ösztönzése 25.400.000 Ft • Stratégia felülvizsgálata 3.810.000 Ft Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.1.1. A.) • Paktumiroda (3 fő) bér és járuléka 22.308.758 Ft • Foglalkoztatás elősegítő támogatás 25.333.560 Ft	Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei 543.754 Ft Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.1.1. B.) 119.668.808 Ft Célcsoport személyi jellegű ráfordításai [2.1.1.1. B. a) II., V., VI.] 432.631.448 Ft Célcsoport által igénybe vett mobilitási támogatás (lakhatási és utazási támogatás) [2.1.1.1. B. a) IV.] 2.289.067 Ft Célcsoport munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő támogatása (képzési) költsége [2.1.1.1. B. a) I.] 2.863.112 Ft

2026

Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal
Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei 5.750.160 Ft Egyéb szolgáltatási költségek 22.860.000 Ft • Helyi termék: helyi termék, illetve helyi mester, mesterség elektronikus kataszterének kialakítása 19.050.000 Ft • Stratégia felülvizsgálata 3.810.000 Ft Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.1.1. A.) • Paktumiroda (3 fő) bér és járuléka 22.308.758 Ft • Foglalkoztatás elősegítő támogatás 25.333.560 Ft	Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei 543.754 Ft Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.1.1. B.) 119.668.808 Ft Célcsoport személyi jellegű ráfordításai [2.1.1.1. B. a) II., V., VI.] 432.631.448 Ft Célcsoport által igénybe vett mobilitási támogatás (lakhatási és utazási támogatás) [2.1.1.1. B. a) IV.] 2.289.067 Ft Célcsoport munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő támogatása (képzési) költsége [2.1.1.1. B. a) I.] 2.863.112 Ft

2027

Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal
Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei 5.750.160 Ft Egyéb szolgáltatási költségek 3.810.000 Ft • Stratégia felülvizsgálata 3.810.000 Ft Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.1.1. A.) • Paktumiroda (3 fő) bér és járuléka 22.308.759 Ft • Foglalkoztatás elősegítő támogatás 25.333.560 Ft	Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei 543.754 Ft Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.1.1. B.) 119.668.808 Ft Célcsoport személyi jellegű ráfordításai [2.1.1.1. B. a) II., V., VI.] 432.631.448 Ft Célcsoport által igénybe vett mobilitási támogatás (lakhatási és utazási támogatás) [2.1.1.1. B. a) IV.] 2.289.067 Ft Célcsoport munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő támogatása (képzési) költsége [2.1.1.1. B. a) I.] 2.863.112 Ft

2028

Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal
Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei 5.750.160 Ft Egyéb szolgáltatási költségek 3.810.000 Ft • Stratégia felülvizsgálata 3.810.000 Ft Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.1.1. A.) • Paktumiroda (3 fő) bér és járuléka 11.154.380 Ft • Foglalkoztatás elősegítő támogatás 12.666.780 Ft	Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei 543.754 Ft Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.1.1. B.) 59.834.406 Ft Célcsoport személyi jellegű ráfordításai [2.1.1.1. B. a) II., V., VI.] 216.315.722 Ft Célcsoport által igénybe vett mobilitási támogatás (lakhatási és utazási támogatás) [2.1.1.1. B. a) IV.] 1.144.532 Ft Célcsoport munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő

	támogatása (képzési) költsége [2.1.1.1. B. a) I.] 1.431.557 Ft

Általány alapú elszámolás költségei

Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal
• • Projektmenedzsment költség • • Általános (rezsi) költség • • Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége • • Közbeszerzési költségek • • Projektelőkészítés költségei	• Közbeszerzési költségek • Általános (rezsi) költség

6.2.3 - Tervezett eszközbeszerzések

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal eszközei

- Dell 24" monitor - P2422H – lekedvezőbb ajánlat: 127 902 Ft
- HP Pro SFF Intel Core i5 12400 processzor – 148 854 Ft
- 400 G9 asztali számítógép – 131 225 Ft
- 256GB SSD – 28 5185 Ft
- 8GB DDR4 memória – 30 080 Ft
- Kiterjesztés 36 hónap helyszíni jótállásra – 8 287 Ft
- Windows 10 vagy Windows 11 Pro 64 21H2 verzió High End – 44 080 Ft
- HP ProBook 450 G9 hordozható számítógép – 488 396 Ft
- NB2 notebookhoz illeszkedő HP 15,6" táska – 5 389 Ft
- ORIGO_Irodai forgószék_kárpitozott – 184 940 Ft
- XIAOMI Redmi Power Bank 20000mAh fekete – 11 900 Ft
- Dell vezetéknélküli magyar billentyűzet és egér - KM7321W – 41 092 Ft

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat eszközei

- HP ProBook 650 G8 250C7EA laptop – 353 090 Ft
- Konica Minolta bizhub C300i színes fénymásoló szett induló készlettel és üzembe helyezéssel – 1 778 000 Ft
- Konica Minolta DF-714 Dual Scan dokumentumadagoló - DF-632 adagoló helyett – 361 950 Ft
- Konica Minolta FS-539 külső tűzős finisher (RU-513 beépítő egységgel) – 756 920 Ft
- Samsung Galaxy A23 – 96 000 Ft
- Salrayworks SHARON 360 – 2 db – 1 197 278 Ft/db
- Salrayworks SHARON 20 – 2 db – 919 522 Ft/db
- Salrayworks SHARON Pro Stick – 787 187 Ft
- Asus PA248CNV – 207 755 Ft
- Vmix VMIX – 321 155 Ft
- Audinate DVS – 30 380 Ft

- Studiotech ST-VMIX-WS – 3 037 408 Ft
- Asus PA329CV – 2 db – 377 574 Ft/db
- Elgato Stream Deck MK 2 – 81 374 Ft
- Xwell CON115 – 293 488 Ft

6.2.4 – Nem támogatható tevékenységek és azok költségvonzata

A projektmegvalósítás jelenlegi szakaszában nem ismert olyan tevékenység, amely nem támogatható. Ebből kifolyólag nem szükséges jelenleg ilyen tevékenységek források biztosítása.

6.3 – Pénzügyi kockázatok

A projekten jelen lévő pénzügyi kockázatok mértéke és nagysága jelentős mértékben csökkent, illetve meg is szűnt annak a ténynek következtében, hogy a konzorcium vezető és a konzorciumban részt vevő partner, a teljes támogatási összeget megkapta támogatási előlegként. Ennek következtében a terveknek megfelelően **a pénzügyi források rendelkezésre állnak a megvalósítási időszak alatt**.

Az előleg rendelkezésre állása továbbá teljesen megszűnteti az **utófinanszírozásból származó pénzügyi kockázatot**. Jelen körülmények között a szűken értelmezett pénzügyi területet tekintve az utófinanszírozás ténye nem érinti.

A már említett előleg rendelkezésre állása gyakorlatilag feleslegessé teszi a saját forrás kérdését, valamint egyértelműen biztosítja a projekt megvalósítás alatt a **szükséges likviditást** is.

Ahogyan a pénzügyi terv fejezet elején is már említést tettünk kockázati tényezőként gondolunk arra a szcenárióra, ha az inflációs ráta továbbra is magas marad, ennek következtében a projekten belüli bérköltségek emelkedésére kell felkészülni. Az infláció magasan maradást, mint **pesszimista forgatókönyvet** az alábbi lehetséges megoldásokkal próbáljuk kezelni az esetleges bekövetkezés estében:

- **Fegyelmezett költségvetési keretgazdálkodás megtartása**. Ezen kockázatkezelési módszer lényegében arra épül, hogy megpróbáljuk a tervezett költségvetést maradéktalanul betartani. Természetesen a közbeszerzési eljárásban beszerzett tételek árára a kedvezményezettek minimális ráhatást tudnak gyakorolni. Természetesen a költségvetési fegyelem részeként amennyiben a kedvezményezettek azt tapasztalják, hogy valamely tevékenységek a tervezetthez képes magasabban realizálódik, akkor más költségvetési sorokon megtakarítást kell elérni, amennyiben lehetséges.
- **Pénzügyi bevételek realizálása**: a költségvetési fegyelem betartása mellett, valamint annak a ténynek köszönhetően, hogy a projekt teljes költségvetését megkapta a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Önkormányzat, mint konzorcium vezető, valamint a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal mint partner, lehetőség nyílik bizonyos források banki lekötése amelyek felhasználása a pénzügyi tervnek megfelelően későbbre datálódik. Ezen lekötött forrásokon minimális kamatbevétel keletkezhet. Természetesen ezen bevételek keletkezést követően a projekt szakmai megvalósítására fordítóknak. A jelenlegi banki kamatokat figyelembevétele mellett, csak minimális kamatbevétel realizálható, amely a projekt teljes költségvetéséhez viszonyítottan, csak igen kis mértékű plusz forrásként jelentkezhet. Mégis szükséges vele számolni, illetve

amennyiben a beszerzési tevékenységek következtében kialakuló szerződéses viszonyok lehetővé teszik éni kell vele.

- **Saját források esetleges bevonása**: pesszimista szcenárió bekövetkezése esetében a konzorciumban résztvevő partnereknek saját forrásokat kell a bevonnia a megvalósulás érdekében. Mindkét szervezetes esetében a projekt megvalósulását támogató saját forrás bevonása lehetséges.

Optimista szcenárió megvalósulásának esélye viszonylag csekély, kisebb valószínűségű. Abban az esetben, ha a beszerzési eljárások következtében a tényleges költségek alacsonyabban realizálódnak, mint a tervezett költségek, a megtakarított összegek a pénzügyi belső korlátok figyelembevétele mellett a szakmai megvalósításra fordíthatóak.

6.4 – Költségvetési korlátok vizsgálata

A költségvetés belső korlátainak vizsgálatát a következő táblázat tartalmazza, illetve foglalja össze:

Költség-kategória	Költségelem	Egyedi költség-minimum (%)	Egyedi költség-maximum (%)	Min. összeg (Ft)	Max. összeg (Ft)	Költségarány (%)	Költség (Ft)	Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata (Ft)	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal (Ft)	Alátámasztó dokumentum
Százalékos átalányalapú finanszírozás költségei átalány		**7,00%**	**7,00%**	**205 878 505**	**205 878 505**	**7,00%**	**205 878 505**	**198 272 034**	**7 606 471**	
	Százalékos átalányalapú finanszírozás költségei						205 878 505	198 272 034	7 606 471	Nem releváns
2. Beruházáshoz kapcsolódó költségek		**0,00%**	**2,00%**	**0**	**62 940 000**	**1,53%**	**48 085 864**	**16 615 864**	**31 470 000**	
	Eszközbeszerzés költségei						21 898 622	16 615 864	5 282 758	MÖK 1-4 számú melléklet KH 1. melléklet
	Immateriális javak beszerzésének költsége						26 187 242		26 187 242	Útmutató szerint nem alátámasztandó KH esetében
3. Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei		**0,00%**	**10,00%**	**0**	**314 700 000**	**4,72%**	**148 474 670**	**145 755 900**	**2 718 770**	

Költség-kategória	Költségelem	Egyedi költség-minimum (%)	Egyedi költség-maximum (%)	Min. összeg (Ft)	Max. összeg (Ft)	Költségarány (%)	Költség (Ft)	Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata (Ft)	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal (Ft)	Alátámasztó dokumentum
- kivéve a Kötelezően megvalósítandó nyilvánosság biztosításának költségei										
	Képzéshez kapcsolódó költségek						0			
	Egyéb szakértői szolgáltatás költsége						0			
	- ebből foglalkoztatást elősegítő tevékenység [2.1.1. A. e)]	*0,00%*	*5,00%*	***0***	157 350 000	*0,00%*	0			
	Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei	0,00%	1,00%	**0**	31 470 000	1,00%	31 469 570	28 750 800	2 718 770	MÖK 5-8 számú melléklet KH 2. melléklet
	Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj						0			

Költség-kategória	Költségelem	Egyedi költség-minimum (%)	Egyedi költség-maximum (%)	Min. összeg (Ft)	Max. összeg (Ft)	Költségarány (%)	Költség (Ft)	Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata (Ft)	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal (Ft)	Alátámasztó dokumentum
	Egyéb szolgáltatási költségek						117 005 100	117 005 100	0	MÖK 9-13 számú melléklet
4. Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei			**32,50%**		**1 022 775 000**	**24,61%**	**774 534 638**	**236 025 000**	**538 509 638**	
	Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.1.1. A.)	0,00%	7,50%	**0**	236 025 000	7,50%	236 025 000	236 025 000		MÖK 14-15 számú melléklet
	Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás (2.1.1. B.)	0,00%	17,24%	**0**	542 550 516	17,11%	538 509 638		538 509 638	KH 3. melléklet

Költség-kategória	Költségelem	Egyedi költség-minimum (%)	Egyedi költség-maximum (%)	Min. összeg (Ft)	Max. összeg (Ft)	Költségarány (%)	Költség (Ft)	Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata (Ft)	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal (Ft)	Alátámasztó dokumentum
	*- ebből célcsoport által igénybe vett foglalkoztatást elősegítő **szolgáltatás [2.1.1.1 B. a) III.] nyújtásának személyi jellegű** költségei*	*0,00%*	*15,00%*	***0***	*472 050 000*	*7,24%*	*227 850 516*		*227 850 516*	KH 3. melléklet
	Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség						0			
5. Célcsoport támogatásának költségei		**50,00%**		**1 573 500 000**		**62,60%**	**1 970 026 323**	**0**	**1 970 026 323**	
	Célcsoport személyi jellegű						1 946 841 518		1 946 841 518	KH 4. melléklet

Költség-kategória	Költségelem	Egyedi költség-minimum (%)	Egyedi költség-maximum (%)	Min. összeg (Ft)	Max. összeg (Ft)	Költségarány (%)	Költség (Ft)	Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata (Ft)	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal (Ft)	Alátámasztó dokumentum
	ráfordításai [2.1.1.1. B. a) II., V., VI.]									
	Célcsoport által igénybevett mobilitási támogatás (lakhatási és utazási támogatás) [2.1.1.1. B. a) IV.]						10 300 800		10 300 800	KH 4. melléklet
	Célcsoport munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő támogatása (képzési) költsége [2.1.1.1. B. a) I.]						12 884 005		12 884 005	KH 4. melléklet

Költség-kategória	Költségelem	Egyedi költség-minimum (%)	Egyedi költség-maximum (%)	Min. összeg (Ft)	Max. összeg (Ft)	Költségarány (%)	Költség (Ft)	Győr-Moson-Sopron Vármegye Önkormányzata (Ft)	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal (Ft)	Alátámasztó dokumentum
	Célcsoport által igénybevett foglalkoztatást elősegítő szolgáltatások költségei [2.1.1.1 B. a) III.]	0,00%	0,00%	***0***	*0*	0,00%	0			
8. Adók, közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát)							**0**			
				Összesen (Ft)			***3 147 000 000***	***596 668 798***	***2 550 331 202***	
				Vetítési alap (valós költségek) (Ft)			***2 941 121 495***			
				Konzorciumi részarány (%)			***100,00 %***	***18,96%***	***81,04%***	
				Hatályos költségvetés (Ft)			**3 147 000 000**			

7. Részletes cselekvési terv

Ssz.	Feladat megnevezése	Végrehajtásért felelős szervezet	Feladat negyedéves ütemezése																											
			2022				2023				2024				2025				2026				2027				2028			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1	Együttműködési szervezeti rendszer felülvizsgálata	GYMSM Önk.																												
2	Megyei paktumiroda működtetése	GYMSM Önk.																												
3	Projektmenedzsment felállítása és működtetése	GYMSM Önk.																												
4	Munkaerő-piaci felmérések, elemzések, kutatások	GYMSM Önk.																												
5	Kötelező nyilvánosság biztosítása	GYMSM Önk.																												
6	Marketing, kommunikációs feladatok megvalósítása	GYMSM Önk.																												
7	A paktumiroda tárgyi feltételeinek korszerűsítése	GYMSM Önk.																												
8	Rezsi költségek	GYMSM Önk., GYMSM KH																												
9	Bértámogatások	GYMSM KH																												
10	Helyzetelemzések, szakvélemények költsége	GYMSM KH																												
11	Eszközbeszerzések	GYMSM KH																												
12	Immateriális javak	GYMSM KH																												
13	Foglalkoztatási Stratégia felülvizsgálata	GYMSM KH																												
14	Szakmai megvalósítók személyi jellegű ráfordításai	GYMSM KH																												

15	Foglalkoztatást elősegítő szolgáltatások nyújtása	GYMSM KH																															

1. Együttműködési szervezeti rendszer felülvizsgálata

A helyi paktumok zárásával a korábbi helyi paktumok képviselőinek bevonása, áttervezése szükséges, mert fontos, hogy a vármegyei paktumban is megjelenítsék, képviseljék a helyi sajátosságokat, igényeket, az eddigi tapasztalatokat, biztosítsák a kialakított kapcsolatrendszer fenntartását, és a vármegyei szervezettel való együttműködést. Továbbá a pályázati felhívás új szereplők bevonására is tesz javaslatot, előírást. Ezen túl a jelentkező új kihívások, feladatok igényelhetik a szervezeti rendszer és a működésszabályainak az átalakítását is.

2. Megyei paktumiroda működtetése

A teljes partnerség működtetése, kiszolgálása a projektmegvalósítás során, a paktumszolgáltatások ellátása. Foglalkoztatást elősegítő tevékenységek szervezése, szociális városrehabilitációs projektekkel való kapcsolattartás, vármegyei TOP Plusz, GINOP Plusz infrastrukturális fejlesztések munkaerőigényeinek felmérése, munkaerőigények közvetítése, inaktívak bevonásának segítése, vármegyei foglalkoztatási, gazdasági gyorsjelentések készítése, felmérések, elemzések készítésében való közreműködés, honlap működtetése, tájékoztató anyagok készítése, stratégiák társadalmasításában közreműködés. A projekt kínálta szolgáltatások, támogatások közvetítése. Tervezetten az irodavezető mellett (kötelező) két főállású szakember látja el a tevékenységet. Szakmai tapasztalat igazolása önéletrajzokkal, esetükben többéves paktumirodai tapasztalattal. Ezen túl a gyorsjelentésekhez szakértői szolgáltatást is tervezünk igénybe venni.

3. Projektmenedzsment felállítása és működtetése

A tevékenység ellátása kötelező. Biztosítja a szabályszerű végrehajtást és elszámolást, a szükséges koordinációt, kockázatkezelést. Fő feladatok:
- támogatási szerződés megkötésének előkészítése,
- a konzorciumi partnerek és tevékenységeik koordinálása,
- a projekt megvalósítás szabályszerűségének, nyomon követése, kockázatelemzés, kezelés, szükséges módosítások, tsz módosítások, változások egyeztetése, benyújtása,
- beszámolók, elszámolások, jelentések, adatszolgáltatások elkészítése, kapcsolattartás a KSZ-szel - projektmappa kialakítása és naprakészen tartása, nyilvántartások.

A projektmenedzsment tevékenység saját teljesítésben valósul meg, a szervezet a projektmenedzserből, a pénzügyi vezetőből áll, akik részmunkaidőben látják el feladataikat az önkormányzati hivatal alkalmazásában.

4. Munkaerő-piaci felmérések, elemzések, kutatások

A pályázati Felhívás alapján negyedéves munkaerő-piaci kutatások, felmérések és adatszolgáltatások készítése.

5. Kötelező nyilvánosság biztosítása

E tevékenység keretében a kedvezményezett feladata, hogy a nyilvánosság széles körben értesüljön a támogatás tényéről, a megvalósítandó tevékenységekről, projekt eseményekről, eredményekről a média bevonásával is. A tevékenység célcsoportjai a paktum partnerség, a vármegye lakossága, támogatást nyújtók. Kötelező nyilvánosság biztosítása, ennek keretében a

„Kedvezményezettek Tájékoztatási Kötelezettségei a 2021-2027-es fejlesztési ciklusban KTK Plusz” dokumentum 6. oldalán található „Kommunikációs csomagok kötelező elemei” táblázatban a projekt összegének megfelelő kommunikációs tevékenységek megvalósítása.

6. Marketing, kommunikációs feladatok megvalósítása
A projekt megvalósítás során szükséges a tevékenységeinkbe bevont célcsoportok körében a projekt ismertségének növelése. A média bevonásával a vármegye lakosságának tájékoztatása, a célok, projekt nyújtotta lehetőségek és az eredmények kiközlése.

7. A paktumiroda tárgyi feltételeinek korszerűsítése
A projekt hatékony megvalósítása, a paktum projekt szakmai megvalósító számára munkavégzéséhez kapcsolódó tárgyi feltételek biztosítása, az elavult eszközök fokozatos cseréjével, hiányzó eszközök biztosításával, irodabútorok beszerzésével, digitális tárgyaló kialakításával. A tervezett beszerzések mindegyike nélkülözhetetlen a projekt hatékony megvalósítása érdekében.

8. Rezsi költségek
A TOP_Plusz projektben dolgozó munkatársak tartják a kapcsolatot az ügyfelekkel, a konzorciumi tagokkal, foglalkoztatókkal részben telefonon keresztül, részben hagyományos postai úton. Továbbá a szükséges papírról, író- és irodaszerekről, tonerről is gondoskodni szükséges a projekt teljes hossza alatt.

9. Bértámogatások
A támogatásokat a KH Foglalkoztatási, Foglalkoztatás-felügyeleti és Munkavédelmi Főosztálya és a KH Járási Hivatalainak Foglalkoztatási Osztályai nyújtják hatáskör és illetékesség alapján, a TOP_Plusz szakmai megvalósítók közreműködésében. A Járási Hivatalok Foglalkoztatásai Osztályai által nyújtható a bértámogatás, amely legfeljebb 6 hónapra, fix 50% mértékben és továbbfoglalkoztatási kötelezettség nélkül nyújtható a program célcsoportjába tartozó álláskeresőket foglalkoztatni szándékozó munkáltatók számára. A Foglalkoztatási, Foglalkoztatás-felügyeleti és Munkavédelmi Főosztálya által nyújtható vállalkozóvá válást elősegítő támogatással kizárólag a programba vont nyilvántartott álláskereső személyeket kívánjuk támogatni.

10. Helyzetelemzések, szakvélemények költsége
A projekt során a Foglalkoztatási Stratégia felülvizsgálatához szükséges helyzetelemzés készítése.

11. Eszközbeszerzések
A projekt során beszerzendő eszközök ütemezett beszerzése.

12. Immateriális javak
A projekt során beszerzendő immateriális javak ütemezett beszerzése.

13. Foglalkoztatási Stratégia felülvizsgálata
A pályázati Felhívás kötelező elemeként a Foglalkoztatási stratégia felülvizsgálata.

14. Szakmai megvalósítók személyi jellegű ráfordításai
A projekt keretében a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokról és támogatásokról szóló 100/2021. (II. 27.) Korm. rendeletben meghatározottak alapján, olyan támogatási eszközök alkalmazását tartjuk kívánatosnak, amelyek elősegítik a munkaerő kereslet és kínálat vármegyei szintű összehangolását, az adott térségben munkát vállalni szándékozó, álláskereső hátrányos helyzetű személyek és inaktívak foglalkoztathatóságának javítását és nyílt munkaerőpiaci elhelyezkedésének támogatását.

15. Foglalkoztatást elősegítő szolgáltatások nyújtása
A Foglalkoztatást elősegítő szolgáltatások nyújtása a projekt keretében a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokról és támogatásokról szóló 100/2021. (II. 27.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint a vármegyei szintű egységes szolgáltatás biztosítása érdekében a járási hivatalok foglalkoztatási osztályainál rendelkezésre áll az ehhez szükséges humán erőforrás.

8. Nyilvánosság biztosítása, kommunikációs tevékenység

A konzorcium részéről a TOP Plusz 3.1.1-21 konstrukcióba benyújtásra került támogatási kérelem keretében megvalósuló kommunikációs tevékenység célja, hogy a támogatási kérelmet és annak eredményeit minél többen megismerjék, hogy a kommunikációs eszközök segítségével a támogatást igénylő minél szélesebb körű tájékoztatást nyújtson a szakmai nyilvánosság, a döntéshozók és a célcsoportok számára a megvalósult fejlesztésekről, és arról a tényről, hogy EU támogatásból valósult meg a projekt. A nyilvánosságot és a kommunikációt biztosító tevékenység további célja, hogy segítse elő a projekt átfogó és specifikus céljainak megvalósulását és biztosítsa, hogy a projekt előrehaladásáról, eredményeiről a projekt célcsoportja (mint a közvetett és mind a közvetlen), a tágabb környezet és a projekt finanszírozásában közreműködő szervezetek megfelelő tájékoztatásban részesüljenek.

Az átgondolt és folyamatos tájékoztatás a projekt sikere szempontjából meghatározó, ezért kiemelten fontos a célok, célcsoportok, a tartalom és az alkalmazott kommunikációs eszközök meghatározása, illetve a tájékoztatással kapcsolatos munka hatásainak folyamatos nyomon követése, értékelése.

Kiemelt kommunikációs cél:

A térségben munkát vállalni szándékozó, álláskereső hátrányos helyzetű személyek és inaktívak bevonása a munkaerő piaci tevékenységekbe

További kommunikációs célok a projekt megvalósításában:

- projektben résztvevők közötti „belső” kommunikáció, kapcsolattartás

- a projekt szélesebb nyilvánosság felé való tudatosítása
- jó kapcsolat fenntartása az Irányító Hatósággal és a Közreműködő Szervezettel
- a fejlesztés uniós társfinanszírozásának hangsúlyozása

A kommunikáció három elkülönült szakaszból áll:

- a projekt előkészítő szakasza
- a projekt megvalósítási szakasza
- a megvalósítást követő szakasz

Az előkészítő szakaszban a korábbi média-megjelenések összegyűjtése és elemzése fontos feladat. A célcsoportok meghatározásával párhuzamosan a kiemelt üzenetek megfogalmazása elengedhetetlen.

A második szakaszban a projekt általános bemutatása, a megvalósulástól várható eredmény egyes elemeinek kommunikálása a cél.

A megvalósítást követő szakaszban a projekt által elért konkrét eredmények bemutatása.

A 2. és 3. szakaszban szükséges minden alkalommal felhívni a figyelmet arra, hogy Európai Uniós támogatás nélkül a projekt nem valósulhatott volna meg. Egyúttal mindvégig beszélni kell a vármegyei önkormányzat koordináló szerepéről, feladatáról a projekt során, tovább a konzorciumi partnerek szerepéről, feladatáról is.

A kedvezményezett a projekt megvalósítása során kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a célcsoportot tájékoztassa arról, hogy a fejlesztés Európai Uniós forrásból valósul meg. A tájékoztatás a központi nyilvánossági útmutatónak megfelelően szövegesen és a logó elhelyezésével történik minden lehetséges nyomtatott és elektronikus kommunikációs felületen. A kapcsolódó nyilvános eseményeken, a projekt során alkalmazott kommunikációjában és viselkedésében a fejlesztő vagy partnere esélytudatosságot fejez ki: nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

A projekt megvalósítás időszakában nagy hangsúlyt kap a helyi társadalom tájékoztatása. A tájékoztatási tevékenység célja ebben az időszakban a projekt megvalósítás által bekövetkező kedvező változások tudatosítása a célcsoportban, illetve a projekt pozitív fogadtatásának elősegítése.

A tájékoztatás során használt kommunikációs eszközök

Feladatok	**Darabszám**	**Az eszköz paraméterei**
Kommunikációs terv készítése	1	1 db **kommunikációs terv** készítése a „Kedvezményezettek Tájékoztatási Kötelezettségei a 2021-2027-es fejlesztési ciklusban” 2022.03.09.-től hatályos útmutató 1.sz. melléklet szerint.

		Saját teljesítés: 0 Ft.
Nyomtatott vagy elektronikus tájékoztatók	NR	
A kedvezményezett működő honlapján a projekthez kapcsolódó tájékoztató (esetleg aloldal) megjelenítése és folyamatos frissítése a projekt fizikai zárásáig	1	A https://gyms.hu/ már működő települési honlap projekt naprakész bemutatására készített **tájékoztató aloldal**ának létrehozása és szerkesztése. Saját teljesítés: 0 Ft.
Sajtóközlemény kiküldése a projekt indításáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése. Sajtótájékoztató szervezése és lebonyolítása..	1	„Kedvezményezettek Tájékoztatási Kötelezettségei a 2021-2027-es fejlesztési ciklusban” 2022.03.09.-től 2.sz. melléklete szerinti **sajtóközlemény** elkészítése a projekt **indítás**áról, ennek kiküldése a sajtólistára, majd a megjelent cikkek, tudósítások összegyűjtése. Saját teljesítés: 0 Ft.
Sajtónyilvános események szervezése	5	Évente legalább 1 db sajtónyilvános esemény szervezése Költsége: bruttó 200.000 Ft/alkalom = 1.000.000 Ft
A beruházás helyszínén „A2” típusú tábla elkészítése és elhelyezése	1	1 db **„A2” típusú tábla** Mérete: 59,4 x 42 cm (A2) táblagenerátor által készített látványtervének jóváhagyásra való megküldése, legyártatása és kihelyezése. Költsége: bruttó 150.000 Ft.
Média-megjelenés vásárlása a projekthez kapcsolódóan.	NR	
Kommunikációs célra alkalmas fotódokumentáció készítése	18	A projekthez kapcsolódó eseményekről (eseményenként) legalább 3 darab jó minőségű (nagy felbontású), nyomdai felhasználásra alkalmas **fénykép készítése**. Az alátámasztó fotók felbontásának követelménye: minimum 2448x3264 ~ 8,0 MP, 300 dpi. Költsége: bruttó: 0 Ft.
Eredménykommunikációs információs anyagok, kiadványok készítése.	NR	
Sajtóközlemény kiküldése a projekt zárásáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése	1	„Kedvezményezettek Tájékoztatási Kötelezettségei a 2021-2027-es fejlesztési ciklusban” 2022.03.09.-től 2.sz. melléklete szerinti **sajtóközlemény** elkészítése a projekt **zárás**áról, ennek kiküldése a sajtólistára, majd a megjelent cikkek, tudósítások összegyűjtése. Saját teljesítés: 0 Ft.
TÉRKÉPTÉR feltöltése a projekthez kapcsolódó tartalommal	1	A www.palyazat.gov.hu honlapon a **TÉRKÉPTÉR** néven elérhető keresőadatbázisba az útmutató alapján a projekthez kapcsolódó adatok feltöltése. Saját teljesítés: 0 Ft.